

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Dunaj izumira

Avstrijska uradna statistika je dognala, da je na Dunaju zadnjih 11 let umrlo 54.600 ljudi več, nego se jih je rodilo. Iz podrobnih števil za posamezna leta je razvidno, da je preveč rojstev nad smrtmi primeri l. 1900. Znašal se do-
brih 18.000, deset let kasneje še 11 ti-
soč, uradne ugotovitve za l. 1934, pa so
dognale ravno obratno razmerje: šte-
vilo smrtnih primerov je za 11 tisoč
višje od števila rojstev. Lani je bilo še
slabše; umrlo je skoro 14.000 več ljudi,
kakor pa se jih je rodilo. Isti proces
nazadovanja kažejo letošnji meseci; ka-
kor se računa, se bo razlika med smrtni-
mi primeri in rojstvi povišala na okrog
15 tisoč.

Razumljivo je, da je ugotovitev tega
procesa izvala na Dunaju veliko vzne-
mirjenje. Občina je takoj ustanovila
poseben oddelček za zaščito družine in
mu naložila tudi nalogo iskati sredstva,
da se zaustavi to katastrofalno propa-
danje. Dunaj je namreč sedaj že pre-
kosil Berlin, ki je bil zadnja leta prvi v
vrsti velikih mest glede višine smrtni-
ne in mišne porodne številke. Uradna sta-
tistika poudarja, da tudi v ostali Av-
striji ni veliko bolje.

Med predeli z najvišjimi porodnimi
številkami je na prvem mestu slovenski
del Koroške. Verujemo, da je avstrijska
statistika v tem pogledu točna. Prav
zaradi tega pa tudi sama najbolj priča
o netočnosti in nezanesljivosti avstrijs-
kih števil. O tem, koliko je na Koro-
škem Slovencev. Te številke namreč za-
trjujejo, da število Slovencev trajno na-
zaduje. Ako istočasno dokazujejo, da so
Slovenci oni del avstrijskega prebival-
stva, ki je najmanj ogrožen po beli
kugi, se da iz tega sklepati le dvoje: ali
so avstrijski uradni podatki glede šte-
vila Slovencev neresnični, ali pa se slo-
venski otroci na debelo potušujejo. Mi-
slimo, da bo res i prvo i drugo. Ves av-
strijski državni in zasebni aparat dela s
polno paro, da bi slovenski naraščaj od-
tutil svojemu narodu. Ker pa to delo
vendar ne gre tako hitro od rok, ka-
kor si Nemci želijo, si pomagajo še s
potvorbami pri ljudskem štetju.

Tako prikrivanje ljudskega štetja
je nova Avstrija podedovala po stari in
prav mi Slovenci vemo najbolje, kako
škodlo so nam prizadevale take prak-
tike, in bi kaj zalego. Toda v tem pogledu
razmahu. Avstriji bi bržčas tudi svoje
statistike o splošnem populacijskem gi-
banju radi »popravili«, če bi se le dalo
in bi kaj zalego. TVoda v tem pogledu
je morala odreči vsa njihova rutina.
Odgovorni činitelji države se pač tudi
zavedajo, da bi popraviljanje ali prikri-
vanje populacijskih števil pomenilo
zelo slabo uslugo za domovino. Zato so
rajši odkrito priznali dejstvo, ki itak ni
bilo več tajno. Odločili so se obenem k
novi borbi proti nevarnosti izumiranja
prebivalstva. Gotovo ima avstrijski na-
red v sebi toliko življenjske sile, da ta
borba ne bo ostala brez uspeha.

Ugotovitve, ki so jih prinesla prva
proučevanja o vzrokih nazadovanja na
Dunaju, tudi za nas niso brez zanimi-
vosti. Pred vsem so dognale, da padcu
rojstev ni vzrok splošna gospodarska
kriza in z njo zvezana beda. Otroci nam-
reč nečijo in nimajo ravno oni sloji du-
najskega prebivalstva, ki so v razme-
roma dobrem gnotnem položaju in jih
kriza niti od daleč ni tako prizadela,
kakor množico malih ljudi. To je znan
pojavi, ki ga je Dunaj samo še potrdil.
Nova pa je ugotovitev, da ni kriza kriva
upadkov porodov, marveč da nasprotno
ravno upadek porodov v znatni meri
pospešuje krizo. Otroci namreč niso po-
ducenti, ki bi komu odjedali posel, mar-
več konsumenti, ki pospešujejo potrebo
in s tem produkcijo. Ta navidezna
paradoksa trditve sicer še ni popolno
proučena, vendar pa so dunajski sta-
tistiki že izračunali, kak udarec je za-
del kmetijstvo, ko je z upadkom poro-
dov padla tudi potrošnja mleka. Ne tako
izrazito, vendar pa gotovo občutno učin-
kuje upadek porodov tudi na druge pa-
noge poljedelstva, nič manj seveda na
obrt in industrijo.

Zelo neposredno se občuti izguba na
naraščanju v dunajskih osnovnih šolah.
Opustiti so morali zadnja leta že par
sto razredov in je s tem izgubilo mož-
nost za zaposlenje tudi enako število
učiteljev. Bolj ko bo doraščalo mlado
pokolenje, huje se bo občutila njegova
maloštevilnost v vsakem pogledu. Iz-
guba na rojstvih zaradi tega posredno
in neposredno povečuje brezposelnost.

S tem v zvezi pa je tudi še neki drugi
neprijetni pojav. Kolikor bolj pada šte-
vilo rojstev, toliko bolj raste konsum
luksuznih potrebščin. Kdor nima otrok,
si lahko privoščijo marsikaj in noče jih
prav zato, da si lahko zagotovi vsaj
nekoliko razkošja. Gospodarski strokov-
njaki pa vedo, da produkcija predmetov
razkošja zahteva mnogo manj delavcev,
nego produkcija predmetov vsakdanje
potrebe. Če tedaj raste potrošnja pre-
dmetov razkošja, se ne dviga v isti meri
tudi možnost zaposlitve novih delav-
nih rok. Pač pa ta produkcija zahteva
mного manj delavcev, nego produkcija
predmetov vsakdanje potrebe in ki bi
lahko dale dela večjemu številu de-
lavcev.

MUSSOLINI PRIPRAVLJA NOVA PRESENEČENJA

Senzacionalne informacije pariških krogov o namerah Mussolinija — Zastrafvalni
manever z mobilizacijo — Povratek Habsburžanov v Avstrijo

Pariz 4. junija. r Po mnenju pariških
diplomatskih krogov razkriva nenadno
rimsko romanje predstavnika avstrijskega
režima najnovejše načrte Itajke, o katerih
so doslej v diplomatskih krogih le ugibali.
Iz pa postajajo sedaj vedno bolj jasni.

Dogodki zadnjih tednov, zlasti pa česti
posesti nemškega poslanika Hassla pri
Mussoliniju razni italijanski obiski v Ber-
linu, potovanja italijanskih misij v nemške
industrijske centre in napovedi o obnovi
zavezanstva med Berlinom in Rimom ka-
žejo, da se vrše velike priprave. V pari-
ških diplomatskih krogih ne izključujejo
velikih presenečenj, ki jih bo napravila
Italija Evropi še pred 15. junijem, nam-
reč pred sestankom sveta Društva naro-
dov, ki bi imel razpravljati o italijansko-
abesinskem sporu. Havasova poročila iz
Rima naglašajo, da se pripravlja Italija
jako na diplomatskem kakor na politič-
nem polju na vsako možnost razvoja v
mednarodni politiki bližnjih dni.

Rimski dopisniki pariških listov soglasno
poročajo, da pripravila Italija nov, veliko
potezen manever, s katerim hoče prestra-
šiti Društvo narodov in

izsiliti ukinitve sankcij

ki jih Italija sedaj vedno bolj občuti. Za-
hleva Argentine so sklicanju žrednega
zasedanja plenarne skupščine Društva na-
rodov, ki naj bi definitivno rešila prestiz
in ugled ženevske ustanove, je izvala v
rimskih krogih veliko vznemirjenje. V
Rimu v dijo v tem novo grožnjo s po-
stavitvijo sankcij čemur se želi Italija za
vsako ceno izogniti.

Splošna mobilizacija

Informacije pariških listov potrjujejo
tudi službena poročila, ki jih je prejelo
zunanje ministrstvo. Po njih namerava
Mussolini 15. junija na predvečer sestanke
sveta Društva narodov, odrediti splošno
mobilizacijo. Službena francoska agencija
Havas poroča, da so v tej meri izvršene
že vse priprave, šolske počitnice, ki bi se
normalno pričele še le 1. julija, se bodo
pričele že 10. junija, tako da bodo vsa
šolska poslopja v vsej Italiji na razpolo-
bo za nastanitev vojsk, in mobiliziranih
rezervistov. Po vsej Itajki so obnovljene
vse vojaške zaloge, ki so bile zaradi abe-
sinske vojne deloma izčrpane, vojna
industrija pa dela s polno paro dan in noč.
Italija ima sedaj pod orožjem 32 divizij
redne vojske poleg 7 divizij v Afriki, 5 di-
vizij milicnikov in 4 divizij kolonialnih
čet, tako da ima skupno na razpolago že
sedaj 48 divizij, dočim je imela za časa
svetovne vojne 52 divizij. Te divizije so
že razporejene na določenih mestih. Mobi-
lizirane čete bodo razporejene vzdolž fran-
coske, avstrijske in jugoslovenske meje,
kjer se že več dni mude generalštabni ofi-
cirji, ki določajo podroben razpored. V
rimskih krogih utemljujejo te ukrepe s
potrebo okrepitve obmejnih posadk, ki so
bile ob izbruhu abesinske vojne zaradi po-
šiljanja čet v vzhodno Afriko zelo oslab-
ljene. V resnici pa hoče Italija s temi
ukrepi dokazati, da je odločena braniti
svoje interese v danem primeru tudi z
orožjem ter da je vsak hip pripravljena
poseči v tok dogodkov, ako bi se položaj
v Ženevi razvil njej v neprilog.

Sporazum z Nemčijo

Ta svoj manever pa spremlja rimska di-
plomacija še z drugimi ukrepi, ki naj dajo
še večjega poudarka italijanskemu stališču.
Po informacijah pariških uradnih krogov
je sporazum med Rimom in Berlinom tako
rekoč že gotovo dejstvo. Po tem sporazumu
bi si Italija in Nemčija razdelili Podunavje
na svoja vplivna področja. Mussolini bi pre-
puslil Hitlerju svobodno roko v Češkoslova-
ški, zato pa bi moral Hitler nekoliko in
vsaj začasno popustiti v Avstriji. Da bi se
iznebil avstrijskih skrbí, bo Mussolini pri-
stal na povratek Habsburžanov na avstrijs-
ki prestol, ker bo imel tudi pod habsbur-
skim režimom s pomočjo Vatikana absolu-
ten vpliv na avstrijsko politiko.

Zakonska zveza med savojsko in habsburško dinastijo

V zvezi s tem snuje Mussolini tudi za-
konsko zvezo med italijansko princino in
Otonom Habsburškim. Zatrjuje se celo, da
se bo Schuschnigg skupno z Mussolinijem

Iz vseh teh naštetih in drugih razlo-
gov je populacijsko stanje na Dunaju
danes izredno kritično. Od desetih zakon-
ov so povprečno trije brez otrok. Trije
imajo samo po eno dete, samo en zakon-
ski par od desetih pa ima po štiri ali več
otrok. Ako naj se ljudstvo množi iz last-
ne biološke moči, pa bi morali na vsak
zakonski par priti povprečno štirje
otroci. Pri treh otrokih v zakonu se
samo vzdržuje številčni status quo, kar
je manj, pa je že populacijska izguba.

Avstrijski znanstveniki in javni de-
lavci bijejo plat zvona. Vendar so pri
tem prezrli dva najvažnejša razloga za
nazadovanje porodov na Dunaju in v

prihodnje dni sestaj z Zito in Otonom Hats-
burškim ter še nekaterimi drugimi vodilni-
mi člani habsburške dinastije, ki so že na
potu v Italijo. Sestanek se bo vršil v gradiču
Parma-Burboncev, ki je v neposredni bli-
žini Viareggia, kjer se sedaj mudi avstrijski
kancelar in kamor bo najbrže jutri prispel
tudi Mussolini.

Blum:

Edina rešitev za Avstrijo
demokracijski režim

Zdi pa se, da delajo v Rimu račun brez
črmarja. Veliko pozornost je zbudil v vsej

francoski politični javnosti članek v dana-
šnjem »Populaire«, ki ga je napisal bodoči
francoski ministrski predsednik Leon Blum.
V članku razmotriva o vseh teh načrtih Ri-
ma in piše med drugim:

Na sestanku med Mussolinijem in Schu-
schniggom to vsekakor govora tudi o restav-
raciji Habsburžanov, toda s tem avstrijsko
vprašanje ne bo urejeno. Avstrija ostane
slej; ko prej sporna zadeva med Italijo in
Nemčijo. Dva fašizma v tem pogledu ne mo-
reta skleniti nikakega trajnega sporazuma.
Možno je, da lahko skleneta začasno premir-
je, toda s tem osnovna nasprotja ne bodo
odstranjena. Za Avstrijo obstajajo slej ko
prej samo trije možni izhodi: priključitev

k Nemčiji, restavracija Habsburžanov ali
povratak v demokracijo in tesno sodelovanje
z ostalimi podunavskimi državami. Priklju-
čitev k Nemčiji in povratek Habsburžanov
ne prihajata v poštev, ker bi eno in drugo
pomenilo vojno. Za Avstrijo ostaja edina re-
šitev, da uvede zopet demokracijski režim,
ki bo mogel sodelovati s podunavskimi in
balkanskimi državami. Demokracijski Avstri-
ji, ki bi se naslanjala na ostale podunavske
države in na Balkan, ne bi mogel ničesar
niti italijanski fašizem, niti nemški hitleri-
zem. Avstrija bo šele potem postala zares
pravi steber miru v Evropi. Odločitev ne bo
torej prišla iz Rima, niti iz Bertina, marveč
z Dunaja.

NASTOP BLUMOVE VLADE

Nova francoska vlada Ljudske fronte se je že snoči predstavila
prezidentu republike — Herriot predsednik poslanske zbornice

Pariz, 4. junija w. Poslanska zbornica se
je danes popoldne sestala k svoji drugi seji,
da si izvoli predsednika, podpredsednika in
tajnike. Za predsednika zbornice je bil iz-
voljen Herriot, ki je pri prvem skritjuju
dobil 377 glasov. Kandidat deslee je dobil
150 glasov. Pri volitvah je bila zbornica
polnoma zasedena, ministrske klopi pa so
bile prazne, ker se je Sarrautova vlada ob
16. sestala k svoji zadnji seji, da sestavi pi-
smo predsedniku republike o svoji ostavki.
Po izvolitvi Herriota je nacionalistični po-
slanec Louis Marin vložil prilogo, ker le-
vičarske stranke pri razdelitvi mest v zbor-
ničnem predsedstvu niso postopale po do-
ločbah pravilnika, ki določa, da dobi po-
samezne stranke po svoji moči zastopstvo v
predsedništvu. Desničarska manjšina je za-
to sklenila, da se ne udeleži volitev urada
predsedništva.

Ob 18.20 so člani Sarrautove vlade odšli
v Elizejsko palačo, da sporočijo predsedniku
republike svojo ostavko.

Nova vlada

Takoj po demisiji Sarrautove vlade je
prezident republike poveril mandat za se-
stavo nove vlade Leonu Blumu, ki je ob 21.
predložil prezidentu Lebrunu naslednje li-
sto svoje vlade v potrditev:
ministrski predsednik: Leon Blum (soc.);
ministri brez portfelja: Chautemps (rad.),
Paul Faure (soc.) in Maurice Violette (soc.
unija);
državna podtajnika v ministrskem pred-
sedništvu: Maks Dormoy (soc.) in De Tesson

(rad.);
minister za narodno obrambo, vojsko in
podpredsednik ministrskega sveta: Daladier
(rad.);

mornarica: Gagnier;
letalstvo: Pierre Cot (rad.);
državni podtajnik v ministrstvu za mor-
narico: Blanchot;

notranje zadeve: Salengro (soc.);
državni podtajnik v notranjem minist-
stvu: Raoul Aubaud (rad.);
pravosodje: Rucart (rad.);
prosveta: Jean Zay (rad.);
državni podtajnik za posebne misije ga.

Brunswick;
državni podtajnik za tehnična dela: Ju-
lius Guilent (rad.);
državna podtajnica za znanost ga. Joliot-
Curie;

zunanje zadeve: Yvon Delbos (rad.);
državni podtajnik v zunanjem minist-
stvu: Fiemont;

kolonije: Maurius Meutet (rad.);
finance: Vincent Auriol (soc.);
pokojnine: Albert Riviere (soc.);
gospodarstvo: Charles Spinasse (soc.);
trgovina: Paul Bastide (rad.);

kmetijstvo: George Monnet (soc.);
pošta in brzojav: Jardillier (soc.);
delo: Lebas (soc.);
narodno zdravje: Jellier;

generalni tajnik v ministrskem svetu:
Moch.

prizadevanja za mirno likvidacijo stavke

so ostala brez uspeha. Pogajanja, ki so se
vršila med delodajalci in delavskimi zaup-
niki v ministrstvu za delo, se bila popolnó
prekinjena in odgodena, ker delavstvo ni-
kakor noče pristati na sporazum. Stavkovni
odbor je popolnoma izgubil oblast nad de-
lavstvom, ki je sedaj docela v vodah ek-
stremnih elementov. Vedno bolj jasno se
kaže, da ima stavka docela politično ozadje
in zdi se, da hočejo ekstremni elementi iz-
zavati ob izpremembi režima dogodke, ka-
kršni so se pripetili v Španiji.

Nova vlada, ki bo jutri prevzela poslo, bo
imela skrajno težavno stališče. Na eni stra-
ni je po svoji politični sestavi pozvana, da
ščiti delavstvo, na drugi strani pa gre za
višje državne interese. V okolici bodočega
ministrskega predsednika Leona Bluma, se
danes zatirjajo, da bo takoj po prevzemu
oblasti predložil parlamentu v razpravo več
socialnih zakonov, s katerimi hoče zausta-
viti stavkovni pokret in vzpostaviti red. Ka-
kršen pa je položaj sedaj, v političnih kro-
gih zelo dvomijo, da mu bo to uspelo, in za-
to gleda z vedno večjo skrbjo vsa francoska
javnost na razvoj dogodkov.

Tudi v Belgiji stavke

Bruselj, 4. junija. o. Po zgledu Francije
in Španije se je začel sedaj stavkovni po-
kret širiti tudi v Belgiji. Pod vodstvom ko-
munistov so danes stopili v stavko prista-
niški delavci v Anversu. Luka je polna la-
dij, ki pa jih zaradi stavke ne morejo ni-
ti raztovoriti. Stavkovno gibanje se širi tu-
di že na druga transportna podjetja. Ko-
munisti napovedujejo, da je to še le za-
četek ter da bo v par dneh stavkovni val za-
jel vso Belgijo. Socialni demokrati skušajo
odvrtni delavstvo od stavke, zdi pa se, da
bodo naleteli na gluha ušesa.

Guverner Narodne banke za devalvacijo franka

Pariz, 4. junija. d. »Petit Parisien« je ob-
javil senzacionalen članek guvernerja Na-
rodne banke Charlesa Rista, ki poudarja,
da je razvrednotenje franka neobhodno
potrebno in da to vprašanje ni finančno,
temveč gospodarskega značaja. V Franciji
so danes cene v primeru z drugimi drža-
vami mnogo previsoke, ta razlika pa se
more izenačiti samo z devalvacijo. Goto-
vo je, da se more frank ohraniti brez tež-
koč na sedanjem tečaju, vendar pa bi bi-
lo koristno za francosko narodno gospo-
darstvo, če bi se čim prej ko moglo iz-
vedla devalvacija. Rist se zavzema za to,
da bi se frank zvezal z angleškim funtom,

Resen položaj v Franciji

Stavkovni val zajel že vso Francijo — Včeraj je stav-
kalo že nad pol milijona delavcev

Pariz, 4. junija o. Kljub prizadevanju vla-
de in delavskih organizacij se je položaj v
teku pretekle noči in današnjega dne izred-
no poostiril. Stavkovni pokret se je razširil
na vso Francijo, ki je v nekakem izjemnem
stanju. V teku noči so v nadaljnjih dvesto
tovarnah ustavili delo, tako da stavka sedaj
že nad pol milijona delavcev. Stavka se širi
ne samo v kovinski industriji, marveč tudi
v drugih podjetjih ter je zajela tudi vso tek-
stilno industrijo. Najbolj prizadeta so večja
mesta, zlasti pa Pariz, kjer se občuti že ve-
liko

pomanjkanje najnujnejših življenskih potrebščin

Hoteli in drugi večji gostinski obrati mo-
rajo kuriti z drvmi in premogom, ker pri-
manjkuje plina. Hudo se občuti pomanjka-
nje mleka in masla, ki ga ne morejo dova-
žati v večjih količinah zaradi pomanjkanja
ledu.

Danes so izšli vsi pariški listi v zmanjša-
nem obsegu, ker so zaradi stavke prizadete
tudi tiskarne papirja. Razširjanje listov je
tako ožročno, ker so stopili v stavko tudi
šolerji podjetja Chachet, ki ima skoroda mo-
nopol za prevažanje listov. Šolerji so davi s
tisotimi tovornih avtomobilov krenili iz garaž,
toda ustavili so se na ulicah in niso hoteli
prevažati listov. Nastale so zaradi tega ve-
like prometne ovire. Tudi druga prevozna
podjetja, ki se bavijo predvsem s prevažan-
jem živil, so prizadeta s stavko, tako da je
vedno bolj ogrožena preskrba Pariza z ži-
vili.

Davi so začeli stavkati delavci, ki so pri
policijski direkciji gradili podzemsko zave-
tiša za obrambo proti zračnim napadom,

Avstriji sploh. S prevratom je prenehal
dotok biološko zdravega in krepkega
slovenskega živila, ki se je na Dunaju
germaniziral in tako iznožil vrste av-
strijskega nemštva. To dejstvo mora
priti do izraza in se tudi že začena ne-
prijetno čutiti, naj učenjaki še tako za-
pirajo oči pred njim. Slovenske pokra-
jine so prenehale biti neizčrpen rezer-
voar sveže in zdrave krvi za Dunaj in
ostalo Avstrijo. Avstrijsko prebivalstvo
je zaradi tega navezano na svoje lastno
biološko silo, ki pa je mnogo manjša od
one slovenskih narodov. Njegova borba
proti številčnemu nazadovanju bo zato
zelo težka.

kakor tudi že delavci v nekaterih plinarnah
in elektrarnah, tako da obstoja vedno večja

nevarnost za pogon podzemne železnice

in za razsvetljavo. Komunisti po vsej Fran-
ciji propagirajo proglasitev generalne stav-
ke.

Danes so se začeli tudi med železnižarski-
mi, poštarskimi in sorodnimi prometnimi or-
ganizacijami razgovori o proglasitvi stavke.
Oblasti so v največji zadregi. Delavstvo
doslej ni dalo povoda za intervencijo oboro-
žene sile, a vlada se tudi skrbno izogiba
vsakega ukrepa, ki bi mogel izzvati spopa-
de s stavkujočim delavstvom. Vsa

Priprave za izredno zasedanje skupščine DN

Skupščina Društva narodov se bo sestala najbrže še ob
koncu junija meseca

Zeneva, 4. junija d. Domnevalo, da se bo
svet in skupščina Društva narodov se-
stala šele ob koncu meseca, vendar pa ni ko-
r ne kasneje. Argentina, ki se je spora-
zumela z drugimi ameriškiimi članicami Dru-
štva narodov, bi vsekakor postala nestrpna,
če bi se napram njeni potudi posluževali
zavlačevalne taktike, kakor propagirajo ne-
kateri v Londonu. Kot rok za sestanek sve-
ta DN imenujejo 29. junij, vendar pa še ni
določen. Generalni tajnik Avenol, predse-
dni skupščine DN dr. Beneš, ki ga bo tro-
ba nadomestiti, ker je postal med tem državni
pogovar, in predeednik sveta DN Eden
so v stalnih stikih med seboj ter z ostalimi
člani sveta DN. Ni izključeno, da bo tudi
dardanelska konferenca odgodena za krat-
ko čas, ker je bila Italija ena izmed naj-
važnejših podpisnic lozanske pogodbe ter je
njeno sodelovanje mnogo odvisno od vpra-
šanja, ali bodo sankcije ukinjene ali ne.

Madariaga pri dr. Benešu

Praga, 4. junija. d. Španski delegat pri
Društvu narodov, Madariaga, ki je na poti
iz Budimpešte prispel v Prago, je imel
važne razgovore s predsednikom republike

dr. Benešom in merodajnimi osebnostmi v
češkoslovaški zunanji politiki. Poseben po-
men pripisujejo njegovemu razgovoru s
dr. Benešem, ki še ni odločil svojih poslov
kot predsednik Društva narodov, čeprav je
bil izvoljen med tem za predsednika re-
publike. Razpravljala sta predvsem o vpra-
šanjih, kako bi se likvidiral spor z Italijo,
ne da bi bil oškodovan ugled Društva na-
rodov, in kako bi se mogel ojačiti vpliv
malih držav.

Madariaga je bil snoči gost zunanjega mi-
nistra dr. Krofće.

Dva tabora v DN

Berlin, 4. junija AA. »Börsen Zeitung«
piše o argentinskem predlogu za sklicanje
Društva narodov in pravi, da utegne biti
to zasedanje usodno za ženevsko ustanovo.
Društvo narodov je sestavljeno iz 50 nara-
dov, razdeljenih v dva tabora: za sankci-
je in proti njim. Zato bo po vsej priliki
prišlo do bojnega glasovanja. List pravi na
koncu, da se bo abesinsko vprašanje tiho
likvidiralo, prav tako, kakor je svoječasno
svet vzel na znanje japonsko zasedbo Man-
čurije.

Nova italijanska demonstracija v Ženevi

Italijani so zapustili mednarodno konferenco za delo, ne da bi utemeljili svoj odhod

Ženeva, 4. junija. d. Italijanska delegacija na mednarodni konferenci za delo, ki se je danes sestala, je sporočila včeraj ravnateljstvu mednarodnega urada za delo, da ne more sodelovati na konferenci. Po odhodu italijanske delegacije z nedavnega zasedanja sveta Društva narodov, je sedaj torej prišlo do drugega eksodusu v važni mednarodni organizaciji.

Seje upravnega sveta mednarodnega urada za delo se je vodja italijanske delegacije de Michelis v torek še udeležil in ni ničesar kazalo, da bo prišlo do prekinjenja odnosa. Italijani so tudi vedno izjavljali, da ne morejo identificirati Društva narodov z uradom za delo, ter so ponovno poudarjali, da zavzemajo enako stališče kakor Japonci, ki je sicer izstopila iz Društva narodov, ki pa še vedno sodeluje pri mednarodnem uradu za delo. Naglašali so, da se ne morejo ravnati po zgledu Nemčije, ki je istočasno z izstopom iz Društva narodov izstopila tudi iz mednarodnega urada za delo.

Italijanska delegacija je pod vodstvom de Michelisa prispela v Ženevo že v nedeljo ter je bila prav tako številna kakor običajno. Pričakovali so, da bodo prispele še drugi zastopniki iz Italije. To se ni zgodilo, pač pa je včeraj zjutraj prejel de Michelis telefonsko navodilo iz Rima, naj ne sodeluje več na konferenci. Sporočilo je bilo poslano brez vsakega komentarja, kar zbuja tem več govore.

V italijanskih krogih si prizadevajo, da bi vplivali pomirjevalno ter poudarjajo, da je Mussolini izjavil, da Italija ne bo sodelovala pri nobeni mednarodni akciji, dokler ne bodo ukinjene sankcije, zaradi česar je odhod z mednarodne konference za delo logična posledica te demonstracijske politike.

Dejstvo je, da je Mussolini podal svoje izjave o sabotaži sodelovanja z Društvom narodov že pred tedni, preden je bila poslana delegacija na mednarodno konferenco za delo. Zato izjavljajo v krogih Društva narodov, da ne more biti govora o kakih logičnih posledicah, pač pa na spravljanje

novi italijanski eksodus v neposredno zvezo z nameranim sklicanjem skupščine Društva narodov. Mussolini ne želi, da bi se v času zasedanja skupščine DN mudila kaka italijanska delegacija v Ženevi, mednarodna konferenca za delo pa bo trajala do poznega poletja. Razen tega tolmačijo odhod Italije s konference za delo v tem smislu, da Italija ne pričakuje od skupščine Društva narodov ničesar dobrega.

Abesinsko poglavje še ni zaključeno

Sondiranje terena v inozemstvu po italijanskih diplomatskih zastopnikih je pokazalo, da abesinsko poglavje nikakor še ni zaključeno. Čeprav je mogel Mussolini prvotno domnevati, da je Društvo narodov mrtvo, se vendar zdi, da je po argentinskem predlogu za sklicanje DN postal mnenja, da se bo moral priti Ženevi vsakega koraka boriti. Mussolinijevi tozadevne bojazni niso povsem neutemeljene, ker se čim dalje bolj množe glasovi o odločnosti malih držav, da se upro diplomatskemu izigravanju enakopravnosti po vseilah. Odhod Italijanov z konference za delo ima torej globokejšo vzroke, kakor se zdi na videz.

40 urno delo na teden glavna točka konference

Na sedanjem zasedanju mednarodne konference za delo je ena izmed glavnih točk uvedba 40 urnega dela na teden. Konferenca se udeležujejo zastopniki 48 držav s 389 zastopniki delavcev, vlad in delodajalcev.

V začetku konference je francoski delegat in tajnik mednarodnega urada na delo Leon Jouhaud predložil dva načrta resolucije. Prvemu je namen zboljšanje delovnih pogojev v državah, kjer se prideluje opij, drugi pa predlaga, naj konferenca izrazi Društvu narodov željo, da se skliče ena ali več konferenc, na katerih naj bi proučili vprašanje proizvodnje, trgovine, kolonizacije itd.

Prezident dr. Beneš o mednarodnem položaju ČSR

Praga, 4. junija. g. Predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš je imel nocoj po vseh radijskih govorih o češkoslovaškem položaju za narodno obrambo. Glede mednarodnega političnega položaja je izjavil med drugim:

Vsakdo na svetu ve, da hočemo samo mir, da nečemo nikomur ničesar odvzeti in da od nikogar ničesar ne zahtevamo, in da držimo dano besedo in da jo bomo vedno držali in da bomo ostali država notranjega in zunanjega reda. Svojim prijateljem smo vdani in zvesti. Izgraditev Male antante dokazuje, da ne bomo nikoli pozabili na svoje dolžnosti in da računamo z vsemi možnostmi. Ravno tako moramo opozoriti na naša zavezništva Francijo in Rusijo in na

sodelovanje z več drugimi prijatelji. Za gotove eventualnosti moremo računati z angleško-francoskim sodelovanjem, za druge eventualnosti pa obstoji možnost sodelovanja z Italijo. Skrbimo pa tudi za to, da bi se sporazumeli z Nemčijo. Na koncu svoje govora je dr. Beneš izjavil: Ako govorim o potrebnih pripravah za obrambo domovine, ne pomeni to, da preti v doglednem času oborožen konflikt. Baš nasprotno sem prepričan o tem, da je mogoče preprečiti vojno, verujem v to, da je mogoče ohraniti mir. Smo v letu preloma. Videli bomo, ali nam bo uspelo doseči popolno varnost, da bo mir v Evropi ostal trajen. Zaradi tega moramo v borbi za mir vztrajati ter ne smemo kloniti.

Predstavniki kriminalne policije iz 22 držav so včeraj v Ljubljani zaključili svoj letošnji kongres

Ljubljana, 4. junija. S sinočnjim brzovlakom so prispeli v Ljubljano udeleženci mednarodnega kongresa kriminalne policije, ki je bil pretekli teden v Beogradu. Kongresisti so nato kot gosti naše države naredili potovanje po Bosni, Hercegovini in Dalmaciji ter se preko Zagreba sinoči prišli v Ljubljano. Na kolodvoru so jih pozdravili zastopniki banske uprave in mestne občine ter uradni policijske službe v Ljubljani. Gostje so se nastanili v ljubljanskih hotelih, nato pa so se zbrali v nebotičniku k prijateljskemu pozdravnemu večeru.

Danes dopoldne so si gostje ogledali v avtomobilih Ljubljano in okolico, ob 11. pa so se zbrali v dvorani Trgovskega doma k zaključni seji svojega kongresa. Ker predsednik kongresa dr. Skubl ni bil več navzoč, je sejo otvoril in vodil svetnik notranjega ministrstva g. Simonovič. Prisotni so bili tudi ban dr. Natlačen, divizionar general Nedeljković, žandarmerijski polkovnik Tartaglia, mestni podžupan dr. Ravnihar, univ. prof. dr. Dolenc in drugi predstavniki kriminalne vede. Ko je predsednik pozdravil kongresiste in goste, se je v imenu komisije za kriminalno policijo zahvalil notranjemu ministru za naklonjenost, ki jo je ves čas izkazoval kongresu. Prečital je nato pozdravne upravnih kov policije v Ljubljani, v Beogradu in drugih banovinskih mestih. Na predlog francoskega delegata Mondaneta je bila poslana notranjemu ministru dr. Korošcu zahvalna brzjavka, predsedujočemu g. Simonoviču pa so delegati poklonili spominsko darilo v priznanje, da je tako odlično organiziral tehnično stran kongresa.

Seja je nato prešla na dnevni red in za zaključek sprejela resolucije, nanašajoče se na mednarodno organizacijo kriminalne policije. Ban g. dr. Natlačen je čestitil udeležencem kongresa k lepim uspehom ter jih obenem toplo pozdravil ob prihodu v Slovenijo, v imenu vsega prebivalstva banovine. Želel jim je, da bi preživeli med Slovenci res prijetne ure in bi odnesli od nas kar najlepše spomine. Nato je v imenu notranjega ministra zaključil 12. zasedanje mednarodne komisije za kriminalno policijo.

Opoldne je g. ban priredil udeležencem kongresa kosilo v uniojski restavraciji. Navzoči so bili poleg gostov predstavnikov naših varnostnih in sodnih oblasti, juristične fakultete in ljubljanskih dnevnikov. G. ban je s toplimi besedami še enkrat pozdravil odlične goste, ki so se zbrali iz 22 držav in treh kontinentov ter napil poglavarjem

vseh zastopanih držav. Govorili so še predstavniki slovitih londonske policije Norman Kendal, direktor dunajske kriminalne policije dr. Dressler, holandski delegat polkovnik Hauten, šef bolgarske delegacije Manolov, predsednik berlinske policije grof Heldorf in turški delegat Sungural. Vsi so izražali svoje zadovoljstvo, da so mogli spoznati pokrajino, ki spada med najlepše na svetu. Polni priznanja so bili tudi za gostoljubnost, ki so jo bili povsod deležni ter za vzorno tehnično organizacijo kongresa in polovanja. Po kosilu, ki ga je, kakor vedno, silajno pripravil restavracija g. Sterk, so ostali gostje še nekaj časa v prijateljskem razgovoru, nato pa so se odpeljali na Bled. Nekateri so se že nocoj vrnili v svoje domovine, drugi pa se bodo odpeljali po večini jutri.

Kongres JNS

Beograd, 4. junija p. Akejski odbor JNS je danes dopoldne v prostorih stranke nadaljeval svoje delo. Na današnji seji je bil definitivno določen datum kongresa, ki se bo vršil 30. junija in 1. julija t. l. Na seji so razpravljali tudi o dnevnem redu kongresa.

Pomorski sporazum med Anglijo in Poljsko

London, 4. junija. AA. Na včerajšnjem popoldanskem sestanku med poljskim in angleškimi mornariškimi strokovnjaki je prišlo do načelnega sporazuma v vprašanju sklenitve dvostranskega pomorskega sporazuma. Besedilo pogodbe poimenuje dejansko vsebino londonske pomorske pogodbe med Anglijo, Francijo in Ameriko. Sedaj bo izdelano končno besedilo, ki bo predloženo vladi v Varšavi.

Ponesrečena stavka v Solunu

Solun, 4. junija. AA. Večina delavskih sindikatov je odklonila sodelovanje pri stavkovnem gibanju. Delavci so se vrnili na delo. Guverner Makedonije je obljubil delavstvu da bo storil vse, ustreže upravljenim željam delavstva. Prav tako bo izdal ukrepe za zaščito delavcev pred ekstremnimi elementi.

Beleške

Banovinske skupščine JNS

Kakor smo že poročali, bo to nedeljo v Sarajevu banovinska skupščina Jugoslovanske nacionalne stranke za drinsko banovino. Prihodno nedeljo, dne 14. t. m., bo v Novem Sadu skupščina za dunavsko banovino. Organizacijske priprave vodi v Novem Sadu ožji odbor, ki mu načelujeta senator inž. Daka Popović in bivši nar. poslanec dr. Slavko Šečerov. Svoje delegate so prijavile strankine sreske organizacije že skoraj iz vseh srezov dunavske banovine. Tako sarajevke kakor novosadske skupščine se bodo udeležili tudi ugledni člani vodstva JNS.

Belgrad in Beograd

Mariborski »Slovenski gospodar« odgovarja »Kmetiskemu listu« zakaj pišeta s kolegom »Slovenec« vedno Belgrad in ne Beograd. Po njegovem mišljenju je to »jasno, da smo mi Slovenci in zato pišemo v Belgradu, da pa zastopa »Kmetiski list« centraliste, ki poznajo samo Beograd. Mi hočemo, da imamo Slovenci tudi v Beogradu kako besedo. V monopoli na slovenstvo, ki bi si ga zažudelo še vedno radi prisvajali slovenčevci, domoljubovi in gospodarjevi, davno nihče več ne veruje. Ravno tako bo težko kdo verjel »Slovenskemu gospodarju«, da bi Slovenci radi »imeli kako besedo« samo v Beogradu, ne pa tudi v Beogradu. Mnogo bolj zanimivo in poučno bi bilo, če bi mariborski smo mi Slovenci in zato pišemo Beograd, večje razumevanje za posebne slovenske razmere in potrebe kakor Beograd in v koliko je Beograd manj »centralističen« od Beograda.

Slovenske potrebe

Včerajšnje opoldansko glasilo JRZ, »Slovenski dom«, objavlja na uvodnem mestu, da so slovenskim delegatom JRZ »ministri obljubili kredite za javna dela in za pobijanje brezposelnosti« in da so se gg. delegati zavzeli »za slovenske potrebe«. List pravi, da je predsednik vlade g. dr. Stojadinović sprejel delegate, ki so ga predvsem opozorili, »da se na cesti Ljubljana-Kranj doslej niso izvedla še nobena dela, ki so predvidena v programu.« Mariborski podžupan g. Žebot se je pritoževal zaradi ceste št. 11j - Maribor, ki se tudi še ne gradi, čeprav je ministrstvo že dalo na razpolago kredit 5 milijonov dinarjev. »Slovenski dom« pravi, da so »tako v predsedništvu, kakor v gradbenem ministristvu izrazili začudenje, da se izvedba del del niti v tehničnem pogledu še ni izvršila.«

Nadalje so gg. delegati obnovili zahteve po regulaciji Savinje, po cesti Ljubljana - Sušak in po državni pomoči slovenskim denarnim zavodom, da bodo zopet lahko začeli normalno poslovati. Predsednik vlade gradbeni minister in ostali člani vlade so se, po poročilu »Slovenskega doma«, čudili, kako da še vedno ni prišlo do izvedbe že odobrenih del. Obljubili so svojo podporo in pomoč.

Posebej je predsednik vlade sprejel slovenske poslance, ki so člani JRZ. Gg. poslanci so predsednika vlade »ponovno prosili, naj ukrene vse potrebno, da bi se železnica Cromčely - Vrbovski čimprej zgradila.« Kakor je znano, je bila imenovanim poslancem gradnja te proge zagotovljena že pred proračunskimi glasovanjem in so takrat o tem proročili vsi slovenski listi. »Slovenski dom« poroča, da je poslancem, ki jih je sprejel, predsednik vlade dr. Milan Stojadinović »ponovno zagotovil, da se bo tudi ta železnica začela graditi v najkrajšem času.«

Povest o konfinacijah

»Domoljub« se je gostobesedno razpisal o konfinacijah in o preganjanju političnih nasprotnikov za časa »diktatorskega režima«. Njegovi dobri bralci bodo po vsem, kar je napisal, gotovo globoko prepričani, da so se izvršile prve konfinacije šele takrat, ko so zadele štiri slovenske politike. Povest o konfinacijah pa ima več poglavij in se začneja že davno pred 3. septembrom 1931, ko so vstopili v vlado napredni Slovenci. Konfinacijsko povest so pričeli toveci pisati povsem drugi ljudje, kakor pa bi rad svojim bralcem dopovedal »Domoljub«.

Francoski list o posledicah sankcij

Pariški tednik »Je suis partout« razpravlja o posledicah sankcij proti Italiji ter napoveduje, da se bodo končale tako, da bo z nje Italija lahko še najbolj zadovoljna. Primankljaj v francoski zunanji trgovini stalno narašča, pravi list dalje. Danes kupujemo v inozemstvu že dvakrat toliko, kakor prodamo preko meja našega blaga. Italija se sistematično pripravlja, da se v trgovskem oziru docela osamosvoji od nas. Poleg tega pa čisto reeno misli tudi v bodoče kupovati samo tam, kjer so se naklonjeno obnašali napram njej za časa »sankcij«. In tako bo prišel čas, ko se bo Francija obračala s prošnjami v Rim, naj že prenehajo s sankcijami proti njej.

Francoski jemljejo torej zadevo s sankcijami mnogo bolj tragično kakor pri nas v Jugoslaviji.

Konkurenti

Jedva je izšla druga številka glasila bivših bojnikov okoli g. Staneta Vidmarja »Stara pravda«, že se oglašajo proti njemu »Slovenska zemljac« kot zastopnika pravovernosti in službeno priznanih mačkovev med Slovenci. Gospodje so namreč močno razburjeni, ker se proglašajo tudi »staropravdašci« za predstavnike združene opozicije med Slovenci. Po mnenju »Slovenske zemljac« je to čisto nepotrebno, »ker je bila združena opozicija samo politična formacija za pelomajske volitve, ne pa kaka stalna politična tvorina. Stalna opozicijska politična organizacija za prečkanje kraje je bivša Kmetoska demokratska koalicijska, ki jo vodi dr. Vlado Maček.«

Končno opozarja »Slovenska zemljac« svoje politične prijatelje, da so poborniki »Stare pravde« spetka res sodelovali v pokretu dr. Mačka med Slovenci dokler niso odklonili predlogov, ki so jim bili postavljeni za to sodelovanje. S tem so se sami izključili iz oficelnega kroga pobornikov za politiko dr. Mačka med Slovenci. Službeno glasilo mačkovev v Sloveniji je samo »Slovenska zemljac«.

Priprave za žetev

Beograd, 4. junija. p. V dvorani industrijskega doma v Beogradu je bil sinoči širši sestanek zastopnikov banatskega kmetijskega združenja glavne zadrugne zveze kraljevine Jugoslavije, združenja mlinarjev in industrijske obrt. in delavske zbor. Razpravljali so o letošnji žetvi in ugotovili, da bo zaradi rje in nekih drugih nedostatkov letošnja pšenica po kakovosti manj vredna. Za izvoz bo le težko prišla vpoštev, zaradi česar bi bilo bolje, če bi se zmelala. Zato bi bilo treba doseči, izvozne kontingente za pšenično moko. Letošnji preseček pšenice bo znašal nad 30.000 vagonov. Doseči bi bilo treba kontingent 10.000 vagonov najboljših vrste moke za izvoz. Ob enem bi se morali pristojni faktorji zavzeti za to, da bi se dosegle tudi povoljne cene.

Arabci so nepopustljivi

Jeruzalem, 4. junija. o. Po dvodnevnem tajnem zasedanju je vihoviti arabski nacionalni odbor sklenil nadaljevati borbo do kraja. V smislu sprejetih sklepov so bile odposlane tri brzjavke in sicer angleškemu kralju Edvardu ter spodnji in zgornji zbornici v Londonu. V njih arabski nacionalni odbor še enkrat tolmači svoje stališče in ponavlja svoje že znane zahteve. Odgovornost za položaj, ki je nastal v Palestini, vrača arabski nacionalni odbor na angleške mandatne oblasti, in zahteva ponovno, naj angleška vlada sprejme arabske zahteve. V nasprotnem primeru grozi, da

Zagrebaški nogometaši se puntajo

Zagrebaški klubi ne bodo sodelovali v državnem prvenstvu. — Tekme Ljubljana-Concordia ne bo

Zagreb, 4. junija. o. V nedeljo bi se smelo pričeti prvo kolo za nogometno prvenstvo Jugoslavije. V tem kolu bi imela nastopiti zagrebaška Concordia proti Ljubljani, splitski Hajduk pa proti banjaluškemu Krajišniku. Danes pa je Concordia objavila, da v nedeljo ne bo šla na tekmo v Ljubljano, ker hoče ostati zvesta obveznostim, ki jih je prevzela kot član lanske lige. Zato tudi ne bo sodelovala v finalnem tekmovalstvu za državno prvenstvo. Nedeljsko tekmo v Ljubljani prepustila p. f. Ljubljani 3:0. Na enak način bo postal tudi splitski Hajduk. Tuč ostala dva zagrebaška ligaška kluba Gradjanski in Hašk sta danes ponovno izjavila, da se docela solidarizirajo s Concordio in Hajdukom ter ne bosta sodelovala v prvenstvu.

venem tekmovalstvu. Če bo JNS kaznoval Concordio in Hajduka z zabranom nastopa, bosta Gradjanski in Hašk igrala s tema kluboma prijateljske tekme ter se s tem prostovoljno podvržla isti kazni. Na ta način hočejo zagrebaški klub spraviti JNS v nemogoč položaj in iziniti da se čimprej reši vprašanje novega in boljšega sistema tekmovalstva za državno nogometno prvenstvo.

Pariz, 4. junija. AA. V tekmah za Davisov pokal med Jugoslavijo in Francijo bosta na francoski strani igrala v singlu Boussus in Destremeu, v dvojbi pa Borotra in Bernard, na jugoslovanski strani pa Puncić in Palada v singlu in Kuljević in Mitić v dvojbi.

Ernest Vargazon †

Sinoči ob 21.30 je preminil v Ljubljani v 57. letu starosti znani nacionalni delavec, načelnik železniške direkcije v Ljubljani v pokoju, g. Ernest Vargazon.

Odhod ministra Spaha v Bukarešto

Beograd, 4. junija. p. Prometni minister dr. Mehmed Spaho je danes odpotoval v Bukarešto, kjer se bo ob koncu tedna setal z rumunskim prometnim ministrom Franasovicem. Govorila bosta o definitivni določitvi trase železniške proge in mostu, ki bo zgrajen čez Dunav in bo vezal obe državi.

Minister dr. Behmen v Turčiji

Beograd, 4. junija. p. Z današnjim simptomskim ekspresom je ob 7.30 odpotoval v Turčijo minister brez portfelja dr. Behmen s svojo soprogo. V Turčiji se bo mudil več časa.

Konferenca bolgarskih obrtnikov v Beogradu

Beograd, 4. junija. p. V dvorani Obrtniškega doma se je vršila danes konferenca delegatov bolgarskega obrtniškega saveza, ki so se udeležili državnega kongresa v Novem Sadu in zastopnikov beograjske obrtniške organizacije. Razpravljali so o tesnejših vezeh, ki naj bi se ustvarile med jugoslovanskimi in bolgarskimi obrtniki. Poleg drugih sta govorila tudi predsednik bolgarske zveze Vekilov in načelnik oddelka za obrt pri bolgarskem ministristvu za narodno gospodarstvo Kučenkov, ki je nazorno razlagal, kako slični sta bolgarska in jugoslovanska obrtna zakonodaja. Sklenjeno je bilo, da se bo pospešilo skupno delo. Priredile se bodo tudi razstave bolgarske obrti pri nas in naše obrti na Bolgarskem.

Obisk angleških bojnikov iz svetovne vojne

Beograd, 4. junija. p. Prihodni terek bo prispela v Beograd večja skupina angleških bivših bojnikov, ki so organizirani v britanski legiji. Angleški bojniki bodo gostje našega združenja nosilcev Karađorđeve zvezde. V prestolnici jim bo prirejen svečan sprejem. Iz Beograda bodo odpotovali tudi v Skopje, kjer bodo odkrili spomenik angleškim vojakom, ki so pokopani na tamkajšnjem pokopališču.

Iz zdravstvene službe

Beograd, 4. junija. AA. Premeščen je v dom narodnega zdravja v Gospiću dr. Krsto Harambašić, višji pristav higienškega zavoda v Ljubljani.

Iz davčne službe

Beograd, 4. junija. p. V davčni službi so napredovali v višjo položajno skupino davkar Lovro Vavpot v Slovenjgradu, davkar davčne uprave Anton Korošec v Celju, davkar Rudolf Antik v Gornji Radgoni in davkarjev pomočnik Alojzij Troncelj v Krškem.

Obsodba Bevca potrjena

Zagreb, 4. junija. o. Kasacijsko sodišče je danes na tajni seji razpravljalo o revizijski procesa proti ljubljanskemu zobnemu tehniku-dentistu Jošku Bevcu, ki je bil pred ljubljanskim okrožnim sodiščem zaradi znane afere obsojen na leto dni in dva meseca zapore. Kasacijsko sodišče je zavrnilo revizijo in v celoti potrdilo sodbo ljubljanskega okrožnega sodišča, ki je s tem postala pravomočna in izvršna.

Odpust iz državne službe

Beograd, 4. junija. AA. Odpuščena sta iz državne službe dr. Kosta Trenčević, uradniški pripravnik pri sreskem načelstvu v Carevem selu in Blaž Stajninger, dnevničar invalidnega sodišča savske divizijske oblasti v Zagrebu.

Vehib paša pride v Grčijo

Atene, 4. junija. AA. Po poročilu listov se namerava Vehib paša, organizator abesinske vojske na južnem bojišču, nastaniti nekaj časa v Grčiji.

Patriotizem grškega trgovca

Atene, 4. junija. AA. Grški trgovec Kontarelis, ki živi v Egiptu, je obvestil predsednika grške vlade, da bo grškemu letalstvu podaril dva bombna letala v vrednosti 15.000 funtov.

Šahovski turnir v Moskvi

Moskva, 4. junija. i. Včerajšnje XV. kolo je dalo te rezultate: Elisases - Rjumin in Löwenfisch - Ragozin so remizirali, Lasker je v italijanski partiji podlegel Capablanci, ostali dve partiji sta pa bili prekinjeni. Lilienthal ima proti Kanu izgleda na zmago, Botvink pa bo najbrže premagal Flohra.

Moskva, 4. junija. i. Danes je bilo odigrano XVI. kolo. Do odmore so bile končane 3 partije. Ragozin in dr. Lasker sta se v 25. potezi sporazumela na remis. Flohr je v 35 potezah premagal Lilienthala, Rjumin pa je v 35 potezah matiral Löwenfische. Kan je prekinil z Elisasesom in ima 3 kmete za trdnjavo. Največje zanimanje je vladalo za partijo Capablance-Botvink. Slednji je hotel za vsako ceno zmagati, toda Capablance je poenostavil pozicijo za zamajavo figur in bo partija najbrž remis.

Jutri se igra predzadnje kolo: Kan-Rjumin, Elisases-Flohr, Lilienthal-Capablance, Botvink-Ragozin in Lasker-Löwenfisch.

Stanje po XVI. kolu: Capablance 11 (1), Botvink 9 (2), Flohr 8 (1), Ragozin 8, Lilienthal 7 (1), Elisases, Löwenfisch 7, Rjumin 6½, Kan 6 (2), Lasker 6.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za petek: Deževno, ponekod hud veter. Hladneje. Dunajska vremenska napoved za petek: Hladno, vetrovno in deževno vreme.

Naši kraji in ljudje

Zahteve gostilničarjev

Lepa manifestacija tvorcev našega tujkega prometa

Ljubljana, 4. junija.

Ko so bile včeraj na sejah posameznih odborov in na glavni skupščini končane vse priprave za današnji kongres jugoslovenskih gostilničarjev, je Zveza gostinskih združenj dravske banovine priredila snovi v kazinskih dvorani udeležencev kongresa in gostom lep pozdravni večer. V okusno okrašeni dvorani je radijski orkester zaigral nekaj vedrih, živahnih komadov, med večerjo, ki jo je odlično pripravila renomirana kuhinja restavracije Rajka Zupana, pa je predsednik Majcen izrekel vsem tovarišem in prijateljem, ki so od blizu in daleč prišli na kongres, iskreno dobrodošlico. Upravi ljubljanskega združenja se je v toplih besedah zahvalil za vsoto pozornost predsednik vsedravnice zveze Nikolič, nato pa sta govorila še dosedanjí predsednik zbornice TOI Jelačin in Zupanov zastopnik, mestni svetnik Miroslav Zupan. Viharnega odobravanja je bil deležen predvsem govor razrešenega predsednika zbornice za TOI, ki je grajal napake v gospodarski politiki, hkratu pa je izrazil zadovoljstvo, da mu je kot predsedniku uspelo dokončati borbo za skupno zbornico s tem, da je dobila tudi svoj gostinski odsek. Za notranjo narodno in državno uvrstitev Jugoslavije bi bila največjega pomena zgradba velike asfaltirane ceste, ki bi povežala našo kraljevino od Djevdjelje preko Niša in Beograda do Zagreba in Ljubljane. Prav posrečeno zamisljena atrakcija pa je bil nastop koncertnega pevca Toneta Petroviča, ki je navdušenim gostom zapel ob spremljavi harmonike »Starček« in še nekaj lepih domačih pivskih popevk. Med povabljenici, ki so se udeležili večera, so bili tudi zastopnik bana svetnik Borštnar, zastopnik mestnega poštavstva dr. Rupnik, zastopnik policijske uprave dr. Fakin s soprogo, direktor državnih železnic dr. Fatur, direktor velesejnske dr. Dular, glavni tajnik Zveze industrije inž. Šuklje in predsednik Avtokluba industrijalec Praprotnik.

Danes dopoldne je v veliki unisoni dvorani zasedal kongres, ki je obravnaval množico perečih vprašanj našega gospodarskega življenja. Zborovanje je kot domačin otvoril predsednik Majcen. Poleg predstavnikov naše javnosti, ki so prisostvovali že pozdravni večer, je pri tej priliki pozdravil tudi zastopnika ministrstva trgovine dr. Brusica iz Beograda, zastopnika finančnega ministra direktorja Sedlarja, sreškega načelnika Hubada, referenta za turizem v trgovinskem ministru Smokvica, zastopnika gremija trgovcev Kavčiča, predsednika Trgovske zbornice v Banjaluki Štefanoviča, zastopnika mesta Dubrovnik Petkoviča, ravnatelja Zveze za tujski promet Pintarja, zastopnika banke uprave iz Zagreba dr. Zeca in zastopnika trgovske zbornice iz Osieka Gürkica. Nato je vodstvo kongresa izročil predsedniku vsedravnice zveze Nikoliču, na čigar predlog je bila med viharim odobravanjem sprejeta vladna odločba, ki jo je podpisal ministrom notranjih poslov, trgovine in financ ter banu dravske banovine. Predsednik Majcen je v obširnem in temeljitom govoru obrtbal borbo gostilničarjev za olajšanje davčnih, taksih in drugih javnih bremen. Gostilničarstvo dravske banovine plača letno okrog 19 milijonov Din neposrednih davkov in doklad, okrog 53 milijonov raznih banovinskih in občinskih trošarin ter okrog 6 milijonov najrazličnejših taks, kar znaša skupaj okrog 80 milijonov Din. Ni dvoma, da bi bila za dravsko banovino naravno katastrofa, če bi gostilničarska obrt izginila s površja, zato zasluži ta obrt vsestransko podporo. Sledilo je izčrpno, obsežno poročilo generalnega tajnika Sekuloviča o posrednem delu in o zahtevah gostilničarske zveze, na koncu pa je bila soglasno sprejeta resolucija, ki med drugim ugotavlja:

Razmere, v katerih dandanes žive gostinski obrti, se slabšajo iz dneva v dan in stanje mnogih je hudo ogroženo. Krivde za to razmere ne smemo iskati samo v gospodarski krizi in njenih posledicah, temveč tudi v nepravilnem, nesmotnem izvajanju zakonskih predpisov ter v neuváževanju predlogov in apelo, ki jih predstavniki gostilničarjev stavljajo odločujočim oblastem. Zato kongres zahteva najprej, da se brez odlaganja izvrši novelacija obrtnega zakona, uredba o odpiranju in urejanju gostinskih obratov ter uredba o dokazu strokovne usposobljenosti v smislu predlogov, ki jih je že stavila Zveza gostinskih združenj Jugoslavije in cilju, da se gostinski stan prizna kot poseben stan, kakršen v resnici je. Najstrožje je treba prepovedati nelegalno vrstitev gostinskih del, zlasti pa je treba prepovedati oddajo zasebnih sob ter kuhanje in oddajo hrane po zasebnih hišah. Prav tako je treba prepovedati krošnjarenje za vinom in žganjem ter prodajo vina na ladjah. Dovoljenja za gostilne na ladjah naj se ne izdajajo več, a dovoljenja, ki so bila že izdana, naj se takoj odvzamejo. Dovoljenja za sezonsko oddajo zasebnih sob po banovinskih pravilnikih je treba omejiti na največ dve sobi, hkratu pa je treba določiti, da se smejo takšnih dovoljenj posluževati samo jugoslovenski državljani, ki stalno bivajo v kraju. Izdajanje dovoljenj za gostinske obrate je treba omejiti v skladu s krajevnimi razmerami in številom prebivalstva. Izdajanje takšnih dovoljenj tujim državljanom je treba postaviti na bazo resnične ne samo formalne reciprocitete.

Mlekarske, slaščičarske in druge sorodne obrti naj se pridružijo članstvu gostinskih združenj. Vsa gostinska združenja v Jugoslaviji morajo obvezno biti člani banovinskih zvezz odnosno zvez za zbornična področja, te pa morajo biti članice državne zveze. Gostinske obrti morajo biti v zbornicah zastopane po številu posameznih strok, a gostinski odseki morajo biti v svojih strokovnih vprašanjih povsem avtonomni. V skladu s tem se mora tudi imenu zbornice dodati beseda »gostinska«. Vprašanje sanacije naj odločujoči krogi posvetijo čim večjo pozornost in naj poskrbe za nujno pomoč vsem onim, ki nudijo dokumentirane podatke. Nujno je treba regulirati vprašanje turističnih plačilnih odnosov z drugimi državami, zlasti z Nemčijo in Poljsko, tako da bi turisti iz teh držav na lažji, preprostejši in hitrejši način dobivali denar za potovanje in bivanje v naši državi. Prav tako je treba izboljšati in povečati turistično propagando v tujini zlasti z izdajanjem reklamnega materiala, lepakov in prospektov. Krajevni turistični od-

bori, ki jih predpisuje uredba o pospeševanju turizma, naj se čimprej organizirajo in začno z delom.

Spremeniti je treba način obdavčevanja po davčnih upravah, ki se vrši doslej na podlagi netočnih podatkov. Preobremenjeni že z državnimi davki, gostinski obrti ne zmorejo več raznih banovinskih in občinskih davščin, ki so mnogo višje od državnih. Zato zahtevajo, da se del teh taks ukine, ostale pa znižajo na minimum. Konzumnim zadrugam naj se prepove vsako točenje alkoholnih pijač. Ukinejo naj se policijske nadzorne takse v lokalih z godbo, ki se plačujejo doslej samo v nekaterih banovinah. Za prisilne upravitelje gostinskih obratov naj pristojna sodišča postavljajo samo osebe iz gostinskih strok, pri čemer je treba upoštevati predloge obveznih gostinskih združenj. Minister socialne politike in narodnega zdravja naj objavi odlok o delovnem času in o višini zavarovalnega razreda za pomožno osebje v gostinskih obratih v smislu predlogov, ki jih je zveza že svoj čas stavila. Kongres nalaga upravi vsedravnice zveze dolžnost, da pri vseh odločujočih instancah energično posreduje za takojšnjo rešitev vseh teh vprašanj, ker se tičejo najvitalnejših interesov vsega gostinstva.

Po izpremembah invalidskega zakona

Veliko neobhodno potrebnega se je prezrlo

Ljubljana, 7. junija. Ko smo opozarjali na zbor invalidov iz vse Slovenije, ki se je vršil 26. aprila v Mariboru, smo govorili tudi o težki pričakovanih izpremembah invalidskega zakona od leta 1929. Uredba o izpremembah invalidskega zakona je stopila v veljavo 1. aprila in poteče rok za prijave upravičencev do letos 30. septembra. Zadnji »Vojni invalidi«, glasilo ljubljanskega oblastnega odbora združenja vojnih invalidov, se obširno kavi z izpremembami invalidskega zakona ter naglašajo, da so te izpremembe le malenkostne in da se je dosti neobhodno potrebnega prezrlo. Uredba o izpremembah invalidskega zakona še zdaleka ni pravilno rešila vprašanja vojnih žrtv.

Invalidnina po davčnem cenzusu med 120 in 170 Din je določena le odstotno in bodo upravičenci dobivali le del invalidnine, določene po invalidnem zakonu od leta 1929. Tudi invalidi-bolniki bodo imeli le malo od izprememb. Invalidnina je priznana le takim, ki so imeli že do leta 1923 in imajo še zdaj priznanih najmanj 80 odstotkov nesposobnosti. Drugih invalidov-bolnikov izpremembe ne upoštevajo. Nadpregled je dovoljen sedaj vsem priznanim vojnim invalidom, invalidnina pa bo zvišana le v primerih, če bo invalidom pri nadpregledu priznana najmanj 70odstotna nesposobnost. Mnogo vojnih žrtv bo ostalo še vedno popolnoma nezaseščenih.

Tako so brez vseh pravic še vedno oni, ki so bili pred sodnijo kaznovani. To velja za vse, tudi malenkostne kazni za ves čas, odkar je bil invalid ranjen. Kazen mu je vzela pravico do podpore in niče mu je ne vrne. Tudi stari, revni, dela nezmožni roditelji, ki so v vojni izgubili sinove-rednike, ne dobijo podpore, če imajo le še kakšnega polnoletnega sina. Tudi oni starši ne dobijo podpore, čijih polnoletni snovi so sami tako revni, da jih ne morejo podpirati,

ali pa živijo bogzna kje na tujem. Izpremembe tudi niso upoštevale onih vojni žrtv, ki so se iz domovine izselile ter ostale v tujini dalje od dveh let. Invalidi z 20 odstotki nesposobnosti so ostali reducirani od leta 1929 ter nimajo nobene prilagoditve za uveljavljanje svojih pritožb ali pa za dokazovanje, da je njihova nesposobnost večja. Kdor je bil reducirani, ostane pa reduciriran brez ozira na njegov zdravstveni položaj. Reducirani so bili tudi vojaški invalidi izpred vojne dobe in pred leti jim je bilo objubljeno, da bodo zasešteni po drugih zakonih. To pa se doslej ni zgodilo in ostali so popolnoma nezasešteni.

Tudi sistem invalidskih sodišč bi bilo treba izpremeniti. Nekatera invalidska sodišča še po šestih letih niso mogla rešiti vseh invalidskih aktov in zato zahteva invalidska organizacija upravičeno, naj bi se invalidske zadeve spet vrnilo sreskim sodiščem, ki mnogo hitreje poslujejo, in kar je tudi dosti cenejše. Oblastnemu odboru invalidskega združenja in tudi direktno invalidskemu sodišču se prijavljajo mnogi invalidi v domnevi, da bodo deležni izprememb invalidskega zakona. Mnogo prijav pa je neveljavnih. Prijavljajo se tudi taki, ki doslej še sploh niso bili priznani. Kdor se ni do 17. maja 1933. (dve leti po demobilizaciji srbske vojske) prvič prijavil, sploh ne more biti priznan za invalida. Kdor je po invalidskem zakonu iz leta 1925 zamudil prijavo tudi ne pride zdaj v poštev, ker veljajo izpremembe le za one, ki so bili po invalidskem zakonu od leta 1925 priznani, a so zamudili prijavo po invalidskem zakonu iz leta 1929, ki je zdaj v veljavi. Ta zakon invalidnosti izpod 30 odstotkov sploh ne priznava. Vdovam, katerim mogoče so umrli doma, a niso bili spoznani najmanj za 50-odstotne invalide, izpremembe invalidskega zakona ne prinašajo ničesar.

2 URI SO SE SMEJALI VČERAŠNJI POSEETNIKI PREMIERE — burke Velekomne zgodbe obeh ameriških kraljev smeja **Olio VIII.** STAN LAURELA IN OLIVERJA HARDJA. Ob 16., 19.15 in 21.15 ur. Izvrsten program za tiste, ki se hočejo enkrat prav od srca nasmejati. 22-21 KINO UNION 22-21

Pretrsljiva rodbinska tragedija

Mačeha je plesala čardaš pred krsto svoje pastorki

Osijek, 4. junija.

Ves Osijek govori o pretrsljivi tragediji stare in ugledne kmečke rodbine. Včeraj se je javil na policijski 33letni posestnik Josip Baumholzer iz Retfale ter povedal, da je zadavil svojo ženo. Mož je bil ves razpraskan, a tudi duševno popolnoma zbit. O svojem dejanju in njegovih motivih je le malo govoril. Kratko se je izražal: Pekel je bil pri nas in zdaj se je tako strašno končalo... Veliko več pa so vedeli povedati Baumholzerjevi sosede, ki so sami prihajali na policijo, da opisejo pekel, ki je že pred leti zajel ugledno kmečko domačijo.

Baumholzerjevi so bili že pred vojno trdni kmetje, Josip pa je bil posebno čist in vsem okolišu kot marijv in napreden kmetovalec. Pred leti je svoje posestvo še razširil. Rodbinske sreče pa mož ni bil del, morda bas zaradi tega, ker je stara premožna rodbina polagala preveliko važnost na premoženje. Bil je zaljubljen, a njegova mati ni dovolila, da bi se poročil s svojo »zvoljenko«, ker je bila siromašna. Pred 10 leti se je Josip po volji svoje matere poročil s Margareto Tausch, hčerko premožnega kmeta iz Belega Manastirja. Imel pa je nezakonsko hčerko in njeni materi, svoji nekdanji izvoljenki, je za otroka plačeval mesečne prispevke. Zaradi tega izdatka ga je skopica in prepričljiva žena neprestano zbadala, še huje pa je bilo pozneje, ko je Josip svojo nezakonsko hčerko po smrti njene matere vzel za svojo. Mačeha je pastorki na najokrutnejše načine grenila življenje. Znašala se je tudi nad drugim, ki so se zavzemali za otroka. V hiši je bil tak pekel, da je Josipovo oče, ki ga ni mogel več prenašati, v obupu vzel življenje. Utopil se je v globokem vodnjaku. Pred nekaj leti je pastorka, trpinčena in sestradana, umrla in vsa vas se

je zgražala, ko je mačeha pred pastorkino krsto zaplesala čardaš.

Okrutnost in zlobo svoje žene je Josip Baumholzer prenašal kotlikor mogoče mirno in vsi sosedje so ga pomilovali. Pred nekaj tedni je umrla Josipova sestra, ki je zapustila dva sina in bolnega moža. Po njeni želji je hotel Josip vzeti najstarejšega sina na svoj dom, njegova žena pa je tu temu nasprotovala z vso zlobo in odurnostjo. Prepripi niso prenehali, odkar je mož povedal, da bo vzel malega nečaka na svoj dom. Oni dan, ko je bil pekel končan z zlim dejanjem obupanega moža, je Margareta ves dan vpila nad svojim možem in pozno zvečer, ko sta se odpravila k počitku, je kar besnela. Obnašala se je kakor blazna, na postelji ležečega moža je praskala in grizla. Tuš v Josipu je prekipelo, zgrabil se ženo za vrat ter jo zadavil.

Pri k maščobi nagnjenim

učinkovito podraži stalna uporaba naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice — delovanja črevesja.

Ogl. reg. S. br. 3074/35.

Vsem sosedom je znano da je Baumholzer ženi predlagal, naj bi se v miru ločila. Del premoženja je že po poroki prepisal na njeno ime in bil je pripravljen prepustiti ji polg tega precejšen del zemljišča. Žena je vse take ponudbe zavračala. Pred pričami je govorila: »Iz te hiše ne grem drugače kakor mrtva. A zapomnite si, da bom prej še kaj naredila.« Sosedje so domnevali, da bo Margareta v navalu besnosti svojega moža prej ali slej ubila. Usoda pa je ukrenila drugače.

ALBUS DOMAČE MILO

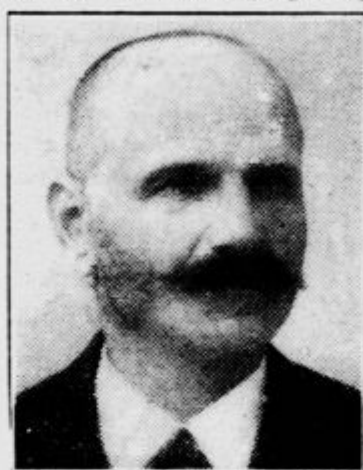
ČUVA VAŠE PERILO!

Dobiva se povsod!

Pazite na ime Albus!

80 letnica Mihe Jakofčiča

Kranj, 3. junija. Te dni je praznoval 80-letnico ugledni kranjski mešan g. Miha Jakofčič, lastnik splošno znane dijaške kuhinje v Kranju. Rodil se je v Beli Krajini, šolo pa je obiskoval v Adlešičih, kjer ga je vzgajal pokojni učitelj Matevž Grm. Kot vojak-pionir se je udeležil okupacije Bosne, leta 1879 je stopil v orožniško službo, potem pa je postal nadzornik brzojava in telefona. V tej službi je ostal do upokojitve leta 1914. Za svoje vestno službovanje je bil večkrat odlikovan. Po upokojitvi je pomagal svoji

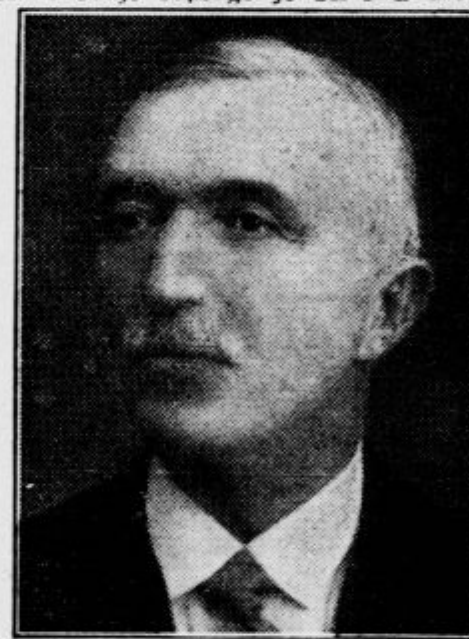
soprogi Mariji, rojeni Megličevi iz Mošenj, voditi dijaško kuhinjo, katero vodi zdaj najmlajša hčerka gdnca Tončka. S pokojno življenjsko družico sta vzgojila tri sinove in tri hčere, ki so vsi v uglednih službah. Slavljenec je vseskozi narodno zaveden in je v tem duhu vzgojil tudi svoje otroke.

Ob njegovi 80-letnici mu želimo, da bi v zdravju in radostju dočakal še mnogo let.

Jubilej zaslužnega šolnika

V Limbušu pri Mariboru dopolni danes upokojeni učitelj Anton Godec 70. leto svojega delavnega življenja. Maribor in njegova okolica poznata tega kremenitga narodnjaka vnetega gospodarstvenika, navdušenega lovca ter večletnega župana in podžupana v prijaznem Limbušu. Celo svojo službeno dobo 36 let je prebil v Limbušu. Bil je slovenski učitelj v onih časih, ko je v bližnjih Pekrah vabila slovenske otroke nemška šola. V tistih časih je osnoval Kmečko bralno društvo v Limbušu in pred 30 leti hranilnico in posojilnico, katero vodi že 30 let. Letos so ga izvolili za njenega častnega predsednika, kar je v polni meri zaslužil, saj je posojilnica vso dobo lepo uspevala in je še v teh hudih časih tako likvidna, da je lahko preskrbela tudi gotovino pri zidavi sokolskega doma v Limbušu, na katerega so občani tako ponosni.

Anton Godec je bil slovenski narodnjak tudi pod Avstrijo, ko so bili slovenski učitelji zlasti v mariborski okolici tako zapostavljeni. Tudi preganjanje ga ni ustavilo. S svojo soprogo je bil leta 1914 za-

prt v Gradcu z drugimi narodnjaki iz mariborske okolice. Kakor je navdušeno pozdravil ob preobratu jugoslovensko državo, tako ji bo navdušeno in zvesto služil do zadnjega diha. Vsakemu nad pomaga, če se obrne nanj za pomoč v gospodarski sili ali za kakršnekoli nasvete. Mnogo je takih, ki ga iščejo in so mu dolžni hvalo. Posebno dobre volje pa je takrat, kadar more koga povabiti v svojo klet v sončnem vinogradu, kjer tako skrbno goji plemenite trte, da so lahko drugim za vzor. Anton Godec je tudi velik ljubitelj narave, navdušen lovec in priznan ornitolog. V vsakem pogledu je markantna osebnost na severni slajski meji. Da bi še mnogo let dočakal v zdravju in sreči, mu želimo tudi mi.

Živi mrličji v selniških gozdovih

Maribor, 4. junija. Orožniki so prišli na sled neverjetni tragični zgodbi, ki se je odigrala v gozdovju pri Selnici ob Dravi. Odkritje te svojevrstne tragike je prineslo nesrečno naključje, ki je doletelo 7-letno ogljarjevo hčerko Tildo Gradišnikovo, ko je padla v gozdu v kup gorečega oglja in se pri tem tako opekla po vsem telesu, da so jo s smrtonosnimi poškodbami prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico, kjer se dekletke bori s smrtjo. V zvezi s tem nesrečnim naključjem so orožniki marljivo poizvedovali za vzroki tega nesrečnega bivanja mlade dekleta v gozdu. Tudi Tilde Gradišnikove je namreč živela z nekim ogljarjem, ki je vršil svoje delo v gozdu. Tukaj je zraslo pet nezakonskih otrok, sredi gozda, brez prave vzgoje. V tej žalostni sredini so padala mlada življenja.

Pred leti je izdihnila enoletna hčerka zaradi onemoglosti. Pred dobrim mesecem je umrla druga hčerka, tudi leto dni stara in iz istega vzroka, 29-letna Olga Gradišnikova, mati obeh otrok, je bila že obojena pred mariborskim okrožnim sodiščem zaradi malomarne povzročitve smrti pvega

otroka in zaradi zanemarjenja vzgoje otrok. Nedo dolgo tega pa je zapustila svojega ljubimca in pustila pri njem dva otroka, ostala dva pa je vzela s seboj ter se nastanila v nekem naselju pri Selnici ob Dravi. Otroka, ki ju je pustila pri ogljarju ljubimcu, sta živela v gozdu brez pravega nadzorstva in brez prave hrane. V tej bedi in tragiki se je pripetila navedena nesreča, ki je prinesla razjasnitev bednega in žalostnega življenja univrajotih mladih bitij sredi gozda brez ljubečega materinskega srca in brez očetove skrbne vzgoje.

Diamantna poroka

Radovljica, 4. junija.

V krogu svojih najdražjih sta praznovala te dni g. Jožef Tepina in njegova življenjska družica g. Ivana v Radovljici rodek jubilej — diamantno poroko. Jubilej, ki se je rodil leta 1850. v Stražišču pri Kranju, je do svoje upokojitve služboval kot vodja radovljiske postaje. Bil je zmerom vnet narodnjak in zaradi svojega zadržega humorja splošno priljubljen. Iz zakona se jima je rodilo 11 otrok, izmed katerih živijo le še dva sinova in dve hčerki, ki sta obe poročeni. Slavnost diamantne poroke je bila za družino toliko pomembnejša, ker se je poročila tudi slavljenčeva vnukinja, to je hčerka stana Antona, z g. Winkom Magistrom, Jubilatoma in mlademu paru naše čestitke!

Novo glasbeno presenečenje

nam pripravila Niko Štrifot, nov glasbeni užitek, Leharjevo »Veselo vdovo«. Ta bisler med operetami, poln krasnih melodij bomo slišali jutri zvečer v ljub.

ljanski operi v njegovem krasnem predvodu, v njegovi režiji in pod njegovim dirigentskim vodstvom. Naslovno ulogo kreira naša odlična primadona g. Zlata Gjurgjenčeva, ki tudi ne zapostavi. Ta dobrih operet kakor ne naš tragedije Levar, ki bo igral njenega partnerja in je svojo ulogo v igralškem in pevškem oziru odlično nastudiral.

Mačeho je ubil

Murska Sobota, 2. junija.

Matušev v Adrijancih so razmeroma trdni kmetje in ne poznajo pomanjkanja. Po smrti gospodarja, ki je pred leti umrl, sta živela na posestvu pokojnikova druga žena Ana in sin iz drugega zakona s svojo družinico. Pokojnikova volja je bila, da preide posestvo v njih last, če se ne vrne iz tujine najstarejši sin Lajoš, otrok iz prvega zakona, ki že petnajst let ni več pisal domov.

Lajoš Matušev pa si je medtem v Ameriki prihranil lepo imetje. Imel je hišo in v banki naloženega precej denarja. Na vrnitev ni več mislil. Pa so ga slabi časi uničili in zraven tega si je nakopal hudo bolezen, da so mu ohromele noge. Tako se je zgodilo, da se je spet spomnil domačega kraja in se pred tremi leti vrnil domov ves bolan in siromašen. Polbrat ga je vzel pod streho, s čimer pa Lajoševa mačeha Ana ni bila zadovoljna. Kakor ljudje pripovedujejo, je mačeha svojega pastorka silno sovražila. Polbrat in njegova žena sta morala večkrat skrivaj dajati Lajošu jesti. Sovraštvo se je stopnjevalo in je bilo ozadje tragičnega dogodka, ki se je zgodil v soboto v jutrnih urah.

Po pripovedovanju ohromelega Lajoša se je zgodilo takole: Ko so vsi domači šli zjutraj na polje, je ostal Lajoš z mačeho sam v sobi. Začela sta se pripraviti. Med preprirom je stopila mačeha k njemu, ki je sedel za mizo, ga prijel za rokak in ga začela vleči iz sobe, češ da ga bo zaprla v dvornico. Vzela mu je tudi palico, brez katere se ne more premikati. Da se ubrani starke, jo je z vso močjo sunil od sebe. Žena je padla na hišni prag, udarila z glavo na cementna tla in negebna obležala. Ko je Lajoš to videl, se je splazil na dvorišče in začel klicati sosede, naj gredo po domačo na polje, ker je mati mrtva. Prvi se je vrnil domov sin, ki je našel poleg mrtve matere zločinjeno in okrvavljeno palico. Javil je zločin oblastvom in danes dopoldne je prispela k Matuševim sodna komisija. Ta pa je dognala, da se je dogodek izvršil drugače, kakor je izpovedal sam ubijalec. Raztelesenje je pokazalo, da je pokojna Ana Matuševa imela na glavi kar pet velikih ran. Zadnja polovica leve temenice je bil čisto zdroljena. Očitno je, da so od samega padca tako hude poškodbe nemogoče. Preliskava se nadaljuje.

Jutri premiera v kinu Unionu

Gustav Fröhlich

v gl. vl. prekrasnega velefilma

STRADIVARI - Nesmrtni gosli

OGLEDITE SI NA VELESEJMU V PAVILJONU K VELIKO MODNO REVILJO

popoldne ob pol 4.
zvečer ob pol 10.!

VABIJO SALONI

Danica, Molan, Renčelj, Ravnikar, Seljak, Sever in Vogue,

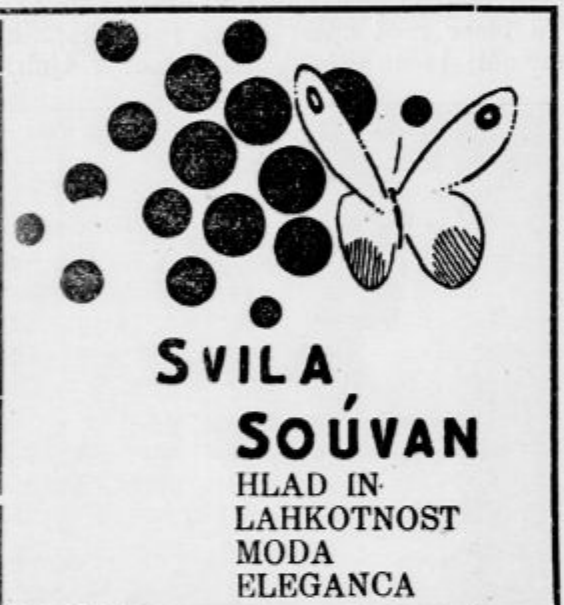
KI PREDVAJAJO vse
SVOJE KOLEKCIJE!

Domače vesti

Latinske naloge in ljubljanska mestna trošarina

Poročajo nam:
V nekem razredu neke ljubljanske gimnazije so dijaki pisali zadnjo latinsko nalogo v tekočem šolskem letu. Profesor je vzel zvezke na dom, da jih korigira. Stanuje na nesrečno izven mestne užitinske črte. Ko je svoje delo končal je zvezke lepo zavil v papir in jih povezal v sveženj. Na užitinski meji pa ga je ustavil službojuči paznik in zahteval od njega, da plača za zvezke trošarino v znesku 4 Din. Zaman se je profesor trudil, da bi paznika prepričal, da mestni trošarinski predpis ne more veljati za zvezke z dijaškimi latinskimi nalogami, ki jih je vzel s seboj na dom, da jih korigira in ki jih sedaj nese v šolo, da jih vrne dijakom. Paznik se ni dal prepričati, marveč je vztrajal na zahtevi, naj profesor plača mestno trošarino 4 Din, drugače mu mora po predpisih zapleniti paket z zvezki. Tudi profesor je vztrajal na svojem stališču, da ne plača trošarine, pa so bile latinske naloge res zaplenjene....

Njihova nadaljnja usoda nam ni znana. Gotovo so bile med tem že vrnjene profesorju in od njega dijakom. Ta rešenica zgodba pa je tako mična, da bi sama lahko bila predmet domače ali šolske naloge.

* Jugoslovanski kulturni vrt v Clevelandu. Nikjer na tujem se naši izseljeni rojaki niso tako uveljavili kakor v Clevelandu. Tudi Jugoslovanski vrt, ki ga urejujejo, je lepo znamenje ugleda in veljave našega življenja. Uprava clevelandске cestne železnice je, kakor znano, na svoje izkaznice za vozne olajšave dala sliko te lepe kulturne ustanove, kar je velika počastitev našega življenja. Z Jugoslovanskim kulturnim vrtom, si hoče naš življenjski trajni spomenik v ameriškem vlemestu. Ameriška domovina je nedavno objavila nov poziv za zbiranje prispevkov, ki so potrebni za dograditev Jugoslovanskega kulturnega vrta. Poziv poudarja, da bo vrt stal mnogo denarja, preden bo dovršen. Vlada prispeva 50 tisočakov, slovenski naseljenci pa 3.500 dolarjev in je častna zadeva, da se ta znesek čimprej zbere. Čez več desetletij, pravi poziv, bo vsa naša dela imela v rokah naša mladina. Ko enkrat tudi sedanjih slovenskih časopisov ne bo več, bo Jugoslovanski kulturni vrt ostal neizpremenjen. Otroci naših otrok bodo rekli: »To so postavili naši očetje in dedje!« V bratski slogi moramo dograditi vrt, da bo v ponos nam in našim potomcem.

* K jubileju g. F. Karisa. K našemu poročilu ob 80-letnici nam sporoča slavjenec g. F. Karis, da mu ni bilo ponudeno mesto poštne predložitelj v Carigradu, ampak v Perli, podružnici carigradske poštne centrale. Obenem nam sporoča, da ni zavzel mesta predložitelja Društva mariborskih aktivnih državnih uslužbenecv in upokojencev, marveč da je bil podpredsednik imenovane ga društva.

* Odvetniški izpit je napravil g. dr. Milon Bleiweis, odvetniški pripravnik v Ljubljani. Čestitamo!

* Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 45 z dne 3. t. m. objavlja uredbu z zakonsko močjo o ureditvi dolgov, napravljeno na podlagi zakona o brezobzestnih posojilih naseljenim dobrovoljem, poljedelcem in drugim interesentom agrarne reforme, uredbu o izpremembah in dopolnitvah spiska rokodelskih obrtov, uredbu o sorodnih obrtih, objave banske uprave o pobiranju običinskih davčnin v letu 1935-36, izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbenecv na področju dravske banovine in razne objave iz »Službenih listov«.

* Pedagoški tečaj za učitelje (-ice). Pedagoško društvo v Ljubljani priredi v poletnih od vseh tega 17 do vseh tega 22. avgusta pedagoški tečaj za učitelje (-ice) vseh strok. Ta tečaj bo prvi povsem pedagoški tečaj v Ljubljani. Na tečaju bodo tale predavanja: 1. univ. prof. dr. Ozvald: Obrazložni pomen svetovnega naziranja in ljudske morale, 2. prof. Solari: Vzgojni pomen pouka slovenskega jezika, 3. učitelj Hreščak: Kulturni in vzgojni problemi sedanjega časa, učitelj Mencej: Individualna in socialna pedagogika, 4. učitelj Pahor: Fašistična vzgoja in šola, 5. prof. Bojce: pomen strukturne psihologije za moderno pedagogiko, 6. učitelj Vodač: Težko vzgojilivi otroci, 7. dr. Brumen: Učitelj — vzgojitelj — človek, 8. prof. Čop: Milje in življenje našega šolskega otroka, 9. prof. Černejeva: Načela moderne metodike, 10. prof. Vodnikova: Delo kot vzgojni in metodični princip, 11. prof. dr.

Gogala: Značaj 'n vzgojilivost. Razen tega bosta poročala še gg. dr. Ozvald in Čop o vtiskih s študijskega potovanja po Nemčiji in Češkoslovaški. Prijavnina za tečaj znaša 20 Din, s čimer naj se poravnajo režijski stroški. Za prenočišča (od 10 do 15 Din) bo preskrbljeno, hrano bodo dobili udeleženci po različnih menzah. S tečajem bodo združeni tudi družabni sestanki in ekskurzije. Prijave je poslati do 30. junija na naslov: Pedagoško društvo, Ljubljana, državna učiteljska šola. Kdor reflektira na prenočišče, naj to v prijavi posebej priporoči.

* V okviru nacionalne ure ob 19.30 prava danes v radiu o nalogah jugoslovanske umetniške fotografije g. Karlo Kocjančič, novinar in tajnik Fotokluba Ljubljana.

* Poljedelska šola v Tetovu. V sredo so v Tetovu otvorili in blagoslovili s primerno svečanostjo novo veliko in moderno poslopje poljedelske šole. Poljedelska šola v Tetovu deluje sicer že od leta 1929. Šolsko poslopje pa je bilo šele zdaj dograjeno. Šola ima na razpolago lepo zemljišče, na katerem je urejena vzorna drevesnica, ki mnogo koristi kmetkemu ljudstvu širše okolice. Letos obiskuje tetovsko poljedelsko šolo nad 300 slušateljev in je med njimi 270 tatihi, ki dobivajo za študijsko podporo od banske uprave. Kakor pri sadjarji, tako se kažejo tudi pri živinoreji vsega tetovskega okolja blagodejni vplivi dobro urejene poljedelske šole.

* Veliko židovsko zborovanje se bo vršilo v četrtek 4. t. m. v Zagrebu. Zborovalci bodo razpravljali o palestinskih dogodkih. Na zborovanju bo poročal Kurt Blumenfeld, član akcijskega odbora svetovne cionistične organizacije, ki se je udeležil v Londonu deputacij pri angleški vladi. Poročala bo tudi gospa Steindlerjeva, predsednica beograjskega združenja cionističnih žena, ki se je nedavno vrnila iz Palestine.

* Človeške žrtve hudournikov in neviht. V okolici Pakraca je besnela strašna nevihta. Nad vasjo Brusnikom, ki je oddaljena 14 km od Pakraca, se je utrgal oblak in strašno je lilo dve uri. V dolino so s hribov drli hudourniki ter popolnoma zalili kotlino, v kateri je taborila 7 članska ciganska družina. Naval vode je bil tako nagel, da se nesrečni cigani niso mogli rešiti. Vsi so utonili. V okolici Pakraca so hudourniki razorali več cest, na njive pa so nanosili velike kupe prsti in kamenja. Tudi na Kosovem se v torko divjale hude nevihte. Iz male reke Smrekarice se je izlilo toliko vode, da je bila na mah poplavljenjena in odnešana mala hišica kmetja Sabana Brajma. Pri tej nesreči sta utonila dva otroka. Hudournik je nesrečnemu kmetu odnesel vso imovino z drobnico vred. V vasi Smrekarici so hudourniki porušili tri mostove in močno poškodovali šolsko poslopje.

ŽENE ZAMOREJO PO VEKTRATNI NOSEČNOSTI z dnevno uporabo pol korzarca naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice, užite na tešč želodec, doseči lahko izpraznjen je črevesja in urejeno delovanje želodca.

FRANZ - JOSEFOVA

voda — je davno preskušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Ugi. reg. št. 15485/32

* Nenavadna pravda slovenskega čebelarja v Ameriki. Slovenski rojak Karel Kovač, naseljen v okolici Detroit, si je uredil velik čebelnjak, s katerim ima veliko veselje. Čebel pa ne marajo njegovi sosedi, ki so ga nedavno tožili pred mestnim sodiščem. Navajali so v tožbah, da čebele pustijo cvetice, da ograjuje otroke in da so sploh vedno pred njimi v veliki nevarnosti. Neka soseda je tudi navedla, da zaradi nevarnih čebel ne more več sprejemati svojih obiskov. Kovač, pozvan pred sodnika, je prinesel v roki roki čebel, da bi sodnika, tožitelja in priče prepričal, da čebele niso nevarne, ker tako mirno lezejo po njegovih rokah. Kovač je že mislil, da je dovolj dokazal, kako čebele nikogar ne ograjuje in ne nadlegujejo. Tedaj pa se je ena čebela spozabila in letela naravnost proti sodnikovi glavi. Sodnik se je nervozno umaknil, napovedal je le razsodi, da ima Kovač še 30 dni časa za uveljavljanje svojih dokazov, da njegove čebele nikomur ne storijo kaj zalega.

* Pri slabostih se uporablja fiziološki ekstrakt iz zize močne in zdrave živali (»KALEFLUID«). Brezplačno pošljemo detajlno literaturo. — Zaitevanje jo: Beograd, Masarykova 9, Miloš Marković. — »Kalefluid« se dobiva v lekarnah in drogerijah.

* Ljubezni prijatelj. V vasi Niševičih v Bosni je mlinar Mihajlo Džević povabil v goste svojega dobrega prijatelja Dušana Šašo. Pozno v noč so pili, nato pa je mlinar moral h kamnom, njegov prijatelj je le po legel k njegovi ženi. Ko se je mož ponoči vrnil in oprezno odprl vrata, da ne bi zbudil ljubljene ženske, se je prijatelj Dušan pognal iz postelje in zasidil možu nož v prsi. Ko se je Mihajlo zgredil v krvi, ga je ljubezni Dušan še desetkrat zabodel. Naslednji dan so Mihajla prepeljali v bolnišnico v Sisku, kjer se bori s smrtjo, Dušan pa se pokori v zaporu.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in skrobiljeno perilo v najlepše izdelavo.

* Četrtninski popust na vlakih za posetnike občnega zbora Vinarskega društva v Brežicah. Ministrstvo za promet je odobrilo vozne olajšave (za 25 odst.) za občni zbor Vinarskega društva, ki bo 6. t. m. v Brežicah. Posetniki občnega zbora kupijo pri odhodu celo vozovnico in pri povratku se polovino na osnovi posebne železniške legitimacije, ki se kupi na odhodni železniški postaji in ki mora biti potrjena od Vinarskega društva v Mariboru. Popust bo veljal od 5. do vseh tega 9. t. m. Legitimacije bo Vinarsko društvo potrdilo v Brežicah.

Iz Ljubljane

u— Pri uradni otvoritvi zračne prege Celovec-Ljubljana-Sušak je zastopal g. banski inspektor g. Guštin, kar v večeršnjem poročilu po pomoti ni bilo navedeno.

u— Slava 16. artiljerijskega polka. Danes slavi svojo slavo 16. artiljerijski polk v spomin na čas, ko so baterije tega polka meseca junija 1919 prišle na Gosposvetsko polje. Rezanje kolača bo ob 10.30 v vojašnici 16. art. polka. Popoldne se bodo vršile na dvorščici vojašnice vojaške igre. Domačin slave je poveljnik 16. art. polka g. art. polkovnik M. Lukanc.

u— III. jubilejna produkcija drž. konservatorija bo v ponedeljek 8. t. m. zvečer ob četrti na 7. v filharmonični dvorani. Spored je naslednji: prof. Lipovšek zaigra Foersterjevo »Fantazijo« na slovensko narodno pesem »Po jezuru«. Za tem zapoje operni pevec Gostič Jože štiri samospeve ob spremljevanju prof. Pavla Šivca. Nato zaigra prof. P. Šivic št. 1, 2, 7 in 4 iz Sukove skladbe. »Iz življenja in sanj«. Koncem I. dela zapoje prof. Pavla Lovševtova ob spremljevanju g. prof. Lipovška 4 pesmi. II. del jubilejne produkcije je instrumentalni in prvi nastopi prof. K. Rupel, ki zaigra Bachov godalni koncert s spremljevanjem godalnega orkestra. Nato zaigra godalni orkester sam Adamičevi dve skladbi »In Osterčev« »Religioz«. Sklepnata točka je Škerjančeva »Svita« v starem slogu za godalni kvartet in godalni orkester. Skladbo izvaja Ljubljanski kvartet ter združeni orkester drž. konservatorija in orkestralnega društva Glasbene Matice. Dirigent je prof. L. M. Škerjanec. Sporedi se določijo v Matični knjigarni Din 3 in so obenem tudi vstopnice k produkciji.

u— Smrt zaslužnega gasilca. Umrl je dolgoletni aktivni in častni član gasilske čete Ljubljane—Sp. Šiška g. Jože Černe, jutri ob 15. ga bodo pokopali in bo sprevod iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Križu. Ohranjen bo v lepem spominu.

u— Na III. državni realni gimnaziji v Ljubljani bodo sprejemni izpiti za I. razred 25. in 26. t. m. Prošnje za pristupitev k izpitu, naslovljene na ravnateljstvo in kolokovane s 5 Din, se bodo sprejemale v ravnateljevi pisarni 22., 23. in 24. t. m. Priložiti je rojstni in krstni list in šolski izkaz. V. razred se bodo vpisovali samo učenci, ki so se rodili leta 1923., 1924., 1925. in 1926. in katerih starši stanujejo v okrajih: Ljubljani, Ljubljani okolici, Kamniku, Litiji, Logatcu.

u— Opozorjamo na izlet društva »Pravniki«, ki se bo vršil v nedeljo 7. t. m. iz Škofje Loke čez Črngrob na goro Sv. Joži in v Kranj na Gaštel, kjer bo okoli 16. ure skupen sestanek in obed. Odhod iz Ljubljane v vlakom ob 6.45 in ne kakor je bilo prvotno objavljeno ob 7.15. — Prijave za izlet sprejema vratar justične palače v Ljubljani. — Odbor.

u— Opozorilo. Obveščamo gospodinjke, da se vrše vsak petek zvečer ob 20. v radijski poslovalnici na Mestnem trgu predavanja o pravičnem pranju z radiom. Vsi, ki so vse tiste gospodinjke, ki so čez dan zaposlene, da se v lastnem interesu udeležijo teh večernih predavanj in da pridejo drevi ob 20. v radijsko poslovalnico.

u— Kuhanje na električni kuhalni plošči (rešujo) je v poletnem času najudobnejše. Gospodinjke prisostvujte predavanju danes ob 16. na Bregu 8. Vstop prost.

u— Ne pozabite, da to v nedeljo 7. t. m. javna teledruga Škola II, na Prulah, ljudska veselica ter ples. Sodeluje železničarska godba »Sloga«. Prireditelj se bo vršila na vsak način, prestavi se le za primer, da bi 2. uri pred začetkom še deževalo, na 11. t. m. Sokol II. vabi na obilni poset.

u— Infimni koncert, na katerem se bo izvajala moderna češka glasba, bo v ponedeljek 8. t. m. ob pol 9. zvečer v Hubadovi dvorani. Koncertirajo gg. Jože Gostič, violinist Veljket ter pianista Lipovšek in dr. P. Švara. Vstopnice po 10 in stoletja po 5 Din bodo od sobote dalje na prodaj v knjigarni Glasbene Matice.

u— Kmetka pravila ja junji. Za čebelarstvo pravilo velja: Če gostuje rad vihar, nilo tož čebelar. Na kmetih so mnenja: rožnik deževen, vincar bo reven, ali preveč dežja v rožnem cvetu, nič kaj ni po volji kmetu. Sv. Medardu (8.) pripisujejo veliko vlogo, kajti kakor vreme za Medarda kane, tako mesec vse ostane. O sv. Vidu modrojuje: Če sv. Urban (25. maja) moč. sv. Vid suši, dobra letina sledi ali dež o sv. Vidu, ni ječmena k pridu. Vinčarji si razlagajo po svoji obeta. O kresi (24.) se dan obesi ali če kresa deži, orehovi ni. Kukavica, ki se dolgo po kresu oglašča, draginjo prinaša. Kmetka je tudi domneva: Če rožnega cveta pohlevno deži, veliko obeta ti žita, strdi. Do 21. junija zraste dan za 16 minut, do konca meseca se spet skrči za tri minute.

SAMO ŠE DANES ob 16., 19.15 in 21.15

NAJVEČJI USPEH TE SEZNE. — Senzacija iz skrivnostne in čarobne Indije!

BENGALI

v nemškem jeziku!

Čarobne svečanosti v dvorcu maharadžu! Usodepoln lov na divje prešiče! Film, ki je dal 4 leta truda in dela in stane milijon dolarjev. Predprodaja vstopnic dnevno od 11. do pol 13. in od 15. dalje.

Jutri: „Vihar nad Afriko“

u— Junjsko deževje doseže v vzhodnem delu Slovenije rekordno množino v letu. V večji zapadni polovici ga preseže edino še oktobrski višek padavin. Povpreček dežja znaša za junij v Ljubljani 146 za oktober 169 mm. Pomladne in jesenske poplave dobe pogostokrat svojega druga v juniju. Nevihtni dnevi z nerednimi prelomi oblakov izlijejo včasih na zemljo ogromne množine deževnice. Tudi letošnji junij, se zdi, hoče ostati svet svojemu vremenu. Ze v prvih štirih dneh se je iznebil okrog 40 mm deževnice. Vedro je bilo samo v sredo, ponoči je dež znova namočil tla. Ves večerjajni dopoldan je bilo izpod težke zastrtega oblaka neba. Popoldne se je v južozapadne smeri pripodil nad gromom močan naliv in spet potisnil hlad v mesto. 13. stopnja nad ničlo je bil klavirni uvod v začetku poplavlja, da se zrak kmalu prijetneje segreje. Nad Nemčijo in severno Italijo zasidran ciklonski jedri vlažnega ozračja ne nudi skorajšnjega izločanja vremena. Jasno neto se je omejilo na opek pas nad južno Skandinavijo in Poljsko tja do vzhodnega Balkana. Močni nalivi so povzročili narasle vode s polihovrgrajskimi gričevja, sprehajaliča po Tivoliju so razdrapana in jih bo treba znova posuti.

u— Dež na velesejmu in modna revija. Velesejem je od nekdaj velja za najbolj deževno sezono Ljubljane, a letos bodo nalivi po vsej priliki dosegli najvišji rekord. Zaradi neprestanih ploh se po vsem mestu od časa do časa zaustavlja osebni promet, pa se razume samo ob sebi, da se tudi življenje na velesejmu ne more razglati do tiste vedre živahnosti, ki smo jo vajeni sicer. Občinstvo, ki prihaja na velesejem, se zato rado drži paviljonov, zlasti takšnih, katerih ogledu je tretja posvetila nekaj več časa. Tako ima paviljon K. največ obiska, ko se dvakrat na dan predvaja modna revija, ki jo po pravici štejejo med največje in najbolj skrbno pripravljene atrakcije vsega velesejma.

u— Danes merzda pogajanja med stavbeniki in zidarji. Danes ob 9. se bodo v Derlavski zbornici vršila pogajanja med zastopniki stavkajočega gradbenega delavstva in predstavniki njihovih delodajalcev. Delavstvo v Ljubljani in okolici je v svojem nastopu povsem solidarno, a kakor kažejo nekatera znamenja, je val gibanja zajel tudi njihove tovariše po bolj oddaljenem podeželju. Če ne pride v Ljubljani do sporazuma grozi nevarnost, da se bo stavka razširila tudi na vse večje kraje na Gorenjskem. Dasi upajo, da bo pri današnjih razpravi prišlo do sporazuma, se delavci pripravljajo tudi na daljšo borbo. V Ljubljani snujejo zasilno delavsko kuhinjo, ki bo nudila hrano najpozbnejšim izmed njih, hkratu pa so začeli zbirati tudi sredstva med občinstvom. Prišlo so izrabili tudi nekateri domselni vagabundi, ki so začeli na lastno pest zbirati prispevke vza stavkajočih. Stavkovni odbor nas naproša za opozorilo, naj ljudje nikomur ne dajejo podpor, kdor se ne izkaže z legitimacijo.

u— Kolesar ga je podrl. Reševalci so včeraj popoldne prepeljali iz Čestove ulice na kirurški oddelk 50-letnega postrežnika Urbana Dolinarja s Poljanske ceste, ki ga je podrl neznan biciklist in mu prizadejal precej nerodne poškodbe.

Iz Maribora

a— Ljudska univerza je pretekli teden zaključila 14. leto svojega plodonosnega delovanja. Zdej vabi vse svoje mnogoštevilne člane in prijatelje na občni zbor, ki se bo vršil drevi točno ob 20. v njeni predavalnici. Na občnem zboru bo podan pregled minile sezone, izvoljen nov odbor in začrtan program novega dela. Vsakdo lahko postane član Ljudske univerze še pred občnim zborom.

a— Mestni predsednik dr. A. Juvan je nastopil tritedenski dopust. V odsotnosti ga zastopa podžupan F. Žebot.

a— Tekstilna industrija uspeva. Maurerjeva tvornica gradi nove tvorniške objekte, v katerih se bo nastajala nova predelavnica.

a— K Tumpejve aferi. Tukajšnje okrožno kot prizivno sodišče je v znanj tožbi 34 železničarjev proti R. Tumpeju odločilo, da se priziv pred prvostopno instanco obojenega R. Tumpeja deloma ugodi in razsodi, da se obdolženec Rudolf Tumpej oprosti prestopka zoper čast. V ostalem pa se priziv Rudolfa Tumpeja zavrne, radi česar se Tumpej Rudolf obpadi po št. 297/II k. z. z uporabo št. 72. k. z. na 150 Din denarne kazni, plačljive v enem mesecu po pravomocnosti sodbe, v primeru neizterljivosti na tri dni zapore. Toliko k našemu poročilu.

a— Tlakovanje prostora pred tovarnim skladiščem glavnega kolodvora. Včeraj je poslalo Združenje trgovcev za mesto Maribor skupno z drugimi mariborskimi gospodarskimi organizacijami direktorji državnih železnic v Ljubljani spomenico, v kateri se zavzema za čimprejšnje tlakovanje prostora in dovozne ceste do tovarnega skladišča mariborskega glavnega kolodvora, ki je že del časa v silno zanamorenem stanju. Akcija za tlakovanje sega že v leto 1934, ko se je direktorji od strani tukajšnje progovne sekcije gl. kol. predložili točen proračun tlakovanja ca 9000m³, kar bi skupno znašalo 1.250.000 Din. Tudi naj bi se izvršilo podaljšanje dovozne ceste od železniške ograje do tovarniškega skladišča v skupni izmeri 4000 m³. Za letos bi znašali ti stroški okoli 560.000 Din, ostalo delo pa naj bi se vršilo v letu 1937.

a— Carinski dohodki so znašali v preteklem mesecu pri tukajšnji glavni carinarnici 5.356.799,20 Din, in sicer na uvozu 5.342.440,45 Din, na izvozu 14.368,75 Din. Depoziti 1.181.159,25 Din.

a— Zavod »VESNA« v Mariboru priredi od 6. do 9. t. m. razstavo perla, oblek in vezenin. Razstava bo odprta od 9. do 13. in od 14. do 19. ure.

a— Dijakom-nekrutom. Mestno poglavarstvo razglašča: Vsi oni dijaki, ki hočejo letos odslužiti obvezni dijaški rok, naj vložijo prošnje za vpoklic najkasneje do 15. julija pri komandi vojaškega okroga.

a— Na občnem zboru Rdečega križa v Studencih, ki je lani obdaroval siromašno študentsko dečo z darili v vrednosti preko 6000 Din, je bilo izvoljeno nastopno novo vodstvo: predsednik dr. Korenčan, prvi podpredsednik župan Kaloh, drugi podpredsednik r. Stopar tajnik Kristovič in blaginjski Vojsnik.

a— Na tukajšnji vinarski in sadjarski žoli se začne novo šolsko leto 15. septembra. Šola je dovoljna in ima internat za 60 gojencev. Prošnje za sprejem je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Podrobnejša pojasnila pri ravnateljstvu zavoda.

a— Odmevi oddaje del. Tukajšnje Slovensko obrtno društvo je skupno z Okrožnim odborom obrtniških združenj poslalo pismo protestno spomenico na mestni svet zaradi oddaje nekaterih del pri novem magdalenskem šolskem kompleksu izvenmariborskim obrtnikom.

a— V smrti. Obesnega so našli včeraj v Wolfovi ulici 51letnega strojevodjo dr. žel. Franca Bučovnika. Dejanje je izvršil očitno v trenutku duševne zmedenosti. Zadnje dni je bil nekam potr. Bučovnik zapušta bolešno ženo in štel nepreskrbneje, ne otročije.

a— Ni bilo političnega umora. Poročali smo nedavno o najdi negnanega mladega utopijenca v Muri pri Sladki gori. Nekd ljubljanski list je objavil vest o novem političnem umoru onstran meje. Sedaj pa se je posrečilo, ugotoviti utopijencevo identiteto. Utopijenec je namreč 23 letni slušatelj graške univerze Henrik Gleisergel, ki je v Gradcu okoliš v Muro, hotel rešiti nekega obupanca. Pri tem pa je udaril z glavo ob mostu obok in se očitno onesvestil, ker ga je bila Mura kmalu zagrnila, četudi je bil dober plavalec.

a— Nabunkan, ker je gledal kres. Včeraj dopoldne je bila pred okrožnim sodiščem razprava proti 30 letnemu hlapcu Matiji Merniku, ki je bil obtožen, da je dne 20. aprila 1935 v Kapeži prizadejal inž. Albinu Smodišu več udarcev po roki in mu jo prebil. Inž. Smodiš se je namreč omenjenega dne podal domov v Kapelo. Takrat so fantje ravno kurili kres pred cerkvijo. Stopil je bliže ter si hotel ogledati kres. Toda komaj je položil svoj nahrbtnik na tla, so navali fantje nanj, tako da je moral zbežati. Hlapec Mernik pa je tekel za Smodišem ter ga s kolom večkrat udaril. Obtožen Mernik je bil obsojen na 6 mesecev strogega zapore, pogojno na 3 leta.

Clio žumeča limonada v tabletah

po 1.— Din ali 50 par je izvrstna brezalkoholna osvežujoča pijača za mlado in staro. — Obiščite paviljon »CLIO« začetkom velesejma — levo!

Iz Celja

a— Priobčitev vojnega rasporeda. Mestno poglavarstvo v Celju razglašča: Po naredbi komandanta dravske divizijske oblasti in poveljstva celjskega vojaškega okrožja bo v nedeljo 7. t. m. na mestnem zbirališču priobčevanje rasporeda za leto 1936. Zato se morajo vsi pozvani obvezniki in dajalec živine in prevoznih sredstev zbrati do pol 8. junij na Glaziji. S seboj morajo prineseti vojaško izpravo Udeležba obvezna. Oni, ki bi bili ta dan zadržani, morajo to predhodno javiti pisмено mestnemu poglavarstvu in priložiti dokazila. Oni, ki so bili pozvani, pa se pozivu ne bi odzvali, ali bi prišli prepozno, bodo strogo kaznovani, ker se to priobčevanje pričelo točno ob določenem času. Vsak mora priti osebno.

a— Umrla je v sredo v Petrovčah v starosti 62 let učiteljica v p. ga. Lda Wudlerjeva, soproga šolskega upravitelja g. Rudolfa Wudlerja. Pokojnica je bila zavedna narodna žena, vzorna soproga in izredno skrbna mati. Bodi ji ohranjen časten spomin, težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

a— Is celjske statistike. Pri borzi dela je bilo 31. maja v evidenci 639 brezposelnih (571 moških in 68 žensk) nasproti 641 (574 moških in 67 žensk) dne 10. maja. V maju je obiskalo Celje 1033 tujcev, med temi 816 Jugoslovenov, nasproti 885 v letosnjem aprilu in 1044 v lanskem maju. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 25 oseb in sicer 10 v mestu in 15 v bolnišnici.

a— Kine Union. Danes ob 16.30 in 20.30 komedija »Resnična ljubezen« — ponarejen denar in svočni tednik.

Iz Škofje Loke

a— Pred tujsko — prometno sezono. Škofja Loka se že pridno pripravlja nanjo. TPD je izvedlo popis vseh razpoložljivih sob in postelj, klopice na vseh izprehajališčih so zunaj in vsako nedeljo imamo koncert vojaške godbe. V nedeljo se svečano otvori kopališče v Puštlu. Pri otvoritvi bo sodeloval glasbeni kvartet.

KAVA HAČ VARUJE VAŠE SRCE

PRISTNA, ZDRAVA ZRNATA KAVA NAJFINEJŠE KAKOVOSTI, ZAJAMČENO OPROŠČENA KOFEINA

Gospodarstvo

Konferenca o izvozu sadja

V svrhu konsultacije gospodarskih ustanov o pereh vprašanih izvoza našega sadja, je ministarstvo za trgovino in industrijo sklicalo na 2. junij t. l. posebno konferenco. Te konference so se udeležili razen zastopnikov trgovinskega in kmetijskega ministarstva tudi zastopniki Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, Prizada, Glavne zadružne zveze, Glavnega saveza srbskih zemljorad. združenj i. t. d. Konferenca se je začela 2. junija ob 10. dop., končala pa se je 4. junija popoldne. Predsedoval ji je minister za trgovino dr. Vrbanić. Konferenca je razpravljala o kontroli kakovosti in standardizaciji sadja, nomenklature izvozu, o organizaciji izvoza sadja v prihodnji kampanji in o ustanovitvi urada za sadje, njegovih nalogah in njegovi organizaciji.

Po razpravi so na konferenci soglasno sprejeli sklep izvoznikov sadja in združenj organizacij, da je kontrola kakovosti presnega kakor suhega sadja prvenstveno važnost za povečanje izvoza tega blaga na zunanji tržišči.

Kontrola kakovosti naj daje zadostno poročilo, da se bo v tujino izvažalo sadje, ki ustreza tem pogojem, obenem pa je kontrola tudi odgojno sredstvo za pridelovalca samega. Zato misli konferenca, da je ena izmed najpomembnejših dolžnosti pristojnih organov, da posveta največjo pozornost dobri kakovosti presnega in suhega sadja, ki gre v tujino.

Glede kontrolnih ukrepov je konferenca zaredi bližnje izvozne kampanje mnenja, da bi bilo treba dosedanj sistem izvajati tudi letos, z nekaterimi spremembami in dopolnitvami, ki so zdaj neobhodno potrebne. Konferenca zlasti poudarja, da bo dosedanj kontrolni sistem pokazal uspeh samo tedaj, če se bodo obstoječe določbe v celoti in povsod izvajale.

Registriranje izvoznikov

Konferenca je soglasno ugotovila potrebo sestave seznama izvoznikov in ugotovitve pogojev za registriranje. Po sodbi konference bi se z izvozom sadja in povrtnine in njihovih predelav mogli ukvarjati:

1) sodno registrirane protokolarne tvrdke, ki predložijo izkazilo pristojne zbornice, da spada po pooblastilu, oziroma po prijavi obrti po čl. 456 (3) obrtnega zakona in po trgovskem registru o vpisu protokolarne tvrdke in obsegu njenega delovanja v njihov delokrog tudi izvoz sadja in povrtnine in njihovih predelav, in da so najmanj tri leta trgovale s sadjem in povrtnino na lastni račun, oziroma pri tvrdkah, da so se njihovi lastniki oziroma poslovojdje najmanj tri leta dejansko ukvarjali s trgovino s sadjem in povrtnino in da so tudi sicer po sodbi pristojne zbornice sposobni za izvoz sadja.

2) združne zveze, če so registrirane pri pristojnem sodišču in po svojih pravih pooblaščenih za trgovanje s poljskimi pridelki.

Prijava o registriranju bi se predložila osrednjemu organu odnosno uradu, ki bo vodil vrhovno nadzorstvo nad izvozom sadja in povrtnine in njihovih predelav. Prijavi za registriranje bi imel priložen seznam jamčevino v višini do 10.000 Din

v gotovini, v vrednostih papirjih ali pa poroško pismo. Osrednji organi bi mu na osnovi redne prijave in kavicje izdali izkazilo za izvoz.

Konferenca je nadalje proučevala posamezne ukrepe, ki so bili doslej izdani za ureditev izvoza in izkoriščenje kontingentov, ki jih dobivamo iz nekaterih držav. Konferenca je izrazila željo, da bi kraljevska vlada zagotovila čim širše področje zasebni inicijativi in pošredovala samo tedaj in v istem obsegu, kadar in kolikor bi terjali to splošni interes narodnega gospodarstva.

Trgovske in zadružne organizacije, zastopane na tej konferenci, čutijo potrebo po ureditvi izvoza v svrhu realnejšega izrabljanja kontingentov, ki jih dobivamo v raznih državah, vendar pripominjamo, da je treba kontingente deliti zasebnim podjetjem in v zvezi njihove razdelitve v sporazumu z zainteresiranimi gospodarskimi zbornicami in združenimi organizacijami.

V kolikor pridejo v poštev razne carinske ugodnosti in preferenčni kontingenti, izražajo zastopniki pridelateljske organizacije mnenje, da bi država mogla omejitvi zaslužek izvoznikov, ki pri teh kontingentih sodelujejo, tako da se iz prebitka ustanovi fond za podpiranje sadjarstva in državi in za podpiranje izvoza sadja in povrtnine.

Konferenca prosi ministra za trgovino in industrijo, da na osnovi čl. 78 finančnega zakona za leto 1936/37 sprejme uredbo o ustanovitvi osrednjega organa za kontrolo nad izvozom sadja, povrtnine in njihovih predelav. Naloge tega osrednjega organa bi bile: 1) sestavljanje registra izvoznih in združenj organizacij, 2) določevanje kakovosti in načina pakiranja omenjenega blaga za izvoz in kontroliranje kakovosti blaga v smislu te resolucije, 3) zastopanje koristi izvoznikov in združenj organizacij nasproti pristojnim organom o vseh vprašanih, ki se nanašajo na trgovinsko politiko, zlasti pri podajanjih za sklenitev trgovinskih pogodb, 4) razdelitev pogodbenih kontingentov med izvoznike in združne organizacije, registrirane po točki 1, 5) organiziranje poročevalske službe, 6) določevanje možnosti plašmana sadja in povrtnine na novih tržiščih in 7) proučevanje in predlaganje ukrepov za zagotovitev racionalnega vnovčenja sadja, pri čemer je treba vpoštevati snosno koristi narodnega gospodarstva in koristi pridelovalcev, združenj organizacij in izvoznikov. Pri tem bi bilo treba strogo upoštevati vlogo privatne inicijative pri izvrševanju njenih nalog in ji pustiti čim širše področje za udeleževanje. Konferenca misli, da je neobhodno potrebno ustanoviti osrednji organ, o katerem je bilo to govora, in strokovni odbor in da se vse delo tega osrednjega organa izvrši s popolnim soglasjem tega odbora. Strokovni odbor naj bo sestavljen iz enakega števila zastopnikov trgovskih oziroma trgovsko-industrijskih zbornic, osrednje organizacije in zainteresiranih ministrstev. Zbornice naj delegirajo svoje zastopnike iz vrst trgovskih tvrdk, registriranih pri osrednjem organu. Pri tem je treba imeti pred očmi zbornice z največjim sadjarskim in povrtninskim področjem.

500 kvintalov (700), zamaški iz plutovine 300 kvintalov (300).

Kontingent za riž, ki smo ga priznali Španiji v trgovinski pogodbi v višini 80.000 kvintalov, je razmeroma znaten, če upoštevamo, da je lani znašal ves naš uvoz nekaj manj nego 200.000 kvintalov, od tega uvoz iz Španije le 15.000 kvintalov. Španskega riža bomo torej uvozili v bodoče za okrog 19 milijonov Din letno. Znatno je tudi kontingent za uvoz španskih pomaranč in limon, ki predstavljajo več nego eno tretjino vsega uvoza pomaranč in limon. Posebno važne pa je kontingent za uvoz bombažne preje, ki predstavlja uvozno vrednost okrog 70 milijonov Din.

V primeru, da bi bil katerikoli od teh kontingentov izčrpan pred koncem uvoznega leta, bo vsaka pogodbeno država vzela blagobolno v razpravo zahtevo druge države zaradi dodatnega kontingenta. Gori navedeni kontingenti se bodo razporedili po trimesečjih ali polletjih, in sicer vnaprej. Odobreni, pa neizkoriščeni deli kontingentov iz enega leta se bodo prenesli na drugo leto. Španska vlada se v pogodbi obvezuje, da bo napravila potrebne ukrepe za povečanje izvoza v Jugoslavijo, da omogoči učinkovito izkoriščenje kontingentov. Jugoslavija pa bo napravila vse potrebno, da olajša prekladanje, vskladiščenje španskih proizvodov za uvoz v Jugoslavijo. Pogodba vsebuje tudi določbe glede zaštite uporabe geografskih nazivov za vinarske proizvode in glede pospeševanja tujkega prometa.

Da se zajamči čim ožje gospodarsko sodelovanje, se bo ustanovila jugoslovensko-španska mešana komisija, ki bo skrbela za pravilno izvajanje odredb tega sporazuma; razpravljala bo o eventualnih sporih, ki bi se pojavili v teku izvajanja sporazuma in proučila možnosti, za čim intenzivnejšo trgovinsko izmenjavo med obeh državama. Komisijo bodo tvorili predstavniki obeh držav in eksperti imenovani od vlad. Predsednika obeh nacionalnih skupin bosta v neposredni zvezi med seboj. Komisija pa se bo sestala najmanj enkrat na leto. Sporazum je stopen v veljavo 1. junija in velja za eno leto ter se avtomatično podaljšuje, če ga nobena stranka ne odpove s trimesečnim rokom.

Trgovinskemu sporazumu je dodan še plačilni sporazum, ki določa, da bo Španija do 1. junija prihodnjega leta plačala 80% v kliringu na poseben račun Narodne banke pri španski devizni centrali in 20% v devizah. Če bi vplačila na kliring ne zadostovala za plačilo španskega uvoza v Jugoslavijo, odpade plačilo v devizah. V vsakem slučaju pa se bo po 1. juniju 1937 vršil plačilni promet v celoti preko kliringa. Sporazum določa med drugim, da je španski uvoznik, ki vplača dolžno vsoto, s tem pokriva vse svoje obveznosti. Ta določba se lahko uveljavi po potrebi za jugoslovenske dolžnike. Jugoslovenska Narodna banka bo lahko razpolagala z zneski v pezetah s plačilnimi nalogi ali na drug način za plačilo uvoženega španskega blaga, za plačilo stroškov jugoslovenskih turistov in potnikov v Španiji in za plačilo v zvezi z oskrbo jugoslovenskih ladij v španskih lukah. Stare terjatve Jugoslavije v Španiji se bodo uredile z vplačilom 50% na klirinski račun in s 50% v devizah v najkrajšem roku. Blago, ki ga bo Jugoslavija uvozila iz Balearskih in Kanarskih otokov in iz španskega Maroka se bo glede plačila smatralo kot špansko blago. Odredbe plačilnega sporazuma se ne nanašajo na terjatve iz prevoznih stroškov, ki jih bosta obe državi poravnali v evropskih devizah.

Borze

4. junija

Na ljubljanski borzi sta se devizi London Newyork danes nekoliko okrepili. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi ponovno nekoliko popustili in so bili zaključeni po 9,02, angleški funti pa po 290. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,92 (v Beogradu po 8,90), v grških bonih po 30 in v španskih pezetah po 6,75. Nemški klirinski čeki so se ponovno precej okrepili in so se trgovali v Ljubljani po 14,00, v Beogradu po 14,0180 in v Zagrebu po 14,02 odnošno za 15. junij po 14,00 za konec junija po 13,80 in za konec julija po 13,60.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda pri mirni tendenci notirala 357,50 - 360 brez prometa (v Beogradu so bili zaključki po 357,25 - 357,50). Promet pa je bil v dolarskih papirjih, in sicer v 7% Blairovem posojilu po 74 in v 8% Blair-ovemu posojilu po 83,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2978,86 - 2998,45, Berlin 1756,08 - 1769,95, Bruselj 744,90 - 749,96, Curih 1424,22 - 1431,29, London 220,94 - 222,99, Newyork 4376,06 - 4412,88, Pariz 290,25 - 291,69, Praga 182,20 - 183,30.

Curih. Beograd 7,7, Pariz 20,38, London 15,5850, Newyork 309,75, Bruselj 52,36, Milan 24,35, Madrid 42,250, Amsterdam 209,15, Berlin 124,60, Dunaj 56,30, Stockholm 80,50, Oslo 78,25, København 69,55, Praga 12,80, Varšava 58,60, Budimpešta 16,50, Atene 2,30, Bukarešta 2,50.

Efeti

Zagreb. Državne vrednote. Vojna škoda 256,50 - 260, 4% agrarne 47 den., 6% begluške 67 den., 6% dalm. agrarne 62,50 den., 7% invest. 81,50 den., 7% Drž. hip. banka 84 den., 7% Blair 73,50 - 74, 8% Blair 83 - 83,75, delnice: PAB 224 - 227, Trboveljska 125 den., Sečera Osejke 150 bl., Beograd. Vojna škoda 357 - 357,50 (357,25 - 357,50), 4% agrarne 48 - 48,50, 6% begluške 67,50 - 67,75 (67,50), 7% invest. 82,75 - 83, 7% Drž. hip. banka 84,75 den., 7% Blair 73,50 - 74, 8% Blair 83,25 den., Narodna banka 6360 den. (6360), PAB 227,50 - 228,50 (227,50 - 228).

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 4. junija. Začetni tečaji: pšenica: za julij 84,75, za sept. 85, za dec. 87; koruza: za julij 60,25, za sept. 57,75, za dec. 52,75.

+ Winnipeg, 4. junija. Začetni tečaji: pšenica: za julij 77,625, za okt. 78,125, za dec. 78,75.

+ Novošadska blagovna borza (4. t. m.) Tendence omahujoče. - Pšenica: baška in

natska 118-121, baška ladja Tisa 124-126, ladja Begej 123-125; slavonska 120-122, Oves: baški sremski in slavonski 106-108, Koruza: baška, sremska in banatska 100-101, Moka: baška in banatska 0,0g in 0,0gg 195-205; 2x 175-185, 2x 155-165, 2x 135-145, 2x 7x

115-125, 2x 100-102,50. Otrobi: baški sremski in banatski 93-96, Fižol: baški in sremski beli 162-170.

+ Budimpeštanska termiska borza (4. t. m.) Tendence stalna, Koruza: za julij 11,88 - 11,90, za avg. 12,01 - 12,04.

Gostinska razstava na velesejmu

Posebno zanimanje vzbujajo letos na velesejmu po pravici velika gostinska razstava, ki je našla stredo v velikem paviljonu na desni strani glavnega vhoda. Priznati pa je tudi treba, da je razstava zelo okusno organizirana, že naravnost elegantna. Kako velika pomena za vse naše gospodarstvo, zlasti pa za državne finance, je gostinski obrt, dokazuje diagram o davkih, ki jih plačujejo gostinski obrti. Diagram je originalno zamišljen, a nazoren in jasan, da kar na prvi hip vidi obiskovalec, kako težko je z davki obložen gostinski obrt v Ljubljani, Mariboru in drugih mestih.

Razstava kaže ustroj modernih hotelov ter podaja nato zgodovinski razvoj gostinskega obrta. Kako skrbje naši hotelirji in gostilničarji za res moderno ureditev

svojih obratov in v kako dovršeni arhitekturi so zgrajeni zlasti najnovejši hoteli, kavarne in gostilne, kažejo na razstavi jasno razne fotografije in modele hotelov in kavar.

Posebno zanimanje širšega občinstva vzbujajo oddelek pogrjenih miz, zaročne, poročne, diplomatske, lovske in banketne. Vsem sodeluje na gostinski razstavi 28 tvrdk. V zgodovinskem oddelku pa mestni in Narodni muzej, v oddelku arhitekture banska uprava in klub arhitektov, v oddelku za tujski promet Zveza za tujski promet, SS. Skala, SPD in hotelirji ter v statističnem oddelku OUZD ter Zveza združenj gostilničarskih obrtov.

Prirediteljem gostinske razstave mora vsak obiskovalec k uspehu čestitati.

Žene za enakopravnost v zakonodaji

Ljubljana, 4. junija.

Zakoni, ki urejajo pravne odnose državljanov do državljanov in do oblasti, bi morali v prvi vrsti ustrezati dejanskim razmeram časa. Izhajati bi morali iz resničnih potreb ljudstva, zato bi morali biti urejeni človeško, ne birokratsko. Pri njihovi ureditvi bi morali sodelovati tisti, katerim so zakoni namenjeni, to je ljudstvo.

Ugovor proti takim zahtevam je takoj pri roki: naše ljudstvo še ni zrelo za tako demokratično! Seveda ni zrelo, če se mu ne da prilagoditi, da dozori. Aktivno sodelovanje v vseh javnih zadevah je najboljša vzgoja ljudstva k njegovi dozorosti in najboljše jamstvo, da bo zmagal zdrav progres naroda.

Smo pred važnim dogodkom to je pred sprejetjem novega občega državljskega zakonika. To je gotovo najvažnejši zakonik za državljske, saj ureja najvažnejše pravne odnose, in sicer rodbinsko pravo, dedno pravo, posest, lastnino itd. Toda čeprav je bil načrt objavljen že l. 1934., se je pri nas o njem razmeroma zelo malo pisalo, še manj pa govorilo izven pravnih vrst. Namesto da bi se govorilo o razmišljanju o njem vsi državljani, je dostopen samo pravnikom in ustanovam.

Vendar pa bi mnogo navadnih zemljanov, ki so na lastni koži okusili okostene, bi se zdaj veljavnih zakonov, lahko podalo marmasko zdravo mnenje. K temu so poklicane posebno žene, saj se je zlasti njihovo

življenje — mnogo bolj kakor možovo — v več ozirih silno izpremenilo v času, odkar je v veljavi naš sedanji obč. državljski zakonik, ki je bil prirojen že l. 1815., torej pred 120 leti! Pravijo, da so sestavljali načrta za novi obč. državljski zakonik vzeli za osnovo stari avstrijski zakon, kateremu so dodali le nekaj izprememb. Pomislimo pa, koliko izprememb se je v 100 letih izvršilo v rodbinskih, imovinskih in drugih odnosih, ki zadevajo predvsem ženo. Zato je nujno potrebno, da tudi žene povedo svoje mnenje in svoje želje pri snovanju novega občega državljskega zakonika. V ta namen priredi naše organizirano žensko manifestacijsko zborovanje za takšno izpremembo zakonika, ki bo v polni meri upoštevala ženske zahteve po enakopravnosti. Govorniki in govornice bodo izkušali dokazati, da življenje samo zahteva tako izpremembo zakona, ki se je tudi drugod že uveljavila.

Zborovanje bo na večer pred običnim zborom banovinske ženske zveze 6. junija ob 20. v mestni posvetovalnici mestnega magistrata. Predaval bo g. dr. Vito Kraigher o ženi v rodbinskem pravu podnih držav, ga. Angela Vodetova bo pokazala na življenjskih primerih potrebo izpremembe zakonov in ga. Vika Kraigher-jeva bo govorila o stališču gospodinjic do izpremembe rodbinskega prava. Dobro došli vsa, ki se zanimajo za ta vprašanja.

Otrok je zažgal

Ptujska gora, 4. junija.

Posestnik Mohorko Matevž s Ptujke gore je te dni delal na njivi, a njegova žena Neža je na vrtu opravljala razna manjša opravila. Med tem časom pa je ostal v hiši sam šestletni sinček. Deček je brskal okrog, našel škatico vžigalnic in se z njimi igral tako da je zanetil požar. Hiša, ki je bila krita s slamo, je zgorela do tal, škoda je le delno poravnana z zavarovalnico.

Sokol

Sokolski zlet v Subotici. IV. pokrajinski zlet Sokola kraljevine Jugoslavije v Subotici bo od 25. do 30. t. m. Sokolsko društvo v Celju opozarja članstvo in prijatelje Sokola, da so za udeležence dosežene naslednje ugodnosti: Člani SKJ in srednješolska mladina uživa 75% popust, nečlani pa 50% popust od normalnih voznih cen. Vsak udeleženec naroči samo preko društva zletni znak, ki stane za telovadce 20 Din, za netelovadce 30 Din, za nečlane 10 Din. Zletni znaki za članstvo nudijo razne ugodnosti pri prehrani, stanovanju, vstopnih raznih prireditvah itd., znaki za goste (po 10 Din) so večidel spominski znaki in nudijo prost vstop k teknam in skušnjam ter nezdono zavarovanju. Prijave za zlet so dopustne samo preko domačega društva ne glede na pripadnost interesata. Priprave sprejema društvo do vključno 8. t. m. in sicer samo v društveni posvetovalnici dneвно od 18,30 do 20. Tam se dobi še ostale informacije.

Izlet v Rumunijo. Kdor se zleza v Subotico ne udeležijo, se ne more udeležiti skupnega zleta v Bukarešto. Točnejši podatki glede udeležbe še niso znani, bodo pa pravčasno objavljeni. Uprava.

Sokol i Ljubljana-Tabor poziva članstvo, ki se namerava udeležiti pokrajinskega zleta v Subotici, da se najkasneje do 8. t. m. do 20. ure prijavijo v društveni pisarni med uradnimi urami (od 17. do 20.), kjer tudi dobijo nadaljnja pojasnila.

Sokol i Ljubljana-Tabor bo imel javno telovadbo v nedeljo 7. t. m. ob 16. na letnem telovadišču na Taboru. Razen obveznih prostih vaj vseh oddelkov za zlet v Subotici bodo videli še zvezditi z baklami, redovne vaje v četih, hkratne skoke v višino, razne teke in mete in telovadbo na orodju. Člani bodo zaigrali »Hajnos«, vsi oddelki pa bodo zaplesali nekaj pristnih strednih narodnih kol. Tristo telovadcev vseh društvenih oddelkov bo v dveh urah in v 20 točkah sporeda pokazalo svojo izurjenost. Ker bo ta prirediteljev uvod v letošnje sokolske prireditve, vabimo ljubljansko sokolestvo in občinstvo, da prireditelje obišče. V primeru slabega vremena bo prirediteljev v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

r. Meddruštveni odbor kulturnih in strokovnih društev obvešča javnost, da se bo vršilo v nedeljo 7. t. m. ob 9. dopoldne na glavnem trgu ljudsko zborovanje akcije za razširitev bolnice v Ljubljani. Govorili bodo dr. med. Meršol, dr. med. Bežek, akademik Ravnikar, pisatelj Javornik in zastopniki strokovnih organizacij. Zborovanje naj bo izraz enotne volje slovenskega ljudstva.

Iz Zagorja

z. Delo v zagorskem rudniku je v tekočem mesecu predvideno za 12 dni, do čim so delali meseca maja le 10 dni. Pretekli teden so rudarji prejeli brezplačno moko, katero je dala na razpolago TPD. Tudi občina je delila krušno moko. Poleg brezplačnih rudarjev so bile te pomoči deležne tudi nekatere rudarske družine. Ta pomoč je bila nujno potrebna, ker so rudarji zaradi ptičih delavnih dni in slabega zaslužka v velikih stiski.

z. Z graditvijo ceste preko Slačnika v Trbovlje so namenavali prirediti že v torek a so morali delo zaradi nalivov za en dan odgoditi. Zaposlili so 56 delavcev, polovico iz Zagorja, polovico pa iz Trbovlj. Konec meseca bodo zaposlili še nekaj delavcev. V prvi vrsti so bili sprejeti oženežni brezposelni delavci. Medza znaša 2,50 Din na uro. Zaposlili so tudi nekaj brezposelnih samskih delavcev. Delo bo trajalo približno dve leti in je bil od celotnega proračuna 2.000.000 Din že nakazan znesek 300.000 Din. Cesta bo banovinska prve stopnje in bo velikega pomena za tujski in splošni gospodarski promet.

Iz Novega mesta

n. Lepa proslava. Tu nastanjena četa celjskega pehotnega polka je imela te dni spominsko proslavo na osvobodilne boje na Koroskem in zavzete Črne. Po slovesnem govoru, ki ga je imel komandant mesta, kapetan g. Midžović, je bil defile, nato pa so bili udeleženci povabljeni od g. kapetana in od g. soproge na malo južno. Zvečer pa je bil v dvorani Sokolskega doma zabavni večer, na katerem je igral sokolski orkester pod taktirko g. Šproca.

n. Na sreskem naletstvu je nastopil svoje novo službeno mesto podnačelnik g. Vinko Vidmar, ki je došel iz Litje.

Iz Ptujja

j. Smrtna posledica nesreče. Brezposelni 26-letni trgovski pomočnik Ivan Jug iz Podvinca pri Ptujju je pretekli teden padel s koleca in si poškodoval dlan leve roke. Rani ni posvečal potrebne pozornosti, zaradi česar je dobil zastrupljeno krvi. Iskal je pomoč v tukajšnji bolnišnici, kjer je umrl.

j. Državna meščanska šola v Ptujju bo imela letos prvič zavrane izpite. Ministrstvo za trgovino in industrijo je imenovalo v izpitno komisijo ministrskega odposlanca g. Presla, inšpektorja za strokovne šole dravske banovine. Izpiti bodo 17. junija.

Situacija zlatega bloka postaja kritična

Usoda francoskega franka vzbuja v svetovnih finančnih krogih z vsakim dnem rastočo pozornost. Zadnje dni je angleški intervencijski fond le s težavo držal frank na spodnji zlati točki. Pri tem pa nervoznost vedno bolj prehaja tudi na holandski goldkar in švicarski frank. Nizozemska banka, ki je pred dnevi dvignila diskont od 2,5 na 3,5%, je v sredo sklenila novo povziranje na 4,5%. V švicarji pa je slabost švicarskega franka povzročila da je pričelo znova odtekat zlato. Poslednji izkaz švicarske Narodne banke od konca maja zaznamuje zmanjšanje zlatih in deviznih rezerv za 23,2 na 1486,1 milijona frankov.

Odkot kapitala iz Francije zavzema vsak dan večji obseg, kar povzroča kot neizogibno posledico zmanjšanje zlatih rezerv. Pri tem je značilno, da se v Franciji množijo številni pristašev devalvacije in to celo pri desničarskih strankah. Desnica se vedno bolj zavzema za devalvacijo in dela zanjo že javno propagando. Zadnje dni so transakcije za prenos kapit. iz Francije v Anglijo zavzele tak obseg, da denarni zavodi niso mogli sproti izvrševati vseh nalogov in je bilo le težko dobiti telefonsko zvezo med Parizom in Londonom. Nesigurnost povečuje še stavka v Parizu, ki se dnevno bolj širi. Govori se tudi že o odstopu guvernerja Francoske banke. Tudi v švicarji se opaža preokret v nazorih glede devalvacije, švicarski socialni demokratje sedaj javno propagirajo razširjenje kreditov, če tudi bi to imelo za posledico devalvacijo franka.

Žrebanje vojne škode

Dne 2. junija je bilo v Beogradu 22. žrebanje 2,5% državne rente za vojno škodo in so bili izrečani naslednji dobitki (prva številka označuje serijo, druga pa številko obveznice):
dobitek 200.000 Din: 9188-668;
dobitek po 100.000 Din: 7963-610; 8793-314;

dobitek po 50.000 Din: 5732-163; 6222-799; 6614-77; 7536-462; 7856-180.
dobitek po 20.000 Din: 5207-107; 5354-249; 5692-75; 6007-919; 6084-28; 7114-683; 7253-128; 7302-139; 7679-939; 8001-245; 8180-380; 8292-893; 8335-201; 9006-182; 9326-674;

dobitek po 5000 Din: 5044-407; 5094-365; 5097-496; 5683-819; 5736-926; 5760-9; 5803-962; 5862-977; 5948-340; 5984

Trgovinska pogodba s Španijo

Iz besedila trgovinske pogodbe s Španijo, sklenjene 15. maja v Madridu, posnemamo naslednje podrobnosti:

Kontingenti, ki nam jih je priznala Španija za uvoz v leto 1936, so naslednji: (v oklepajih kontingenti za leto 1937): riž 60.000 kvintalov (80.000), zemeljski orehi 3400 kvintalov (3400), pomaranče, limone in mandarine 30.000 kvintalov (40.000), banane 2000 kvintalov (2400), surova plutovina 800 kvintalov (1000), kalofonija 8400 kvintalov (10.500), bombažna preja, enožična, 15.000 kvintalov (20.000), polizdelki iz plutovine

Kontingenti, ki jih mi dajemo Španiji, pa so za leto 1936 naslednji (v oklepajih kontingenti za leto 1937): riž 60.000 kvintalov (80.000), zemeljski orehi 3400 kvintalov (3400), pomaranče, limone in mandarine 30.000 kvintalov (40.000), banane 2000 kvintalov (2400), surova plutovina 800 kvintalov (1000), kalofonija 8400 kvintalov (10.500), bombažna preja, enožična, 1

Obsojena korupcija

Bivši angleški minister za kolonije Thomas, ki je moral odstopiti zaradi finančnega škandala. Svojima prijateljskima Batesu in Buttu je namreč izdal tajno pismo, da kani vlada povišati davke. Bates in Butt sta to izrabila za sklopanje zavarovalnih pogodb, ki so škodovala mnogo ljudi.

Tibet, azijska Belgija

Izhodišče naslednje svetovne vojne — V stopinjah Džingiskana — Zmagovalca ne bo, nasprotnika se bosta izčrpala

Ameriški svetovalec sedanega vrhovnega tibetskega poglavarja pančen-lame, Gordon B. Enders, poroča, da je ta vladar v zadnjih letih pripravil vse potrebno za primer oboroženega spopada med Rusijo in Japonijo. Pančen-lama je prepričan, da se bo ta neizbežni spopad odigral na širnih visokih planotah Tibeta in Mongolije, torej v tistih predelih, katerih prebivalci, lamaistični nomadi, priznavajo pančen-lamo za svojega vrhovnega verskega poglavarja.

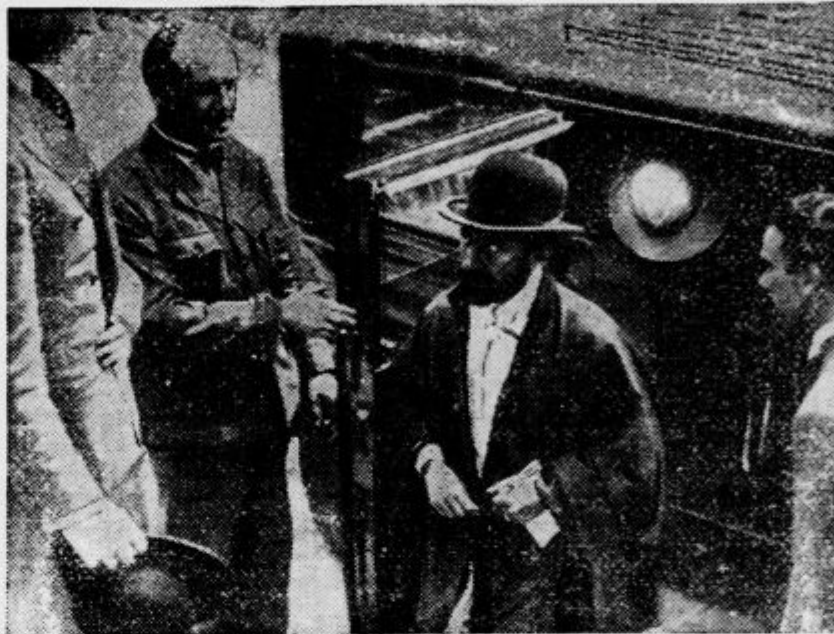
Pred nekaj časa je Enders v njegovem spremstvu obiskal tista ozemlja, v katerih se danes japonske in mongolske sprednje straže poskušajo v majhnih bitkah. Veliki lama je imel tedaj svoj glavni stan v mestu Pejlingmiao, kar pomeni »svetišče stotih čudežev«, ki ga imajo danes Japonci v svojih rokah. To potovanje je bilo v zvezi z organizacijo odpora proti japonskemu pohodu. Po vsej Mongoliji so se pripravljale tedaj stvari, ki imajo sedaj veliko ulogo pri zavračanju japonsko-mandžurskega siljenja čez mongolske meje. Še pred malo meseci so se mongolski lamaisti samo pasivno borili proti vdiračem, toda za masno brezbriznost se je pripravljala trdna obrambna fronta, ki njeno odpornost baš sedaj preizkušajo Japonci s številnimi pohodi preko meje.

Če se je veliki lama osebno zanimal za obrambo Mongolije, je to storil zavojo tega, ker se popolnoma strinja z evropskimi nazorjem, da bo ta dežela lahko izhodišče naslednje svetovne vojne. Po njego-

vem mnenju se je vojna med Japonijo in Sovjetsko zvezo že pričela in bo trajala, dokler se ne bo Japonska ofenziva razširila na 1500 km dolgo fronto preko Tibeta in Mongolije. Japonci bodo, kakor misli veliki lama, v tej vojni sledili natanko sledov Džingiskana in bodo skušali zabiti klin v osrednjo Azijo. A dočim je Džingiskan, največji osvajač vseh časov, pred sto leti pognal svoje vojske od Mandžurije do Budimpešte, se bo ta vojna končala bržkone v Turkestanu. Japonska ofenziva se bo tam iztekla v pesek in niti Rusi niti Japonci ne bodo izšli iz tega spopada kot zmagovalci, kajti obe velesili tosta že prej popolnoma izčrpali svoja sredstva in revolucija v domovini bo Japonce prisilila, da se bodo po najhitrejši poti vrnili domov. Edino korist od te vojne bo imela azijska celina, ki se ji ne bo za sto let ali še več bati nobenega tujega vmešavanja v njene zade-

ve in bo sama svojo hišo spravila v red. Tibetski vojni minister, general Denpen Hsia, je Endersu v ostalem povedal, da so Japonci sklenili z drugimi velesilami zvezo proti Rusiji za primer, da bi ta prevzela ulogo napadalca. Japonske akcije v Mongoliji imajo trenutno samo ta namen, da bi Sovjetsko Rusijo pripravile do odprte vojne napovedi. Pančen-lama pa je svojim ministrom ponovno izjavil, da bo Tibet v bodočem spopadu imel bržkone enako ulogo, kakor Belgija v svetovni vojni. Pričakovati je, da bodo japonske vojske vkorakale v tibetski koridor severno od jezera Kuku-nor, da bi zagrabile ruske čete, ki bodo stale v Altajskem pogorju, v bok. Odtodilne bitke se bodo začele v tem primeru pri Lančovju ob zapadnem koncu velikega kitajskega zidu, nato se bodo nadaljevale preko tibetskega koridora do Ilija ali Kuldže v Turkestanu.

Slovo od Gibraltarja

Neguš Haile Selassie zapušča hotel »Rock« na Gibraltarju pred svojim odhodom v Anglijo

Amy

proti ženskemu letalstvu

„Jaz se ne bi nikoli peljala z letalom, ki bi ga vodila ženska“

Sloviata letalka Amy Mollisonova je ameriškim časnikačem baje priznala, da bi letanje rada zamenjala za politiko.

»Kaj bi storili za žensko letalstvo, če bi postala poslanica spodnje zbornice?« jo je vprašal neki časnikač.

Mollisonova je vzkljubila: »Za žensko letalstvo? Za božjo voljo! Stori bi vse, da bi ženskam prepovedali letanje. Vsek dan me bolj prepričuje, da letalska kari-

Amy Mollison

era ni za ženske. Danes je na svetu le malo letalk — in to je sreča. Jaz sama bi se nikoli ne vozila z letalom, ki bi ga vodila ženska.

Pred desetimi leti je polkovnik Lindbergh izrekel podobne besede, ki so mu jim vse ženske zamerile. Najslavnejša letalka se sedaj torej strinja z njim. Seveda če je to res, kar pišejo o njenih besedah ameriški časnikači.

Nevesta v črnini

Razveljavljenje zakona, ki je bil sklenjen pred 41 leti

Vzključno sodišče v Turinu je razveljavilo zakon, ki se je izvršil pod nenavadnimi okoliščinami pred 41 leti. L. 1897 se je izredno lepo, petnajstletno dekle poročilo z 12 let starejšim moškim. Ta poroka je zbudila tedaj veliko pozornostne samo zaradi dekletove mladosti, temveč tudi zato, ker je prišla nevesta v žalnem oblačilu pred oltar, ker je stala kakor mramorni kip poleg ženina, zašepetala s komaj slišnim glasom svoj »da« in se z naglo kretnjo odvrnila od moža, ko jo je hotel pred cerkvenim izhodom objeti in poljubiti, kakor so to storili njeni starši, ki so jo tam čakali. Neposredno po poroki, ki jo je sklenila samo na strogo povelje staršev, je mlada žena zapustila moža in ga odtlej ni videla več.

Pred trinajstimi leti je žena, ki je štela tedaj že 41 let, apelirala na cerkvene ob-

lasti, da bi proglasile nje zakon, ki se je sklenil proti njeni volji, za neveljaven. Pet let so cerkvene oblasti preiskovale to stvar potem so njeno prošnjo ustregle. A sedaj je tudi turinsko vzključno sodišče kot vrhovna državna inštanca potrdilo neveljavnost zakona. Skrivnostna drama, ki se je s tem zaključila, in na novo zbudila zanimanje italijanske javnosti, in to tem bolj, ker oblasti niso imenovalje ne moža ne žene, in sicer na izrecno željo sedaj 54-letne gospe. Pred vsem pa zanima javnost vprašanje, zakaj je žena toliko časa čakala na razveljavljenje svojega zakona, ki ni bil nikoli zakon, da je njena mladost med tem že davno minila. Ko je ostavila sodno poslopje, je bila prav tako oblečena v žalno oblačilo kakor tedaj, ko jo je zapoved njenih staršev prisilila stopiti pred oltar z nečim drugim moškim.

Umaknil se bo

Dosedanji dolgoletni predsednik francoskega parlamenta Ferdinand Bouisson se bo dogovorno umaknil, da zasede njegovo mesto Edvard Herriot

Ostanki starih mest na Laponskem

Severna Laponska je bila v kamni dobi, kakor je domnevala znanost, ozemlje s precej visoko civilizacijo. Sedaj je švedski raziskovalec Kurt Tinnberg odkril dokaze za to domnevo. Z izkopavanjem po Severni Laponski je našel kakšnih 3000 predmetov, ki potrjujejo, da so bila po vsej severni Skandinaviji nekoč velika mesta. Med temi predmeti je tudi vinogradniško orodje, dalje posode, ki so rabile za shrambo vina. To je spet dokaz, da je pred kakšnimi 5000 leti rasla po Laponski trta in da so bile tedanje podnebne razmere Skandinavije bistveno drugačne nego danes.

Počasna pošta

Američan so veseli vsakega rekorda, zato se tudi otročje zabavajo nad čudno usodo neke navadne dopisnice, ki je potovala celih 26 let, preden je dospela na cilj. 19. maja 1910 je neki Bowers v Jerseyju vrget to dopisnico v poštini nabiralnik Na. mesto, da bi potovala po najkrajši poti v Lancaster v Pensilvaniji, kamor bi morala oditi, se je karta odločila za romanje križem kračem po Zedinjenih državah. Iz njenih žigov je razvidno, da je bila povsod, kjer bi ne smela biti, a šele sedaj je dospela v Lancaster. Naslovnik, neki kemik po imenu Goodwell, je z nje razbral po zdrav svojega prijatelja, ki je že leta mrtev. Mož ne ve, ali bi se tega nepričakovanelega pozdrava veselil ali pa se jezil.

Princesa in vratar

30letna princesa Asa, najstarejša sestra iraškega kralja Gazija I., je obrnila z romantično ponko pozornost vse grške javnosti nase.

Princesa se je zaljubila v revnega Grka z imenom Haralambis, ki je bil prej hotelski vratar v Rodu. Te dni se je pojavila z njim v Atenah in se tam na skrivaj z njim poročila, vendar pa ne tako na skrivaj, da bi ne bilo prišlo v javnost. Prej se je dala še po pravoslavnem obredu krstiti in je pri tem dobila ime Anastazija. Mlajša sestra princese Radzija, ki se muči čisto tako v Atenah, se je obrnila s poročovanjem turškega poslanstva na grške varnostne oblasti in je zahtevala razveljavljenje zakona. Mlada poročena pa sta med tem zapustila Atene in odšla neznano kam.

Ločitev

v MacDonaldovi hiši

Žena najstarejšega sina bivšega angleškega premiera Macdonalda, arhitekta A.L. Staira Macdonalda, je vložila tožbo za ločitev zakona. Arhitekt Macdonald je znan posebno kot graditelj kinematografov.

Restavracija „Queen Mary“

V Londonu so otvorili velik restorán, ki posnema veliko jedilnico pomorskega orjaka »Queen Mary« v vsaki podrobnosti. V teh dneh, ko se je ognjenik prekomornik odpravil na prvo vožnjo čez veliko lužo, je ta londonski restorán seveda neorestan poln.

A NEKDOTA

Francis de Croisset je na sledeč način klasificiral laživce:

»So možje, ki lažejo zato, ker so dobro vzgojeni. To so morda svetovnjaški možje. So možje, ki se lažejo, da bi soljudi zabavali. To so morda pesniki. So možje, ki se lažejo zavojo koristi iz selčnosti in strahopetnosti. To so gotovo lopovi. To so možje, ki se lažejo v svojo zabavo, to so lažnivci. Končno so možje, ki se lažejo ženskam — ti se ne lažejo.«

VS AK DAN ENA

»Veš, ne smeš pozabiti, da je bil poprejš dekorater...« (Everybody's weekly)

Dve ženski morilki

Na Dunaju so našli umorjenega magistra farmacije — Zločin sta izvršili ženski, ki sta mu stregli

Na Dunaju se je primeril v petek pred binkoštnimi prazniki zagoneten umor, čigar žrtev je postal priletni magister Emil Winkler. Našli so ga v soboto pred praznikom v mlakuži krvi in sodna komisija je ugotovila, da kaže truplo pokojnika trinajst ran, katerim je Winkler podlegel.

Preiskava je bila zelo težavna, ker ni bilo nikakor mogoče odkriti sledov morilca. Toda že od vsega začetka preiskave se je zdelo kriminalnim organom sumljivo, da je imel pokojni Winkler roke umite s citronovim sokom. Tudi mlaka krvi, v kateri je ležalo magistrovo truplo ob času najdbe, je kmalu izginila. Vse to je vdihnulo članom preiskovalne komisije misel, da so umor zakrivil ženske, če pa ga niso storile, so bile s storilci gotovo v zvezi.

Ta slutnja je bila pravilna. Takoj po magistrovi smrti so oblasti prijele in zapre Winklerjevo postrežnico Marijo Ottovo in njeno prijateljico Marijo Petrovičovo, ki sta stregli magistru v zadnjem času. Obe sta se vedli zelo dostojno in nista kazali najmanjšega vznemirjenja zaradi aretacije. Policija je že menila, da sta popolnoma nedolžni. Toda v teku preiskave se je pokazalo, da sta prav oni dve storilki groznega zločina.

Petrovičeva, rodom iz Pečuha na Madžarskem, si je že dolgo skušala pridobiti Winklerjevo zaupanje in se je zaradi tega sukala okrog njegovega stanovanja. Hotela je celo kuhati zanj. Toda magister je nekoč izjavil pred znanci: »Če bi ta kuhala zame, bi bilo kmalu po meni!« Mož je namreč imel nekaj prihrankov za starost in je šele nedavno dvignil v neki hranilnici blizu 150.000 Din. Ta denar je zloj izginil in ni dvoma, da je umor magistra pognal korenine iz pohlepa po tej gotovini.

Med papirji umorjenega magistra so našli tudi koncept za testament. Bil je napisan na stroj in zapisala ga je Petrovičeva, ki je opravljala pri magistru posle nekakšne tajnice. Koncept pa je obležal med magistrovimi papirji takšen, kakršen je prišel iz pisalnega stroja. Winkler ga ni nikoli podpisal, pač zato, ker je sprevidel, da se hoče Petrovičeva okoristiti z njegovo zapuščino.

Policija je obe ženski neprestano zasliševala, toda Ottova kakor Petrovičeva sta tajili in zatrjevali venomer svojo nedolžnost. Kriminalni organi so zaradi tega še enkrat temeljito preiskali stanovanje obeh aretrank. In glej, našlo se je pri Ottovi okrvavljeno kladivo, o katerem je dognala kemična preiskava, da so na njem sledovi sveže krvi. Ko so kladivo pokazali Ottovi, je prišla v zadrego in takoj priznala, da je s tem kladivom Petrovičeva umorila magistra. Že dolgo je Petrovičeva tožila, da ne more izhajati, ker nima sredstev za življenje. Tudi minuli četrtek ji je to ponovila in pristavila, da ji nedostaje samo še

primerenega orodja, pa bi se njeni upi uresničili. Ottova je takoj razumela, kakšno orodje ji manjka ter ji je prinesla kladivo. Okoli 11. ure zjutraj je šel Winkler v doma, kamor se je vrnil popoldne ob 15. Tedaj je Ottova zaklenila stanovanje s svojim ključem in Petrovičeva je stopila ob njeni strani v magistrovo sobo.

Tam se je odigral strahovit umor. Ottova je brž izginila v kuhinjo, Petrovičeva pa je zaklicala Winklerju: »G. magister, povedati Vam imam neko novico!« Nato je odprla predal, ki je v njem ležalo kladivo in jela z njim mahati po magistrovi glavi. Odigral se je strašen boj med magistrstom in Petrovičovo, kajti slednja se je potem, ko je bila žrtev mrtva in je ležala v krvi na tleh, šla umivati. Obe ženski sta po zločinu brez besedice ostavili prizorišče zločina.

Naslednji dan je prišla Petrovičeva po dogovoru k Ottovi ter ji je prinesla »novico«, da so našli Winklerja umorjenega v stanovanju. O tem je bila obveščena tudi policija, ki je uvedla poizvedovanje, katerega uspeh so ta razkritja. Petrovičeva je odnesla po umoru Winklerja vse njegove dragocenosti, toda doslej trdovratno taji krivdo in pravi, da ne ve ničesar. Kriminalna policija raziskuje, če niso v zločin zapletene še druge osebe.

Izdajalske oči

Pomen žilic v očesnih jabolkih za kriminalistiko

Prstni odtisi imajo v kriminalistiki izredno vlogo, znano pa je tudi, da je navzlic temu pripomočku treba pogosto zelo trdega dela, da se kakšen zločin popolnoma pojasni. Sedaj je dvema učenjakoma uspešno postreči kriminalistiki z novim pripomočkom za iskanje zločincev.

Dva zdravnika, ki živita v New Yorku sta po dolgotrajnih natančnih raziskavah ugotovila, da imajo žilice v očesnih jabol-

kih karakteristične znake, ki so pri vsakem človeku drugačni kakor prstni odtisi. S pomočjo priprave, ki spušča svetlobni žarek po strani skozi zenice, sta fotografirala najrazličnejše risbe na mrežnici. Napravila sta na tisoče posnetkov z različnimi osebami, pa nista našla dveh ljudi, ki bi imela isto podobo očesnih žilic. To dejstvo postane lahko kriminalistiki za ugotavljanje istovetnosti oseb seveda lahko zelo dragoceno.

Spomenik trinajstletnemu bojevniku

Njegova zadnja beseda je bila: „Mat!“

V Toulonu so odkrili spomenik dečku Desireju Biancu, ki je s 13. letom proti volji svojih staršev in protivoljno odšel v vojno in padel 8. maja 1915 na fronti pri Galipoliju.

Bianco je bil šolar občinske šole toulonskega predmestja Menjentija. Priključil se je 6. huzarskemu polku, ki je imel svojo vojašnico v bližini. Ko so polk vkrcali za

Orient, je skušal deček oditi z njim, pa so ga poslali nazaj. Še dvakrat je napravil podoben poskus in v tretji mu je uspelo, da se je vthotopil na prevozni parnik »Franc« . Šele na odprtem morju so ga odkrili. Vojaki so se zavzeli zanj, dali so mu uniformo in ga uporabili pri trenu. Nekoliko mesecev pozneje se je bile na turških tleh pri Sedul Baru bitka med Francozi in Turki. Poveljnik oddelka, ki se mu je priključil Bianco, je dečku zapovedal, naj ostane pri trenu, a deček se je izmuznil od tam in se je udeležil naskoka v prvi vrsti. Zadel sta ga dve krogli in z vzklikom »Mat« je padel. Po bitki njegovega trupla niso mogli najti.

Beg židovskih priseljencev iz Jeruzalema

Židovski priseljenci se zaradi arabskih nemirov selijo s pomočjo policije v nova bivališča, kjer bodo varnejši pred zasledovalci

S P O R T

Lahkoatletska reprezentanca za Prago

Jugoslovanski lahkoatletski savez je na svoji četrtnji seji določil jugoslovansko reprezentanco, ki bo v dneh 13. in 14. t. m. nastopila v Pragi proti češkoslovaški reprezentanci. V reprezentanci so:

100 m: Bauer in zmagovalec v izbirni tekmi med Pieterskom, (Lj.) Dremilom (Z) in Stevanovičem (B);

200 m: prva dvojica zmagovalec v izbirni tekmi med Dremilom (Z), Stevanovičem (B), in Pieterskom (Lj.);

400 m: Gabrsek (Lj.), in Nikhazy (Pantevo);

800 m: Goršek (Lj.), Nikhazy (Pantevo); 1.500 m: Goršek (Lj.) in Krevs (Lj.); 5.000 m: Krevs in Bručan (oba Lj.);

110 m zapreke: prva dva zmagovalca izbirne tekme med dr. Buratovićem (Z), Hanžeković (Z) in Ehrlich (Z); skok v višino: Vučević (Novi Sad) in Martini (Lj.); skok v daljavo: Novaković (B), dr. Buratović (Z); met kroglice: Kovačević in dr. Narančič (oba Z); met diska: dr. Narančič in dr. Manojlovič (oba Z); met kopja: Miloš (Z) in Marušić (Varaždin).

Jugoslovanska reprezentanca odpotuje v Prago v četrtek 11. t. m. popoldne.

Sporod olimpijskega dne v Ljubljani

Olimpijski dan, ki je letos določen na 7. junija, se bo v Ljubljani vršil brez nogometa. Nogometni savez je namreč določil za nedeljo prvo kvalifikacijsko tekmo za državno prvenstvo med Ljubljano in Concordio. Ker JNS dragocenega termina nikakor ni hotel prepustiti Olimpijskemu odboru, se bo v Ljubljani vršil naslednji sporod olimpijskih prireditelj.

Sobota: Lahkoatletski miting Ilirija-Primorje na igrišču Primorja.

Nedelja: nadaljevanje lahkoatletskega mitinga na igrišču Primorja. Ob pol 10.: izbirni plavalni miting v kopališču Ilirije. Nastopi elita ilirijanskih plavalcev. Ob 14. kolonizatorska krožna dirka.

Nogometni del olimpijskega dneva se bo predvidoma vršil 14. junija.

Službene objave LNP

(S seje p. o. 27. V. 36.)

Na podlagi sodniških in odborniških poročil se predajo k. o. s takojšnjim suspenzom Božić Stanko (Olimp), Perko Dane (Mars), Zupančič Slavko, Zupan Alojzij, Palčič Vinko, Vedenik Pavel, in Čebin Vinko (vsi Svoboda Zagorje); nadalje se predajo k. o. Koren Emil, Krek Stane, Špat Avgust (vsi Drava), Povhe Alojzij (Mars), Kobil Branko (Mladika), Glavič Vinko (Zelenik), Zohar Franc (Olimp), Klokocnik Franc (Celje).

U. o. se predaja službojoči Zupan, ker ni poslal poročila o prvenstveni tekmi Svoboda : Amater z dne 24. maja t. l. S. o. se predaja s. s. Ramovž, ker ni predal sodniškega poročila o prvenstveni tekmi Mars : Svoboda z dne 24. maja.

U. o. se predajo Zeleničar radi netočne vršitve rediteljske službe pri tekmi Zeleničar - CSK. Drava radi nesportnega ponašanja igralcev pri tekmi Mura - Drava, Bratstvo ker je nastopilo s kaznovanim igralcem Langus Milanom na tekmi Bratstvo - Gorenje, Svoboda-Zag. radi prestopkov na tekmi Amater - Svoboda. Hermes radi odpuščanju udeležbe na turnirju Mladike Svoboda (Tržič) zaradi izredov na tekmi Svoboda - Sora. — Sora se pozivlja, da predloži dokaz o sklepu in pogojih tekme s Svobodo v Tržiču. Naproša se g. Šarabon Slavko, da takoj poroča o celotnem poteku dogodkov na tekmi Sora - Svoboda v Tržiču.

Poziva se Svoboda-Tržič, da v roku 8 dni poravnava Korotanu-Kr. 124.50 za gostovanje 3. t. m.

33. seja p. o. 3. junija 1936.

Sporod prvenstvenih tekem 7. junija t. l.: V Trbovljah, igrišče Primorja, ob 17. Ljubljana-Concordia, predtekma ob 16.30, ob 15.15 Ljubljana-Mladika jun., službojoči Stanko, nadzor nad blagajno Hartman, Ljubljana 10 rediteljev. Igrišče Hermes, ob 9. Jadran-Hermes jun. ob 10. Grafika-Jadran, službojoči Košir, Grafika in Jadran po 5 rediteljev. — Igrišče Reke, ob 10. Reka-Slovan, službojoči Soklić, oba kluba po pet rediteljev. — Igrišče Korotana, ob 10. Korotana-Svoboda, službojoči Juvan, oba kluba po 5 rediteljev. — Igrišče Slovana, ob 9.30 Slavlja-Korotana jun., ob 10.30 Reka-Mars jun. službojoči Strah, vsi klubi po tri reditelje.

V Trbovljah, igrišče Amaterja, ob 16. Amater-Hrastnik, službojoči Dolinar, rediteljstvo Retje in DASK. — V Zagorju, igrišče Svoboda, ob 16. Svoboda-Trbovlje, službojoči Bostič, rediteljstvo določi o. o. — Pokalna tekma 7. t. m. Bratstvo-Korotana na igrišču Bratstva ob 16. službojoči Smolej, rediteljstvo Bratstvo. — Prijateljske

tekme 7. t. m.: Litija-Moste, Brod-Istra. — Sporod prvenstvenih tekem 11. t. m.: V Trbovljah, igrišče Trbovlje, ob 16. Trbovlje-Amater, službojoči Kuhar, rediteljstvo Retje in DASK. — V Zagorju, igrišče Zagorja, ob 16. Svoboda-Hrastnik, službojoči Mrnuh, rediteljstvo določi o. o.

Prijateljske tekme 11. t. m.: Korotana-Mars v Kranju, Hermes-Sparta s predtekmo. — Naknadno se zabeležijo prijateljske tekme: Turnir Daska, Retje-Bratstvo, Sora-Ljubljana, Kamnik-Slavija, Disk-Slovan, Grafika-Kovinar.

Verifikacije igralcev: S pravico nastopa z dnem objave, ker je bil že čitan: Paušer Ladislav za Celje; s pravico nastopa 13. junija t. l. za Reko Zargi Silvo; za Moste Kočvar Slavko; za Jadrana Mendaš Peter, Kragelj Josip, Drnovšek Drago; čitata se za Svobodo-Lj. Beguš Franc in Kokalj Franc. — Prekle Kralja Franca, Litija, se ne vzame na znanje, ker ni taksiran. — Veže se po § 8, III spl. prav. za Jadran Modrijan Adolf od 29. maja 1939.

Pozivata se Slavija in Jadran, da pošljeta v uradni urah zastopnika v pods. pisarno v svrhu informacij. Rok. tri dni. — Vzame se na znanje izjava Zeleničarja, da prepustja Ljubljani povratno tekmo s 3:0 p. f. — Rezervira se DASK-u termin 15. in 16. avgust za sportni dan.

K. o. se predaja na podlagi sodniških poročil Loborec Stane, Reka, Trepše Miroslav, Jadran.

Službeno iz S.O. pri LNP. Delegirajo se k tekam 7. junija: Ljubljana-Concordia stranska sodnika Kos in Pečar, predtekma Kušar, Mladika-Ljubljana jun. Dorčec, Grafika-Jadran Vrhovnik (sporazum) Reka-Slovan Macoratti (sporazum), Korotana-Svoboda Vidic, Slavija-Korotana jun. Stiglić, Jadran-Hermes jun. Betetto, Reka-Mars jun. ing. Jesih, Brod-Istra Jenko, Amater-Hrastnik Sketelj, Svoboda-Trbovlje Erlich, Litija-Moste Nadižar, Bratstvo-Korotana Deržaj. — Delegirajo se k tekam 11. junija: Trbovlje-Amater Vrhovnik, Svoboda-Hrastnik Dorčec, Korotana-Mars Čamerik, Hermes-Sparta Hobaher, predtekma ing. Jesih. — Plenarni sestanek ljubljanskih sodnikov se vrši dne 8. t. m. ob 19.30 pri Slamiču. Ob 18.30 seja S.O. istotam. Na sejo se ponovno vabi s.s. Ramovž.

Službene iz sekcije plavalnih sodnikov. Za plavalno tekmo ob priključni olimpijskega dne se odreja tale sodniški zbor: Vrhovni sodnik Poeschl, starter Bradač, sodniki in časomerilci Sancin, Potokar, Pevalček, Kuljiš, Sever, Antosiewicz, Megušar, Sodnik na obratu ga. Paumgarten. Vrhovni sodnik za skoke Kavšek (prof. Kuljiš), sodniki Potokar, Bradač, Antosiewicz, Stergar in Prezelj. Vsi sodniki naj bodo v nedeljo pol ure pred tekmovaljem na plavalnišču Ilirije.

Službene objave ljubljanskega hazena podsaveza. (Seja u. o. dne 3. VI. 1936.) SK Ilirija in SK Jadran se pozivata, da stavita na razpolago čim večje število svojih članic za prodajo olimpijskih znakov pri prireditvah 6. in 7. t. m. Za vse članice obeh klubov danes ob 18.30 v pisarni Zimsko-sportnega saveza v palači Ljubljanske kreditne banke, IV. nadstropje, sestanek, na katerem se izročijo poedinim igralkam točna navodila. Sestanka se morajo udeležiti vse članice obeh klubov. ASK Gorenje se poziva, da nujno sporoči odgovor na podsav. dopis o tekmi Jadran-Gorenje. Na pri-

javo Brodskega podsaveza se uvide proti Oman Anici (Ilirija) kazensko postopanje radi njenega nedovoljenega nastopa v družini Haška 23. in 24. V. V upravnih odbor se kooptira g. Šavs Stefan. Na odjavo SK Ptuj se črtajo iz seznama verif. hazenašice Vičič Frida, Brunič Marica in Steinbrückner Greta. Čita se s pravico nastopa dne 11. VI. v vseh tekмах za Jadran Erber Zdenka.

Glavna skupščina JZSS bo v nedeljo v belih dvorani hotela Union. Skupščina se prične ob 8. zjutraj ter imajo pristop na skupščino samo delegati s pooblastilji. Vsi udeleženci skupščine uživajo od 4. do 10. junija popust na železnih cestah (50%). V soboto ob 17. ima svojo skupščino Zbor emuških učiteljev, ki je v savezni pisarni Tyrševa cesta 1/IV. Nadalje je v soboto ob 15. informativni sestanek kongresnega in reformatnega odbora, ob 20. je v damski sobi kavarne Emona sestanek vseh delegatov radi razgovora o poteku skupščine. Poročila funkcionarjev so izdana v tisku ter jih prejmejo vsi savezni člani in podsavez po pošti dostavljena.

Ljubljanski olimpijski pododbor. Drevi ob 18.30 izredno važna seja v damski sobi kavarne Emona. Prosimo odbornike polnoštevne udeležbe.

LZSP. Redna seja upravnega odbora danes ob 20. v damski sobi kavarne Emona. Točno in polnoštevno.

SK Ljubljana. Drevi ob 20. izredna seja upravnega odbora v klubski pisarni. Vabljeni tudi člani finančnega odbora.

Odbor za izvedbo lahkoatletskih dvorateljev (službeno). Danes ob 21.30 v vogalni sobi restavracije Zvezde odmorova seja. Po seji odbora za izvedbo dvorateljev istotam seja turističnosportnega odbora, ki naj se je udeležijo delegati vseh ljubljanskih klubov.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija) Za nastop na lahkoatletskih prireditvah olimpijskega dneva v soboto, 6. t. m. ob 18. in v nedeljo dopoldne ob 10.30, obakrat na našem igrišču, morajo nastopiti brezpogojno: v soboto: Pieterski, Sušteršič, Urbančič, Čerar Drago, Weibl, Kajfež, Seršer, Krpan, Krevs, Šrakar Ivan, Putinja, Požar, Malnar, Korčec Stok, Skušek, Gabrsek, Čurda, Goršek, Šlapič B., Šrakar F., Zorica A., Poganičnik, v nedeljo dopoldne poleg imenovanih še: Grčič Zgur, Pogajšek, Kosec, Tršar, Kajfež, Nabernik, Vahtar, Čerar Vj., ki imajo biti v soboto v elastični najpogostje ob 17.30, v nedeljo dopoldne ob 10. Kdor želi se nastopiti, naj se prijavi g. Saneinu. Sekcijsko vodstvo mora postaviti oba dneva po pet rediteljev, ki se imajo javiti vrhovni reditelj g. Vondini vsakokrat po uri pred pričetkom tekmovalja. Pozivajo se Račič M. in D., Sikošek, Jež, Faveti, da sledijo temu pozivu. Vsi atleti imajo prinesiti s seboj kompletno in čisto opremo.

ASK Primorje, (centralni odbor). Drevi 20. odbora seja v restavraciji Zvezdi.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Po nalogu ljubljanskega hazena podsaveza morajo biti vse članice drevi ob 19.30 v pisarni Zimsko-sportnega saveza v palači Ljubljanske kreditne banke, IV. nadstropje. Vhod s Tyrševa ceste št. 1. Vodstvo sekcije apelira na vse članice, da se v izogib posledic s.gurno in točno javijo na določnem kraju.

SK Slovan : SK Reka. V nedeljo dopoldne ob 10. se odigra na igrišču Reke prvenstvena tekma med imenovanimi kluboma, ki bo gotovo napeta in bo istočasno odločala o položaju v prvenstveni tabeli II. razreda. Slovan se bori za prvo mesto, dočim ob Reka napela vse sile, da si ohladi drugo mesto v II. razredu, katerega pa more doseči le s popolno zmago napram Slovanu.

SK Slovan. Drevi ob 20. v gostilni pri Krušiču strogo obvezen sestanek za verifikacijo članic, zlasti za prvo garnituro. Dr. Poganičnik, Varšek, Ice, Ilvar in Malič, sigurno. Na ta sestanek pa so vabljeni tudi vsi prijatelji in zvesti kibice, radi prvenstvene tekme z Reko.

SK Reka. Danes po treningu sestanek I. moštva na igrišču.

SK Jadran (ženska sekcija) Danes naj bodo slednje članice točno ob 20. pred Kreditno banko: Nana, Joža, Babj, Zdenka, Dana, Dita in Ivka. Ako je v podsav. veznih objavah navedena druga ura, naj se članice ravnajo po podsav. — V nedeljo ob 9. je radi prv. tekme, ki bo 11. t. m. za vse članice strogo obvezen trening. Naproša se g. Šavs Stefan, da pride ob navedeni uri na igrišče.

SK Svoboda. Danes ob 19. članski sestanek. Važno radi nedeljskih tekem. Subjuniorji igrajo v soboto ob 17. trening tekmo na Slovanu. Ob 20. seja odbora. Galof, Strukelj, Zanoškar sigurno.

SK Mars. Danes strogo obvezen junior-ki sestanek ob 17.30 v društveni sobi.

Milijonska dedščina slovenskega izseljenca

Milijoni, ki jih je zapustil pred dvema letoma v Ameriki umrli Martin Berce, so zapleteni v gangstersko mrežo

Zagreb, 4. junija.

Izseljenjski komisariat bo skušal pomagati sorodnikom slovenskega izseljenca Martina Berce, ki je 17. januarja 1934 umrl v Ameriki brez oporoke ter zapustil veliko premoženje v akcijah, gotovini, ter veliko hišo v New Yorku. Martin Berce se je izselil v Ameriko pred kakimi 30 leti in je bil več let uradnik in tudi delničar neke velike podjetniške družbe. Po njegovi smrti se je kot dedinja priglasi neka Katarina Tomažin, ki je v raznih spisih navedena tudi pod imenom Friedman. Ta žena je trdila, da je dolga leta živela v skupnem gospodarstvu s pokojnim Bercetom. Zatrjevala je tudi, da pokojni Berce ni bil tako bogat, kakor se misli, in da je razne vrednostnice že davno pred svojo smrtjo njej prepustil.

Ameriške oblasti so uvedle preiskavo, ki pa ni imela pravega uspeha, dokler niso začeli posredovati organi našega poslanstva, ki so zbrali vse podatke o sorodnikih pokojnega Berce v stari domovini. Ugotovilo se je, da je Katarina Tomažin ali Fredman podkupila neke ljudi, ki so po krivem pričali, da je pokojni Berce njej izročil razne svoje akcije in da je bila Katarina nekakšen kompanjon Bercetov. Neke take lažne priče so baje že zaprli.

Dedščina slovenskega izseljenca je torej zapletena v pravo gangstersko mrežo. Sleparji so se dobro informirali o pravih dedičih pokojnega Martina Berce in pismeno so se obrnili že do njegovega očeta in brata. Ponujali so večje vsote denarja,

pri tem pa zahtevali, naj sorodniki pošljejo razne svoje dokumente.

Martinovemu bratu Petru, ki živi v Šibeniku, so ponujali 150.000 Din. Katarina Tomažin pa je pisala pokojnikovemu očetu, 77-letnemu Martinu Bercet, ki živi pri svoji hčerki v Breganskem selu blizu Samobora, da ni sin zapustil nobene gotovine, a da bi se dalo vnovičiti razne njegove nepremičnine in obveznice, če bi oče in ostali sorodniki njej poslali razne dokumente in pooblastila. Poročevalec zagrebških »Novosti« je obiskal starega Berce v Breganskem selu. Tam vodi malo kmetijo Martina sestra Ana, poročena Lazanski, oče Martin pa še krepko pomaga pri delu. Stari Martin je poročevalcu povedal, da je sin iz Amerike tudi v dobi velike krize pošiljal domov precej denarja. O njegovi smrti so dobili obvestilo od izseljenkega komisarijata v Zagrebu, pozneje pa je prispelo pismo Katarine Tomažinove. O tej ženski niso nikdar slišali in tudi sin je ni nikdar omenjal v svojih pismih.

Pon informacij, ki jih je dobil izseljenjski komisariat, znaša dedščina okrog 20 milijonov dinarjev. Kako in kdaj jo bodo dobili, je seveda veliko vprašanje. To je pač slaba stran velikih nepričakovanih dedščin. V Breganskem selu so Bercetovi prej mirno živeli, zdaj pa nimajo več miru in pokoja. Najbolj ravnodušen je še stari oče, ki pravi: »S tega grunta živ ne grem. Zame sicer ni treba milijonov, je pa dovolj revežev v naši rodbini in se ne sme zgoditi, da bi dedščino pobasali sleparji«.

Vestnik ZKD

Gledališke predstave na prostem

Prireditve, naj so že predavanja, igre ali akademije, ki smo jim postavili datum v te dni, ko sonce prigreva zemljo in pomladneko cvetje krasi gozdove in travnike, imajo čim dalje manj obstojstva. Sodelujoči zato niso nič manj priznanja vredni; vendar je treba računati za dejstvo in se povprašati, kaj zdaj, ko bomo prekinili s delom med stenami naših sokolskih in narodnih domov. Treba bo iti za občinstvom, ki ga vleče v prirodo. Škoda bi bilo razkleniti in pretrgati vezi, ki so bile v zimski sezoni tako prisrčne med društvenimi voditelji, članstvom in občinstvom.

Kakšen program si naj postavimo za poletne mesece, da bomo zadostili i društvenim interesom in zahtevam občinstva, ki od klanja poletni zrak v dvoranah in si želi na prostu?

Isnadjidvi društveni funkcionarji tudi ob taki zahtevi ne bodo v zagoni. Člani naših diletanških odrov bodo našli obilo hvalečnega posla. Preselite svojo umetnost venkaj na prostu. Gledališča pod vedrim nebom so sila hvaležno delovno polje. Ljubljanski poklicni igralci so že davno pred vojno vpriporili na prostem v Tivoliju zgodovinsko igro »Knez Semberjski«. Delo ima na razpolaga tudi naša ljubljanska Z. K. D. Med vodilna gledališča na prostem štejeemo onega v Rušah. Tamkajšnji dramski odsek Sokola ima nekaj narodnih iger, ki so prirjene nalašč za vpriporitev na prostem.

Bistvo igre je isto, kakor za predstavo v dvorani, vendar daje predstava na prostem odlična razmaha režiserjevi fantaziji. Konji, vozovi, pa avto, povečane skupine statistik; pevski vložki in to in ono se lahko smiselno vtakne v dejanje in ga poživlji. Vendar se s pridodatki ne sme povariti vsebina in ideja, ki jo vsebuje delo.

Skupinski nastopi, zlasti če so sodelujoči v narodnih nošah, dajejo vpriporitvi nepozabno vrednost. Gotovo med največje vpriporitve na prostem spada narodna igra »Poslednje ustoličenje«, ki jo je napisal miadi učitelj Bremk iz prevaljskega okraja. Igra so vpriporili lani 1. septembra, ko so odkrili ob velikih narodnih manifestacijah na Poljani pri Prevaljah spominski koroški kamen. Takrat je sodelovalo okrog 200 igralcev in igrali in je igra žela splošno priznanje prav zaradi pestrih skupinskih prizorov. Igralci iz obmejne doline so si izdelali za tisto priliko obilo šlemov, oklepov, sulic in drugih rekvizitov. »Poslednje ustoličenje«, ki je napisano točno po zgodovinskih podatkih, bodo igrali na Poljani odsej menda vsaki 5. leto. Delo pa je vpriporljivo tudi drugod. Iz Prevalj pa bi protl primerni odškodnini gotovo posodili vse, kar imajo pripravljeno za vpriporitev.

Način podajanja iger na prostem je povsem drugačen, kakor na odru. Z. K. D. bi bila gotovo pripravljena, da priredi primeren tečaj za režiserje, ki žele vpriporjati tudi igre na prostem. Tu bi se seznanili s preureditvijo besedila, odnosno z načeli, ki jih zahtevajo igre na prostem.

Naša podeželska društva pa bi z igrami pod vedrim nebom našla spet novih potov, da poživijo delo tudi takrat, ko igralec težko zdrži pod plastjo šminke na zaprtem odru in ko je gledalec težko spraviti v zapaženost in zadahnjeno dvorano.

Posečajte kino.mafineje ZKD, ker je šteti dobiček namenjen izključno za kulturno delo na deželi.

Iz Julijske Krajine

Nove konfinacije

Kakor poroča neki zagrebški list, je bil že pred nekaj časa aretiran Jože Brence iz Vrsnika pri Ledinah nad Idrijo. Osumili so ga neklih političnih prestopkov. Ker pa mu ni bilo mogoče ničesar dokazati, ga je idrijski policijski komisariat izročil gorški prefekturi konfinaciji komisiji. Po kratki razpravi je bil Brence obsojen na 3 leta konfinacije.

Tudi v Južni Tirolski je bilo v zadnjem času, kakor poroča »Südtiroler Nachrichten« dienste konfiniranih več Nemcev. Tako sta bila internirana Leopold Nusser iz Mareika in Ivan Terzer iz Kurlascha. Tudi študent Karel Schmeisser je moral po vojaški službi ponovno v konfinacijo. V kratkem bo, kakor kaže, bozenska konfinacijska komisija obsodila na internacijo še več drugih domačinov.

Drobne novice

Goriški nadškof Margotti je, kakor smo poročali, odpotoval v Rim, kjer ostane do prihodnjega torka. V Goricu ga bo začasno zastopal misijonarski škof Cazzanelli, apostolski vikar v Hujepu na Kitajskem. Škof Cazzanelli je o binkošti v Gorici podjeljeval zakrament birme.

V Pulji so te dni odredili zaporo prodajalnih treh trgovcev, ker so prodajali blago po višji ceni, kakor jo določa uradni minimalni cenik. Hkratu pa vsem tem trgovcem odvzeli tudi obrtno dovoljenje.

Duhovščina triške dekanije je poslala tržaškemu prefektu brzojavko, v kateri povzdiguje anekdoto Abesinijo in prefektu zagotavlja, da bo »Katoliška akcija v tržaški dekaniji odločno branila imperije«.

V tržaškem gledališču Rossetti se je vršila v nedeljo dopoldne velika prireditelj propagandnega značaja, na kateri se je vršilo posebno predavanje in so predvajali tudi dva filma o vojni industriji. Prireditve so se morali udeležiti vsi člani fašističnih prosvetnih organizacij.

Kulturni pregled

„Ljubljanski zvon“

Se je predstavil v obsejni, dvojni številki (5. in 6.) z zelo bogato, pestro in po velikem delu tudi izrazito borbeno vsebino, ki daje čutili prav doletelo najbolj pereče probleme našega življenja in časa opoštevajočemer v sodobni, svobodno ustvarjajoči slovenski literaturi belestritičnega in znanstvenega značaja. Če je »Zvon« se pred nedavnim časom vsaj v obeh svojih nasprotnikov, veljal za revijo, ki se ji pozna starostna izčrpanost in ji ni usojena nobena nadaljnja vodilna vloga v našem duhovnem življenju, mu mora danes priznati vsako krepko pomladitev — in pa to, da zavzema v krogu podobnih revijalnih publikacij na slovanskem jugu po svoji aktualnosti, vsebinski in zunanji vrednosti eno najbolj prvih, če ne sploh prvo mesto.

Videti je, da se zaveda njegov urednik prav dobro, kaj hoče, in da zna s sprotno roko izbirati svoje številne sodelavce, ki s svojim svetovnim nazorom izvrstno kongruirajo z njegovim nazorom in ustvarjajo s svojimi prispevki videz močne enotnosti.

V kolikor ti mogla ta miselna enotnost naleleti na odpor in kritiko drugače usmerjenih glav, posebno pa tudi takšnih, ki zagovarjajo naziranje, da mora umetnost pri oziru do aktualnih problemov in tesnem stiku z naprednimi stremljenji ohraniti objektivno razdaljo od dnevnih, posebno političnih gesel — je drugo vprašanje. To je stvar, ki jo bo treba predebatirati. Na vsak način pa je bila kritika, kakor jo opravlja »Ljubljanski zvon« v zadnjih časih, kritika

vseh nezdruživih umetnostnih, socialnih, gospodarskih in duhovnih razmer našega časa zelo nujna zahteva, kajti mnogo nezdruživih, nesmiselnih, grotesknih in nemogočih je vzniklo v povojnih letih tako po svetu, kakor pri nas, mimo česar ne more noben duhovni tvorec z molčečimi usti. V tem oziru prinaša »Zvon« kot revija, ki se zaveda svojih nalog, naravnost novo doto v naše življenje, v tem oziru je končno uresničilo tisto davno željo, ki jo je gojil njegov urednik Anton Askerc pred 36 leti, ko je napisal v pismu svojemu prijatelju Dr. Zmavcu (pismo je objavljeno baš v tej dvojni številki) za tedanje čase neizpolnjive besede:

»Jaz bi rad, da bi prinašal Zvon večino aktualne članke, torej odgovore in pojava na časovna vprašanja, tudi taka vprašanja, ki se tičejo svetovne — ne vaške — politike... S samoj estetičoj in beletristiko ne pridemo nikamor.«

»Čiste beletristike« in to je zelo značilno za sedanjost smer »Ljubljanskega zvon« — v tej številki tudi ni, razen nekoliko lirčnih prispevkov, dveh sonetov Boža Voduška, nekoliko lirčnih impresij Joža Seliga dveh, treh kratkih zapiskov iz neizčrpane zapuščine pred desetimi leti umrlega Srečka Kosovega, enega soneta A. Debeljaka in morda avtobiografskega začetka Bekovih »Začudenja očie, kajti vse drugo, s tistim vred, kar so prispevali v pesniški obliki Oton Zupančič (uvodna pesem »Skok telefon«), nadalje Vodušek, Seligo in Klopčič (izvrstni prevod prvega poglavja Heinjeve »Nemčije«), ima obeležje miselne in tudi tendenčno opredeljene lirike, izpovedi, razprave, kritike. Zelo zanimiv je pri-

spevek urednika Juža Kozaka »Neljuba pisma«, kos literarne avtobiografije in načelnih izpovedi, v kateri se opredeljuje zelo določno za svetovni nazor onih, »ki niso verovali v onostranska večna razodetja, ampak so ustvarjali istinito življenje, se borili za dobrotno kruha, za ped zemlje in pravico do žene, za smrdljivo petroleje in abecedo človeškega znanja...« Samo ob sebi umevno, da polemizira avtor, ki prinaša v slovensko literaturo jedko kulturnobojno noto, tu, kakor v svojih že obilgatih glasah na koncu revije, brezobzirno z izrastki katoliške vzgoje našega ljudstva in »katoliške herezije« neke skupine naših pisateljev in pesnikov, ki so zanesli napadalni politični klerikalizem v našo literaturo, potem, ko so se že v mladih letih umetniško izpisali.

Vladimir Premru obravnava nedavno umrlega ruskega filozofa Pavlova in njegovo delo v široko zasnovani razpravi, ki se bo nadaljevala in ki nam kaže tega velikega znanstvenika tudi kot genialnega misleca. Razprava odpira nam popolnoma neznan pogled v metode in tendence neke znanosti, ki prodira z najbolj eksaktnimi pripomočki v najgloblje tajne človeške duševnosti. Prispevke iz zapuščine Srečka Kosove smo že omenili. Gre za kratke proze, ki obravnavajo poleg njegovih tipičnih kraških motivov vsakovrstne visoke in vsakdanje probleme, ki so oblikovale življenje prerano umrlega kraškega poeta. V neki novi obliki nam ga pokažejo epigrami na petlinih straneh. G. Askercovi obilnici priobčuje Marja Boršnikova nadaljnja pisma pesnika »Balad in romanec dr. Zmavcu. V kolikor človeka ta pisma po svoji vsakdanji obliki razočarajo, v toliko so važna po svojih številnih podatkih in po opombah izdajateljice, ki nam razkrijeta marsikatero zakulisno skrivnost iz našega kulturnega

življenja ob začetku stoletja. Z dekadentnostjo v sodobni literaturi, z ekspresionizmom in podobnimi smermi povojne književnosti obračunava Vladimir Pavšič v krajši razpravi. V tem »Zvonu« so sploh nekateri razprave in kritike, kakor Brničeve »Marginalije« ob Jarčevih »Novembrskih pesmih« in Boža Voduška poročilo o Bartolovi zbirki literarnih sestavkov »Al Arac«, ki pomenijo obračunavanje s povojnimi »izmi«. V koliko zadeva to obračunavanje objektivno bistvo stvari, bi se dalo debatirati, vsekakor prihaja Marijan Lipovšek v nadaljevanju svoje razprave o »Slovenski glasbeni produkciji po impresionizmu« glede Kogojevega glasbenega ekspresionizma do drugačnih in — človeku se kar vidi — pravilnejših rezultatov. K. Ozvald nadaljuje v razpravi »Ne ubijaj, marveč — oživljaj« svoje kritično razmotrivanje o vrednosti današnje šolske vzgoje. S petinimi strani je omeniti informativni daljši članek o »Otroškem kinu« v Sovjetski Rusiji, Pavšičevo poročilo o uprizoritvi Werflövega »Maksimilijana in Juarezca« v ljubljanski drami, Fr. Kidriča kritiko ob faksimiliran izdaji prve slovenske knjige, Trubarjevega »Katekizma« Zontarjevo poročilo o Dolenčevi »Pravni zgodovini za slovensko zemljopis« in recenziji Kajfevih »Odmovov« v Murec, zaključke tehtne Kerendičeve socialne študije o naši vasi, ki prihaja do prav poraznih rezultatov o zadolženosti in vzrokih zadolženosti slovenskega kmečkega prebivalstva, Kozakove glose pa smo že omenili. Skratka, v tej številki »Zvon« je jeset toliko vsakovrstnega gradiva in to gradivo je po svoji vred

LIANA SANDEN:

VSE ZATE!

»Kako ti? Tebe vendar ne bodo vprašali. Kaj sploh veš, kako bo.«

»Samo tako mislim. Če bodo trdno preurejali, bo prilika, da se povzpnem za stopnjo višje. Vse-kako bo koristno, da se že zdaj pripravim na nove gospodarje. Dolgo jih ne bo treba čakati. Nekaj pripovedujejo o udeležbi nekih Francozov. Kdo ve, ali ni sreča zame, da sem se toliko časa potikal po tujini in da gladko govorim francoski. Morda mi bo koristilo. Boš že videla.«

Lora nima druge želje kakor to, da bi ostala daleč proč od vsega tega in ohranila samo sebe.

»Dad«, reče mirno in prijazno, »strašno trudna sem. Lahko si misliš, da so me zadnji dnevi pošte-no zdelali. Samo na to mislim, kako bi se naspala.«

S temi besedami vstane in hoče iti v kopalnico.

Dad obsedi na zofi in gleda za njo. Takšna ni bi-la Lora še nikoli; le kaj jo je tako izpremenilo?

Po obrazu mu je videti, kakor da bi bil užaljen.

»Tedi ti najbrže ni do tega, da ostanem noči doma?«

Rad bi jo izzval na prepir, potrebuje ga. Iztrga-ti mora Loro iz te udarčati in dognati, kaj je v njej. A Lora se mu ne da. Mirno in dozdnevno brez vsake užaljenosti pravi:

29

»Kje bi mogla zahtevati? Prav nič ti ne zame-rim, Dad, če greš še nekoliko v doma. Do svide-nja.«

In mirno zapre vrata za seboj.

Renatina brzojavka je našla Mr. Blackwella na kmetih, na posestvu, kjer je mislil prebiti pri Maudki nekaj dni. Spet in spet jo bere: »Pridite, pomagajte. Renata«. Obraz mu je ves potrt in truden. Najrajši ne bi vedel o vsej tej reči ničesar več. To ima od tega, da je hotel storiti ljudem do-broto in je po dolgem času spet zaupal enemu iz-med njih... Vso to igro, od vploma na otoku Wigh-tu pa do navijanja zemljiških cen in do podkupni-ske zadeve —

Marsikaj je že doživel, a takih prevečanih ne-sramnosti ne pomni dosti.

Vendar, tu je zdaj Renatin krik na pomoč. Kliče ga, ker trpi zaradi Gragerta. Tako brezmejno mu zaupa — njemu, Blackwellu — da ga prosi pomo-či za Gragerta.

»Kaj naj storim, George?«

Blackwell poda Wardsu brzojavko. Z izrazom globokega spoštovanja pogleda George Blackwellu v obraz. Ta obraz se tiho, nekam otožno smehlja.

»Vem, Wards, kaj poročate. Da že veste kaj bom storil?«

»Peljali se boste, Mr. Blackwell«, odvrne George in sam pri sebi pomisli, kako dobro je, da se Blackwell tako odmiha od ljudi in da se je obdaj s tolikimi zidovi. Če bi ljudje slutili, kakšen je v

resnici, kako mehak in kako dovzeten za gorje drugih ljudi, bi bila Blackwellova družba že zdav-naj napovedala konkurz.

Ko se Lora drugo jutro zbudi, je v stanovanju vse tiho. Dad je menda že odšel. Tega je skoraj vesela. Zda ne bi mogla pogledati Dadu v oči.

Hitro se obleče. Pred njim hoče biti v pisarni, ne mara se tukaj srečati z njim...

Ko pride v Gragertovo hišo, jo takoj pokličejo knačelniku za osebo. Prišel je nalog od gospoda ravnatelja Belzerja. Družba se odloči njenih na-daljših uslug. Plača za tri mesece se ji oasteje. Tozadevno navodilo leži pri blagajni. Lorin obraz je bel kakor sneg.

»Kakšen vzrok imajo, da me odslavlajo?« vpraša knačelnika. Ta skomigne z rameni.

Nalog vodstva. Njemu samemu je silno žal. Gos-podični Fehlaurovi ne more prav ničesar očitati. A tudi zoper njeno odločitev ni moči ničesar ukreniti.

»Tedi se moram obrniti do delovnega sodišča, gospod Beckmann.«

Gospod Beckmann se odkašlja. Če je gospodič-na takih misli, ji ne more ničče braniti. O brez-upnosti te poti utegne biti tako in tako sama pre-pričana. Saj ji odšetele plačo za četrta leta.

Ko pa vidi Loro vso obupano, postane gospod Beckmann prijaznejši. »Nikar ne žalujte, gospodič-na Fehlaurova,« reče tiho in se ozre proti vratom.

»O vaši službi kot zasebna tajnika gospoda ravnatelja Gragerta seveda ni več moči govoriti, ko

njega samega ne bo več tu. A zelo mogoče je, da dobi gospod brat, kadar pride preureditev pisarne, boljše mesto. Zelo dobro se je uvel, in slišati je, da ima celo zveze z nekaterimi izmed franco-skih gospodov.«

Beckmann poda Lori roko. Lora čuti, da ta pri-jaznost ne velja njej, ampak Dadu, ki v Grager-tovi hiši že zdaj računajo z njim... Slišati je, da ima zveze z novimi ljudmi... A Lora si ne uteg-ne beliti glave zastran tega. Od trenutka, ko so jo odslavili, je zveza med njo in Georgom zrahlijana. Ta misel ji teži srce.

Georg Gragert sedi z besnim obrazom na svoji bolniški postelji v sanatoriju.

»Torej, da veste: tako ne strpim in ne strpim!« reče doktorju Berthauptu.

»Kako ne strpite?« Berthaupt se Georgovi bes-nosti ne dá spraviti iz ravnotežja. »A morda mi to kasneje pojasnite; dokler govorite, vas pri naj-boljši volji ne morem preiskati.«

Georg ubogljivo obmolkne. Dr. Berthaupt mu s stetoskopom obira prsni koš in hrbet. Potiplje mu žilo in zmeri krvni pritisk; ko neha, je videti za-dovoljen.

»Ali vas boli? In tukaže?« vprašuje, stiskaje Georga za glavo, nato pa še enkrat preveri očes-ne reflekse.

»Vse je v najlepšem redu. Pretresenje možga-nov je minilo. Zda se ni več bati, da bi ostala ka-ka duševna okvara,« reče in se nasmeje.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pri-stojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oz. ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičočna se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilniško kuharico mišajo, dobro moč takoj sprejemno. Naslov vseh posl. Jutra. 1937-1

Prvovrstno

pisarniško moč

veščo perfektno slovenš-ke, nemščine in hrvaščine, stenografije, pisalnega stro-ja, in knjižničarstva sprej-meno. Prednost imajo po-štene in s prakso v manu-fakturni stroki. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Manufakturno podjetje«. 1937-1

Brivski pomočnik

dobi pri dobrem plačilu stalno mesto. Javijo se na-le re re dobri delavci. Sliko svojih priložiti. Salom Dobaj Maribor, Gosposka 38. 1937-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesto gospodinje

Iščem za takoj k samostan-nemu gospodu kjerkoli lah-ko z otroci. Sem 41. let stara, zdrava, poštna, de-lavna, veščita vsa dela in gospodinjstva. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Nastope«. 1937-2

V pomoč gospodinj

ali k otrokom težim službo. Predložiš 17/1. Meste. 1937-2

Dekle

22 let stara išče službo kot pomočnica gospodinj za vse dela, v Ljubljani. Po-nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavna«. 1937-2

Mlado dekle

izučena trgovine mešanega blaga, išče službo. Priprav-na za gospodinjstvo. Po-nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavna«. 1937-2

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilničarji pozor!

Lepa priložnost za nakup gostilniških potrebščin. Ogledati se danes in jutri pri A. B. C. Gorenjski kolodvor, Medvedova ul. 1937-18

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh

in njegovi prijatelji

50

Na oni strani ceste sta tisti hip

dva moža navezovala novo mizo, da

bi jo po vrvi spravila k podstrešnemu

stanovalcu, gospodu Streharju, ki jo je

bil naročil.

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

1937-18

Prodaj

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Galvanske steklenice

38 X 38 X 30 cm, večje šte-vilo, napredaj. Naslov vseh poslavalnicah Jutra. 1937-6

Zložljivo posteljo

novi, prodam. Naslov vseh posl. Jutra. 1937-6

Auto, moto

Prostovoljna

javna dražba

velikega števila rabljenih avtomobilov trdnice »Desa« se bo vršila v soboto 6. ju-nija ob 8. uri jutraj v skladišču pri »Arbor« Ljubljana, Tyrševa cesta 50. Za ogled in preiskanje voz pred dražbo se je obr-niti na pisarno »Desa«. Go-sposvetska cesta 1. 1937-10

Motorno kolo

AJS 350 ccm, v brezhibnem stanju, prodam. Polize se Celovška c. 42. Visek dvo-rišbe. 1937-15

Auto »Adler«

6 cilindrski, v dobrem stanju, prodam. Malnert Milan. 1937-10

Kolesa

za časa velesojne po znani cenah, prvovrstne nem-ške marke Miele, origina-Adler, Dürkopp, kolesa kromirana, ponikljana 2. od Din 700.— naprej. Remo-Oskar, Dolenjska c. 3 Ljubljana. 1937-11

Kolesa

kromirana in ponikljana nemški fabrikat po 750. Din. Nova trgovina, Tyrševa 36. Velesojem paviljon F. 1937-10

Stroji

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stroji za sladole

ki izdelajo 2 vrsti slado-lega izločeno, na ročni pogon, so razstavljeni na Velesojem paviljon E, kjer št. 406. Zastopstvo za Ju-goslavijo: Drago Ceterin, Ljubljana. 1937-20

Enosob. stanovanje

»kulinjo na dvorišču, od-rem takoj zakonca takoj oddam. Levčeva 11. pred Rož dol. 1937-21

Enosob. stanovanje

»prilika in eno pra-no sobo s kopalnico takoj oddam. Levčeva 11. pred Rož dol. 1937-21

Enosob. stanovanje

»baron in pritlikline, od-lam s 1. julijem v Rožni dolini c. V/20. 1937-21

Soboda

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

opremljeno ali prazno takoj oddam. Mihelič, Borštni-kov trg 1. 1937-23

Prazno sobo

s posebnim vzhodom oddam s 1. julijem Langusova 17. (Mirje). 1937-23

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Modra damska jopa

temna, je bila 30. t. m. v vlakcu Zidaništom-Ljubljana pri izstopu v Trbovljah izgubljena. Ker je oseb-a, ki jo je našla, dobro zna-na, se poziva, da isto takoj odda v pod. Jutra Trbov-lje, sicer se bo sodnijsko postopalo. 1937-18

Obrt

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Plise, entel, ažur

gumbe, gumbice, mono-grame, izvrši »koj« Matek & Mikeš, Ljubljana poleg hotela Strakelj. — Zdeli robot, plenice, ročna dela. 1937-30

Kapital

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

»vnovčite najboljše« potom moje pisarne. Solidno poslovanje! Priložite znamko! Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12. Telefon 38-16. 1937-16

Hranilne vloge

»vseh denarnih zavodov vnovčite« »najvišji cenj gotovine« trg. ag. za bančne in kreditne posle Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/11, telefon 35-30, ki vam ameli za pravilnost in stro-ko solidnosti v vseh poslih. 1937-16

Naslove

kupceev in prodajalcev hra-nilnih vlog dobite na fabri-ko Agencija Ljubljana. Volfova 2/1. nad. Odgovor-namke Din 3.—. 1937-16

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

»dajamo za 1. julij. Mihel-Borštnikov trg. 1. 1937-21

Enosob. stanovanje

»kulinjo na dvorišču, od-rem takoj zakonca takoj oddam. Levčeva 11. pred Rož dol. 1937-21

Enosob. stanovanje

»baron in pritlikline, od-lam s 1. julijem v Rožni dolini c. V/20. 1937-21

Soboda

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

opremljeno ali prazno takoj oddam. Mihelič, Borštni-kov trg 1. 1937-23

Prazno sobo

s posebnim vzhodom oddam s 1. julijem Langusova 17. (Mirje). 1937-23

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Modra damska jopa

temna, je bila 30. t. m. v vlakcu Zidaništom-Ljubljana pri izstopu v Trbovljah izgubljena. Ker je oseb-a, ki jo je našla, dobro zna-na, se poziva, da isto takoj odda v pod. Jutra Trbov-lje, sicer se bo sodnijsko postopalo. 1937-18

Dražbe

Specerijsko blago

in železnino se bo prodajalo na javni dražbi, dne 6. junija t. l. ob 9 uri dopoldne, v Lj-toneru šte. 74. k ugod-nemu nakupu specerije in železnine vabimo. 1937-33

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 30 Din.

Marko

pridi v Slovensko ul. št. 2. Zagreb N. 1937-34

Prosimo: Gospoda

za cenj. naslov od 27. V. 36. svezec ob 9 uri. Naslov pustiti v ogl. odd. Jutra pod šifro »želim spoznati«. 1937-34

Ženitve

Vsaka beseda 3 Din; davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 30 Din.

Gospodinj

»samostojno, močno, zdravo inteligentno, sprejme gos-pod. Slika zaželjena. Po-nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Diskretna«. 1937-35

Lahka LETNA

OBLAČILA buret, kaša lister i. t. d. v odlični izdelavi si nabavite najce-neje pri PRESKERJU, SV. PETRA C. 14. 1937-36

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

»dajamo za 1. julij. Mihel-Borštnikov trg. 1. 1937-21

Enosob. stanovanje

»kulinjo na dvorišču, od-rem takoj zakonca takoj oddam. Levčeva 11. pred Rož dol. 1937-21

Enosob. stanovanje

»baron in pritlikline, od-lam s 1. julijem v Rožni dolini c. V/20. 1937-21

Soboda

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

opremljeno ali prazno takoj oddam. Mihelič, Borštni-kov trg 1. 1937-23

Prazno sobo

s posebnim vzhodom oddam s 1. julijem Langusova 17. (Mirje). 1937-23

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Modra damska jopa

temna, je bila 30. t. m. v vlakcu Zidaništom-Ljubljana pri izstopu v Trbovljah izgubljena. Ker je oseb-a, ki jo je našla, dobro zna-na, se poziva, da isto takoj odda v pod. Jutra Trbov-lje, sicer se bo sodnijsko postopalo. 1937-18

HALO!

REVOLUCIJA

V KOLESARSTVU!

Trgovci s kolesi in mehaniki, obiščite Ljubljanski velesojem, kjer se zamorete pripraviti o kvaliteti Adler koles